

311390

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14 } డెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ నెవ్వుంబరు నెల 27-వ తేది సోమవారము } No 151
సంపుటము ౧౪ } శ్రీ ఆశయానామనంపత్తర భాద్రపదమాస బహుళ షష్ఠి. } సంచిక ౧౫౧

అమృతంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి మాచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతంజనము సకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్టబోగొట్టును
జొలుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

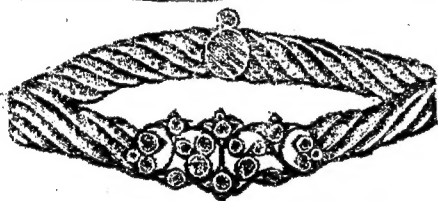

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0 డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతంజనండ్రిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రెరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

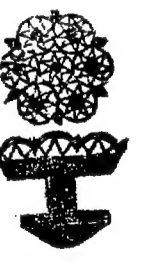
వివాహము మొదలగు శుభకార్యసమయములందు, మమ్ములను మరువకుడు.

అకాశం గమ్య } చిన్న వస్తువు మొదలు పెద్దది వరకు మావద్ద స్థాకులొనున్నది!! { తృప్తికరముగా నుండును !!!

మావద్ద సాదా బంగారుఉంగరములు, పువ్వరాగములు, కంపుల పొదిగిన ఉంగరములు, తొడులు, మాటీలు, నంకిలు, బిడ్డా
ఇనులకు కావలసినమోపులు పలురకముల చేతిగాజులు, గొలుసులు, బేసరీలు, ముక్కపుడుకలు, వాగరలు, మల్లెమొగ్గలు, రోజా
ల్యులు పెండెంటులు, బహుమానపత్రములు మొదలగునవి సిద్ధముగానున్నవి. నీమచెండికి, పవరంబంగారుకు, మేలైన పువ్వరాగములకు, కంపులకు, పూచీ నిచ్చెదము. సకల
విషయములో ఏసహాయము కావలసినను చేసెదము.

1842 తృప్తికరముగాలేనిచో శ్రీకము వాపసిచ్చెదము. ఒకదఫా మానమ్మకమును చూడగోరెదము.

ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

వనోద్ధిశిల్ప నిమిత్తము

మాలికలయొక్క 35000 సంఖ్యతోబద్ధములకు తెలుగు అర్థములకలవు. క్యాలికోరెండు వెల 3-4-0 లు
ఇందు సమస్తవిషయములు కుద్దిచేసి భిష్ణులు చేయ యానాని ఆయాశ్రేణిభావములు గలవు.
ఈ 1 కి రు. 500 కిమ్మకుగల భిష్ణులు మాత్ర గలవు. క్యాలికోరెండు వెల రు. 2-0-0
చెడ్డీ సోదరులు, రాయవరము, గోదావరి.

నాగరిక మైన నవీనవస్త్రములకు ప్రఖ్యాతిగాంచిన వ్యాపారులెవరు

జగత్ ప్రసిద్ధిగాంచిన
Dharmavaram, pure Swadeshi Khadder Silk and Lace
fabric weaving Co, Ltd. Anantapur Dist,
భామల కింపైన బనారసు మోస్తరు జరిచీరలు కన్యకలకు
సొంపైన కరాచిమోస్తరు జరిచీరలు ప్రఖ్యాతిగాంచిన పూనా
మోస్తరు జరిచీరలు పెద్దరికమునిచ్చు బెంగళూరు దూదిపేట
మోస్తరు ధర్మవరం చీరలుకిరిగెలు రమ్యమైన రవికెలు సాగ
సైన జరిచీలు చిత్రపనిచేసిన జరిచీరలు కరాచి మోస్తరు రెట్టం
చు జరిచీరలు పలువిధములు మీయిష్టము మేరక అన్నిరకము
లు మాఫ్యాక్టరీలో తయారు కాబడును. చీరలు పురమాషీగా
నాణ్యముగా సిల్కులో వెండిజీలో ఏలాటిబోపములు లేకుం
డా గ్యారంటీ యివ్వబడును. తగు విషయములు ఎక్కువగా
తెలుసుకొనుటకు పై వారికి వ్రాయుడు.

ఏజంటు నరభాస్కరులను సంపాదించును.
D. K. Narayanaswamy, Managing Director.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas Stamp. 3108
Apply to:-

Imperial Telegraph College Delhi

సువర్ణ సుందరసము సవామేహములకు సం
జీవి. కీ|| శే|| వేటూరి
సుందరశాస్త్రిగారిచే కనిపెట్టబడినది. ఎటువంటి సవామేహ
ములనైనను నుడుర్చును. ఇకాశ్రేణి అనవసరము. 50 మాత్రలు
రు. 5/ వాడుబిడ్డను వందతో పంపబడును.

4 ఆర్డరసాయనశాల, ముంత్వోల్, కృష్ణా.

రతిరంజన్ గారడి 2034

ఈమందు పూర్వం నవాబులు షహారాజులు బహుభార్యులు
గలవారు వాడేవారు. మనుషటికన్న శాల్వ శెల్లు సంతార
కుళి వియ్యగలదు. అద్భుతగుణం సీసా 3-0-0 తెలగు నాసిన,
పొగొట్టుకొనిన కీ కి కలగును. రు 3-0-0. పెద్దబుడ్డి 10-0-0.
అమృతరత్నాకరం 45 బందరువీధి మద్రాసు

ఆయుర్వేద దాషధ రత్నాకరమ్

అపూర్వ అత్యద్భుతగ్రంథము రు 3-0-0
ఆంధ్రప్రదేశ్ జ్యోతిషశాస్త్రము. 2. భస్మప్రశాళిక రు. 1.
ఆయుర్వేద భూషణ వివగ్యర
శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి 2046
ఏ. యస్. ఏ. సి. బెజవాడ.

ద్రవ్యము

III

(య. వెంకటరత్నముగారు)

భాగ్యమున విస్తారము వెండిబంగారములను కలిగియుండుటకాదు. తన పాదగువానికన్న తానెక్కువగా కలిగియున్న ప్రతివాడును భాగ్యవంతుడే. ఒకరికి ఉన్నది తనకులేదు అని చింతించువాడే మందభాగ్యుడు. ఒకడు స్వకాయ కష్టకర్మల కోర్కె సంపాదించుకొనిన దానిని వానికి దక్కకుండాజేసి మరియొక దాక్రమింపగలుగుటయే భాగ్యవంతుడగుటకు సులభసాధనమై విరాజిల్లుచున్నది.

విశేషహినుకు ద్రవ్యమొనగూడినంతనే దుర్వ్యసనములు వెంటాడును. కాలక్రమేణ వాడు వాటికి వ్యవస్థపడు నిక్కము. ద్రవ్యసంపత్తి అస్థిరము. విభవము క్షీణించుచున్న కొలదియు, దుర్వ్యసనములు విజృంభించుచుండును. ద్రవ్యము పన్నగిల్లినను దుర్వ్యసనము లంతరింపవు. దుర్వ్యసనాస్పదులు వారల ద్రవ్యము వారి నాక్రమించియుండు అనుచుల పొత్తగతముట స్వాభావికము. వీరికంటె అధములెవరనిన అప్రయోజకులు. దుర్వ్యసనాస్పదుల సహచరమును గోరువా నిట్టివారే. అప్రయోజకుని చేయి జిక్కిన ద్రవ్యము సద్వినియోగమున ననుకూల కలలోని వార్త. వీనిని సద్వినియోగమునకై మరల్చి పిలువడు సరికదా యిందులకై చేయబడు సదుపదేశములన్నియు వారి మూఢత్వమును ఘనీభవించజేయుటకు తోడ్పడును.

అనాయాసమున అర్థాగమసాధనము లేనప్పుడు ఉన్న దానిని నిలువబెట్టుకొనలేనెడల లక్ష్యముమరును. నునాయాసమున అర్థాగమసాధన మున్నప్పుడు సంపాదించిన దానిని నిలువబెట్టుకొనుటలో నిర్లక్ష్యము వహించును. ఇందులకు దృష్టాంకితమెట్లు ని్క:- ఒక మురు స లి యా పె మెడ యందొక బంగారపు నెస్తువుండెను. డుబ్బాదాచే పీడింపబడుచున్న ఆమెను కన్నులార గాంచి యొకడు అవ్వో? నీకా బంగారపు నెస్తు వెందుకు. ఇక బ్రదికినన్నాళ్లు బ్రతుకవుగదా! దానినమ్ముకొని అందులన వచ్చు ద్రవ్యముచే యేదేచ్చగా కాలము గడుపుచినరాదా అనిచెప్పగా, అయ్యో ఇప్పుడావస్తువును అమ్ముకొని తినిన, తిరిగి నాకట్టిడి, ఆమరులెట్లని బదులుచెప్పెను. ఈమెకు అనాయాసమున అర్థాగమసాధనములేదు- అందువల్లనే వున్నదానిని దాచియుంచు కొనలేననకు నంతటి కాపిన మానసింపిడి- ఒక గ్రామమున దొక స్వర్ణకారుడుండెను. అత డెంగడి కేగి, నూనిడిపండ్లను కొననకై కించి, దుకాణదారుని వాటిధర నడిగెను. దుకాణదారు పండు ఒకటికి నాలుగంతాయ, అని చెప్పినంతనే, మారు మాటాడక, ఒక రూపాయ యిచ్చి, నాలుగుపండ్లను కొనెను. తనవక్రగున్న ఒక సంసారపక్షావలంబి యగు గృహస్థు, రూపాయకి నాలుగుపండ్లను కొని, నీజేమి సంసారము చేయుచునని ప్రశ్నింపగా, గంట కిట్టిరూపాయ తెనిమిడి-టిని సంపాదించ గలిగిన నాకేమిలక్ష్యముని తృణీకృతభావముతో బదులుచెప్పెను- ఈతనికి అనాయాసమున అర్థాగమసాధనమున్నది గనుకనే, సంపాదించినదానియందు నిర్లక్ష్య మానహించినది. కావున మానవునకు గాని, జాతికిగాని, అర్థాగమసాధనము నందలి కష్టముఖముల ననుసరించియే లక్ష్యలక్ష్యము లలసదుమందును.

ఒకదేశము ద్రవ్యవంతమైనదనిన అందరిజాతి కొదవులార్థము లెవ్వయన, జాతీయసురక్షణ కొఱుకు, విశేష ద్రవ్యమును సమకూర్చి పోషించ గలిగియుండును. తిరుజాతియొక్క అభ్యుదయముకొఱుకు సముద్రముమీదను భూమిమీదను అసరమగు అన్ని సమలను ఎక్కువవలె నానపెట్టి విదేశయులచేత చేయించు కొనుట కవకాశ మేర్పడును. విదేశీయులవ్యాపారము తమదేశము నందు సాగకుండ ఆంగళ్ల నడపులో నుంచగలుగుదురు. వాణిజ్య వ్యాపారములనేర్పరితనముతో సాగించుట కసరమగు వల నల్లును. తమరాజ్యమునకు పన్నిహిత రాజ్యములనుండి ముప్పువాటిలకుండుటకుగాను సముద్రముమీదను భూమిమీదను ఆకాశముమీదను కలహమున కావశ్యకమున అన్ని విధములను మారణపరికరములను ముందుగానే అమర్చుకొని, నిలువయుంచుకొనగల తాపాలేర్పడును. కలహము పొసగినపుడు పన్నిహితరాష్ట్రములకు లంచమిచ్చి తమపక్షమునకు తిప్పుకొనగలగు పిలువ సమకూర్చును.

దేశమున ద్రవ్య మొనగూరు సాధనములు మూడు. అవి ఎవ్వయన, నిత్యేత్యనము, విదేశపండ్లరాత్ర, వాణిజ్యము. సాధారణముగా గను లన్ని దేశములందు నుండవు. ఉన్న దేశములందు దరిద్రదేవత తాండవమాడుచుండును. సముద్రమున రత్నగర్భ

డనుపేరు సార్థకమేగాని, విపాసానుభవంపై పాంథున కందలి నీరొక బాటైనను దాహము తీర్చుకొనుట కుపకరింపదు. గనులున్న దేశముల గతి యిట్లున్నది. గనులను త్రవ్వి యందలిలోహముల నెత్తి తీసి పరిశుభ్రముచేయుట యనునది సులభసాధ్యమైన పనికాదు. ఇట్టిపనికి విస్తారము కూలివాండ్లవసరము. ఇందుల కుద్యమించుటవలన జనసముదాయము కూలివాండ్లకైన మారుదురు. కూలిజేయుట కిష్టపడనివారు నిర్వాహపారులగుదురు. త్రవ్వి తీసి పరిశుభ్రముచేసి అమ్ముకొనుటవలన వచ్చులభముకంటె అట్లు అమ్మినవారివద్దనుంచి కొని తిరిగి అమ్ముకొనువారలకే ఎక్కువలభ మొనగూడును. ఈదేశపు బంగారపువ్యాపారము నందు ప్రభుత్వమువారలవలించు విధానమే ఇందులకు తార్కాణము. ఇంగ్లాండుదేశమునందు బంగారు పండుకు, హైందవులకు స్వర్ణశృంగమెండు. కొన్ని కొన్ని సందర్భములయందు బంగారము పండు దేశములనుండి యాదేశమునకు బంగారము దిగుమతిచేయబడకుండ నిషేధింపబడుటకూడ మనకుపరిపాటియే. అట్టిదేశము నుండి మన ప్రభుత్వమువారు బంగారమును కొని, తామే తమ ప్రజలకు హైందవులకు అమ్మి అందలి లాభ మనుభవించుటకూడ మనకు క్రొత్తకాదు. ఇందులనుసరించి దీనివివరములు ముందు ముందు విపులముగా గాననగును.

విస్తారము వెండి బంగారములను కలిగియుండనివచ్చును. వాటిని నిలువబెట్టుకొన గల ప్రయోజకత్వ ముపడెన నీగాని భాగ్యవంతుడనెనుపించుకొనుటకు అనర్హుడు- ఇట్టి ఆర తగలగని యెడల దేశాభ్యుదయ మొనగూడినను చిరస్థాయి గాజాలదు- వెండి బంగారముల విపులతలన భాగ్యసాధన ముమరునుగాని, భాగ్యార్హత రాజాలదు- వీటి సమృద్ధిచైన ఆధారపడిన దేశాభ్యుదయము, వాటి హానివృద్ధుల ననుసరించి ఉచ్చనీచగతుల నందుచుండును.

నిత్యేత్యనమునకు కావలసిన సౌకర్యము లెవ్వయన, దేశ మడివరకే ప్రాంతంతమైనదిగాను, ఇందుల కుద్యమించువాడు సంసారపక్షమునం దారిలేనవారుగాను, వీటి పన్నిహితము నందు దరిగ్రులును అన్నాతులగు ప్రజలతో నిండియుండు దేశములున్నా ఉండవలెను. విశ్వరూకాయలును, రసాయన పారంగతులగు యువకులును, నిట్టి యుద్యమనాయకులై యుండవలెను. ఇట్టి పరిస్థితులున్న నీగాని నిత్యేత్యనమున కుపకరించి జాతీయాభ్యుదయ మొనగూర్చ జామట శ్రేయోదాయకమకాదు.

ఇక గను లుండనిదేశములకు గల గతులు రెండ- విదేశ దిండయాత్రి వాణిజ్యము. విదేశీయులపై ండెత్తి, చెల్లించెదలైన దేశముల విశ్వరూకాయల కొల్లగొని దేశాభ్యుదయకారకములగు కార్యము లా న గూర్చుట కవసరమగు మూలధనమును సేకరింప జూచుటకూడ రాజనీతియే. కాని ఇట్టి సంకల్పసిద్ధికోట కుద్యమించువోవునప్పుడు దేశ మడివరకే ద్రవ్యవంతమైనదై యుండవలెను. జాతీయతనాటుకొని ఆరోగ్యస్థితియందుండవలెను. పరపతి ఘనీభవించి పలుకుబడి దినదినాభివృద్ధి గాంచుచుండవలెను. అట్టి అనుకూలపరిస్థితి లున్నప్పుడే దండయాత్రి విజయవంతముగా సాగునుగాని అధోగతిమాచన లగుపించుచున్నప్పుడు ఇట్టిదాని నవలంబించి దేశదారిద్ర్యము నెడ బాపజూచుట కడుంగడు హాస్యాస్పదము. అర్థబల అంగబల విహీనమైనప్పు డసలే కూడును. శ్రీఇందులకు జర్మనీదేశపు చరిత్రయే తార్కాణికము. ఒకప్పు డది భాగ్యవంతమైన దేశములలో నొకటిగా వాసికెల్లయుండెను. తన కీర్త్యరద్రమైన దానితో తనివినందలేను. అస్యరాజ్యాక్రమణ కాశించి కలహమునకు కాలు ద్రవ్యము. తుదకు మహాభీష్టము నెరవేర్చుకొనలేకపోవుటయే గాక అడివరకున్నదానిని గోల్పోయి కూర్చుని లేవలేని స్థితిలోనికి మారెను. కావున దేశము విభవహీనమై యున్నప్పుడు పైన వివరించిన రెండు విధానములయన ద్రవ్య మొనగూర్చ జూచుట భ్రమ, ప్రమాదజనితము.

వాణిజ్య మొక్కటియే జాతీయాభ్యుదయమునకు నిరూపద్రవకరముగ మార్గము- దీనిని నిర్విఘ్నముగా కొనసాగించుటకు దేశకాలపరిస్థితు లనుకూలముగా నుండవలెను. ప్రజాభ్యుదయము కొరకు ప్రభుత్వముండవలెను. నీటిపైను మెట్టుపైన జంతుగొంతు లేక శేగ్గరితనముతో వ్యాపారమును కొనసాగింపగల నిపుణులును దృఢకాయులు సగు ప్రజలుండవలెను. విశేషముతో వ్యాపారము కొనసాగించి ద్రవ్యమును సేకరింపవచ్చునుగాని అట్లు సమకూర్చినదానిని తిరిగిపోకుండ ఆపుట అతిదుర్లభము. వ్యాపారపు వి సు రు లు స ము ద్ర వ్యు లు పో టు ల వం టి వి. పో టు స మ య మం దు పై కు వికిన నీరు తిరుగ ఆటంకాలమందు లోనికేగు లెట్లు సహజమో అట్లే వ్యాపారమువలన సమకూరిన ద్రవ్యము దానివలననే పో

వుటకూడ పహజమే. కాని మనమట్టి భీతిజెంద నవసరములేదు. ఎందువల్లనన మన ద్రవ్యము బయటికి పోవుటయన ఇంగ్లాండు నకేగుటయో లేక ప్రభుత్వబొక్కసమునకు చేరుటయో తటస్థించును. మనము సంపాదించుటకు ప్రయత్నించినంతకాలము మనయొద్ద నిల్వయుండుట సంభవము. ప్రభుత్వమువారికిగాని వారి దేశమునకుగాని పోయిన ద్రవ్యము మన కేదోవిధముగా ఎప్పుడో ఒకప్పుడు తిరిగివచ్చునుగాని జపాను అ మె రి కా మొదలగుదేశాల కేగినచో తిరిగిరాదు. దానికి మన ప్రభుత్వమువారి జవాబుదారీయేగాని మన దేశం త మా త్ర ము కా వారినద్ద నిల్వవుంటే మనకు వున్నట్లే అని మనము భావించుచున్నప్పుడు మనకు వున్నయెడల యెప్పటికైనను వారిదే అని భావించుట తప్పనిసరి. విదేశముల కేగనిచ్చుటయన ఉభయద్వైతమే అనుసంగతి అందరెరిగినదే.

మన దేశపు నాణెమునకు అసగా రూపాయకి విదేశీయుల నాణెములతో స్వాతంత్ర్యపుమారకము లేదు. ప్రస్తుత వాపారవిధానమునందు జాతీయాభ్యుదయము నపేక్షించి నియములు పాటించబడుటలేదు. పరాధీనత అనుభవించుచు దేశములలోని దేశజాలనుభవించవలసిన యక్కట్లు లెట్టివిదే

భీమవరం తాలూబోర్డు
ఈబోర్డులో ఇటీవల కాళి అయిన (1) గణపవరం, ఆకివీడు (2) భీమవరం ఫిర్కాలకు నూతన సభ్యులను రాకొనుటకు ఈనెల 9, 10, 11 తేదీలు యేర్పాటు చేయఁ ప్రకారము యెన్నికలు జరిగినవి. ఈమాడు ఫిర్కాలకు సమ్యతులను 18 వ తేదీని భీమవరములో తాలూకా ఆఫీసున లెక్కించబడెను. ఆయా ఫిర్కాలకు నిల్విన ధ్రువ వారి వారికి వచ్చిన వోట్ల సంఖ్యయు యాక్రింద పరచుచున్నాను.

- గణప వరము
- (1) మానపరాజు వెంకట్రాజుగారు.
  - (2) నడింపల్లి వెంకట్రాజుగారు
  - (3) పి. రామయ్యగారు.
  - (4) వేగేశన సుందరాచారాజుగారు.
  - (5) చింతలపాటి సూరపరాజుగారు.
- ఆకివీడు
- (1) క.టెడ్డి మూర్తయ్యగారు
  - (2) పులవర్తి లక్ష్మణస్వామిగారు
  - (3) వేగేశన సుందరాచారాజుగారు
- భీమవరము
- (1) గంధం వెంకయ్యనాయుడుగారు
  - (2) బత్తుల రంగనాయకులుగారు
  - (3) తిలవర్తి కృష్ణమూర్తిగారు
  - (4) రాయసం వెంకట్రామయ్యగారు
  - (5) సుంకర లక్ష్మీచరిగారు

ఇందు గణపవరమునకు చింతలపాటి సూరపరాజుగా రున్న ఆకివీడునకు పులవర్తి లక్ష్మణస్వామిగారున్న భీమవరమునకు తిలవర్తి క్రీష్ణమూర్తిగారున్న విజయమును గావించిరి.

మీర్జాపురం జమీందారుగారి పాలనలోనున్న తాలూకా బోర్డులలో భీమవర మొక్కటియే యెన్నికసభ్యులచే పనిచేయుచు న్నది. తక్కిన బోర్డులన్నియు ఏనలుగురు, నామినేషను సభ్యులచేతనే నడుపబడుచున్నది. గతవారములో కైకలూరు బోర్డునకు సభ్యులు నియమింపబడినట్లు తెలియుచున్నది. ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులను విడిచిపెట్టి తమపక్షమునకేవలం మూలమూలమున్న వారిని, నియమించుటలో యేమాత్రమును న్యాయము లేదు. మీర్జాపురం జమీందారుగారు ప్రజాశక్తిని యిప్పటికైనను గుర్తించి ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడిన వారిని త్రోసిపుచ్చక తిరిగి క్రొత్తబోర్డులకు వారి నే నియమించుటయు క్కము. ఈపరిస్థితులను జిల్లాకలెక్టరుగారు ప్రభుత్వమువారు యిప్పటికైనను గుర్తించెదరుగాక. ఇట్టినిరంకుశత్వములకు వెరువని శ్రీమీర్జాపురం జమీందారుగారు వోట్లపద్ధతుపొయి కాసనసభకు వోట్లనిమ్మరి యాచించుట సాహసముగాక మరేమగును?

(ఒక విలేఖరి)

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము
3357 మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తువ కుక్కనమ్మము, అతిమాత్రము మొలవాటిని హరించి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, గలిగించుట వరప్రసాదము! 20 తు. డబ్బీరు 1-4-0 చి. పి. 0-5-0 పి. 4-5. అందు కో, ఆయుర్వేదసహజం, పెరిడేపి. (నల్లూరు.)

నాటకసంభాషణలు

శ్రీ ఆచార్యులవారి

కాశీ కృష్ణమూచార్యులవారు

విమర్శన

శ్రీ ఆచార్యులవారి కావ్యజ్ఞానము నాటకవిమర్శన, శ్రీ ఆచార్యులవారి కావ్యజ్ఞానము నాటకవిమర్శన, శ్రీ ఆచార్యులవారి కావ్యజ్ఞానము నాటకవిమర్శన...

ఇట్లు గమనించినచో శ్రీ ఆచార్యులవారు, ఆభినయమును పోషించి, కురిపించుచున్నట్లు, అసంఖ్యాకములు...

ము, ఎట్లు కృత్రిమమంటే, అట్లే భావయు కృత్రిమమన వలసియుండును. నిజముగ నాలోచించిన నేటియును భావించి...

ఒకవేళ శిక్షాబలమున నటుడు ఆభినయమును భావము సమయమున నొనర్చు యత్నించినను అది హాస్యాస్పదముగను...

మాకవిశ్వాసములనుబట్టియు, మాధుర్యకేతములనుబట్టియు, పితృచరిత్రములను విమర్శించు మొదలిడుటగాని, యథార్థముగ...

కావున, ఆభినయమునకు గల సర్వతోమఖివ్యాప్తి, సర్వతోభాద్రమగనుండు మూర్తిని, మనము ప్రతియంశముందును గనుచున్నారము.

ఆభినయముచే వ్యక్తపడునది యేమియును నంశము పిమ్మట గమనింపనది, ప్రధానసూత్రమును మనము స్మరింపజాలము.

భావమునకే యారెండును, భిన్నవ్యక్తములనియు, భావమును, భిన్నముఖముల ప్రజ్వలింపజేయుటయే, యారెంటికిని ధర్మమనియు గ్రహించుచున్నారము.

యన్. సుబ్రహ్మణ్య శర్మ, బి. ఏ. (ఆనంబు)

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

సంవత్సరములు (27-9-26)

ఇరువదిగజముల "పిన్" ధరలు

కాకికాముల్లులు 22 x 22 మంగిపూర్లు (బి) 9-14-0.

కాకికాముల్లులు 22 x 22 వరు రజములు (బి) 9-0. సరాసరిరకము రు 8-0.

తెలుపుముల్లులు 1708 రు 18-2-0; గ్లాస్ 9000 రు 18-8, ఎల్. ఎల్. 78 రు 8-9; ఇ. సి. 78 రు 9-2; 88-888 రు 18-0; 8978 రు 8-4-0 1702 రు 11-8; 2908 రు 7-12. 9978 రు 9-2-0, అ5 78 రు 8-4-0. 573 రు 8-4-0. Z. Z. 78 రు 8-10-0.

మూలు

40 నెంబరు, సీమ (5 పాకెట్టుకు) - బాక్సి - రు 5-9-0 చలం రు 6-7-0 పచ్చరంగు రు 8-12-0; పడవ రు 8-8-0; కాకి రు 8-10-0 సవరణ రు 7-14-0.

40 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు) - నత్త (త్రమా) రు 12-1-5.

50 నెంబరు సీమ (5 పాకెట్టుకు) అడకతెర 17-0-0 నెమలి రు 15-14; "గెట్" రు గొడ్డలి రు 9-8-6 గడ్డలిపండి రు 9-10-0 ఎద్దుగడియారము రు 9-5-5; జేబుకాడు రు 9-5-0.

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టుకు) - భూగోళము - పిలంచే రు 18-12-0.

హామములు

ఇనుము: - తెల్లయను చల్లకమ్మిలు ఒక బొటంకు ధర రు 28, 29.

ఇత్తడిరేకు: - ఇంగ్లీషు రు 288. జర్మను (డిబ్ నూక్) రు 288; రాగిరేకు రు 287.

టిక్ రేకు: - (90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కెన్ ఒకటికి) 9" రు 19-8-0.

కలాయి పెంకు రేకు: - 24" 7 1/2" 6" 7" 8" 9" 10" రు 15-0-0, రు 15-4-0.

సీమెంట్ పిపాకు వెలు: -

నార్వే అవుమార్కు రు 18-8, నెమలి రు 11-4. "జింక్" చక్రేర (రెడి) రు 82-4-0.

నాయిదాధరలు ఆగస్టు రు 82-2, సెప్టెంబరు రు 82-1 అక్టోబరు రు 82-0. నవంబరు రు 82-0.

వేరుసెనగ పప్పులు

మార్కెట్ ధరలు: - "బి.ఎస్" రు 45, రు 58. సాదాజాను రు

వేరుసెనగనూనె

"గానుగ" రు 122. "గ్రెస్" రు 120.

ఆముదము

(గామధర) రు 92.

పదును చేసినతోలు రతి 1 టిక్

Table with 4 columns: Item, Price, Item, Price. Includes items like ఎడ్డుతోలు, పిల్లతోలు, తేలిక, చింగుటూరు, తేలికనరకము, విజయనగరం, ఏలూరు, గుర్రతోలు, గుర్రదూడతోలు, అల్లమగతోలు, మేకతోలు, గొడ్డెతోలు.

పదును చేయని పచ్చితోలు

Table with 4 columns: Item, Price, Item, Price. Includes items like చింగుటూరు మేకతోలు, విజయనగరం మేకతోలు, చింగుటూరు గొడ్డెతోలు, విజయనగరం గొడ్డెతోలు, అవారముపట్టు-భారవ 1-8, కొన్నంపట్టు, కరక్కాయోం.

దీనిని మీరు చదివి తృప్తిచెందుదు.

ది. లి. మోయిబ్రదర్స్ లిమిటెడ్, మద్రాసు.

అయ్యో! మీరు మాకు పంపించిన రెండు ట్యాంకులకు పంపులు నేను అమర్చితి (ఫిట్) నని ప్రాయముల కెంతయు సంతోషించుచున్నాడను.

వాటిని వివిధమైనటువంటి ప్రయాసయు లేకనే అమర్చుచున్నాను. (ప్రస్తుతములో బజారు నందు కొరకు పంపులలో ఇవియే మేలైనవి. మీ విశ్వాసపాత్రుడు,

పి. బి. కృష్ణస్వామి రెడ్డియార్,

తామకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు, లాల్ గుడి మిరాసాదార్,

పెరువలపల్లూరు, లాల్ గుడిపల్లి, తిరుమనాపల్లి.

మెయర్స్ ట్యాంకు

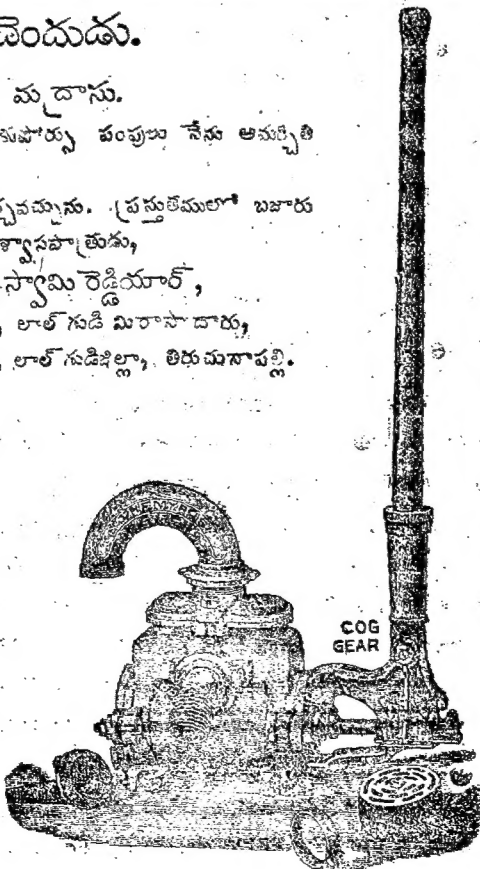
ఫోర్స్ పంపు

తోట, కాంట్రాక్టు మొదలుగాగల పనులకు ఈ పంపులు అతి ప్రయోగకరముగా యుండును. పోర్టులు, రైస్ హెల్లులు, వ్యవసాయపరికరములు మొదలగునవికూడ గలవు.

Sole Agents:—

The Limaye Brothers Ltd.,

1/173, Broadway, P. B. 202, MADRAS.

రాజమండ్రి మ్యునిసిపాలిటీ

(స్వీయవిలేజిరి)

5, 6, 7 వార్డుల రేటుపేయర్ల సభ

గోదావరిలోనికిపోవు మురికినీరు కాలువల గురించిన రాజీ భగ్గు ముగుట

5, 6, 7 వార్డుల రేటుపేయర్ల సభ 22 తేది సాయంత్రము 7 గంటలకు చందావారి సత్రంలో మ-రా-రా దేవత శ్రీ రామమూర్తిగారి ఆధ్వర్యమున సమావేశమయ్యెను. శ్రీరామమూర్తిగారు వారి ప్రారంభోపన్యాసములో రేటుపేయర్ల సంఘమున రామభారము నడిపినవారిలో ముఖ్యులగు మ-రా-రా. కందుల లక్ష్మీపతిగారు సభకు రానందులకు విచారము వెలిబుచ్చి, రాయభారము సంగతులు తమకేమియు తెలియదనియు 18-19-26 తారీఖున జరిగిన మునిసిపలు సంఘమువారి తీర్మానములను నూచాయగావింటి మనియు, అతీర్మానములు సంతృప్తికరముగా లేవనియు తెలిపిరి. తరువాత సభవారు యాక్రింది ముఖ్యతీర్మానములను ఆమోదించిరి:-

తీర్మానములు:- (1) ఈసభవారి తరఫున రేటుపేయర్ల యొక్క కష్టములను బట్టికలవర్తనగారిన్ని, స్థానిక స్వపరిపాలనా మంత్రిగారిన్ని, కానిటర్ కమిషనరుగారిన్ని, మదరాసు ప్రభుత్వమువారికిన్ని విన్నవించుకొనుటకు యాక్రింది నల్లరు ప్రతినిధులను డిప్యూటీమేనునిమిత్తంపంపుటకు యాసభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.

డిప్యూటీమేను సభ్యులు:- 1 మ-రా-రా. సాలస బావ నయ్య టి. పి. టి. యల్. గారు, 2 మ-రా-రా దేవత శ్రీరామమూర్తి టి. పి. గారు 3 మ-రా-రా మాజీటి మనయ్య టి. పి. టి. యల్. గారు, 4 మ-రా-రా ఆనెం మల్లయ్యగారు.

ఉపపాదకులు:- ధవిశేక్కరపు పోమలింగాచారిగారు ఆమోదకులు:- కందుల వెంకట్రామయ్యగారు.

(2) "రెవ్యూ నోటీసులు మూలముగా తెలియపరచుకొనడంపై సర్వీసు లేకుండాను లై సెన్సువారులపై ప్రాసిక్యూషన్లు పెట్టి ప్రజలను బాధించుట అక్రమమని యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఉపపాదకులు:- దాక్టరు మహమ్మదు మస్తాఫాగారు. ఆమోదకులు:- పండిరి సత్యనందంగారు.

మనయొక్క ప్రతినిధులు మనకు నీటిపన్నులో డ్రయి నేజీకూడా చేరియున్నదని ప్రజలను నమ్మించి పన్నులు విసూలుచేయుట చేతను, యిప్పుడు వాటగుమ్మంలో డ్రయి నేజీ లేదని చెప్పబడతే ప్రజలు యీ అక్రమవిధానమున సహించజాలరనియు, గవర్నమెంటు వారు చేసే పంపిన ఎస్టిమేషనులతో వాటగు డ్రయి నేజీపనులు వెలతరపు గనుకను, మూసామ్మ చాలదు గనుకను నీటిసరఫరాతో అపరమలేదనియు, నీటిపన్ను తీసివేయాలననియు యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

అధ్యక్షులచే ఉపపాదించబడి సభ్యులచే ఏకగ్రీవముగా ఆంగీకరింపబడెను.

"5, 6, 7 వార్డులలో వాడకపునీరు పోవుటకు కాలువలు కవున్పించువారు కప్పించకుండా ఉండగలందులకు కాలువలు లేనివీధులలో నీమెంటు డ్రయిలు కట్టించి, సదరు వాడకపు నీరు అంతయు ఒకచోటికిచేర్చి యింజను పెట్టి దట్టి యెత్తెలంకలోకి పంపించుట కయ్యే ఖర్చు ఎస్టిమేటుచేయించి, యిదివరలో విసూలుఅయిన డ్రయినేజీపన్నును యిందుమిత్తము ఖర్చుపెట్టవలసివచ్చినది, ఏకారము చేతనైన ఆలాగు నీరులేనియెడల మందుగా కాలువలులేని వీధులలో నీమెంటు డ్రయిలుకట్టించి సదరు మురికినీరుమోటారుబయ్యెవ్వరాయిన తోడించగలందులకును, ప్రస్తుతము ఆమెలో వందల కొలదియున్న ప్రాసిక్యూషన్లను తగ్గింపుమని యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

అధ్యక్షులచే ఉపపాదించబడి సభ్యులచే ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడెను.

మనగ్రామమునకు ప్రభుత్వమువారిచే నియమించబడిన పోలీస్సభ్యుల వారు తగిన సౌకర్యములు జేయుటలేదనియు, అశుభిదముల మనసామ్మ వృధాయగుచున్నదనియు, గ్రామమును బాగుచేయవలసివచ్చినది వారియందు గలదనియు, ప్రజలను ప్రాసిక్యూషన్లను వసగయి కాలువలు బాధపెట్టుట పాడిగాదనియు, యాసభవారు తమ అసమ్మతిని చాటెను.

ఈ తీర్మానమును కూడ సభవారు ఏకగ్రీవముగా ఆంగీకరించిరి.

(6) రేటుపేయర్ల బాధలను వెలిబుట్టుటగాను "రేటుపేయర్ల" అనుపత్రికను పాపించుచుటగాను ఉడత వారాయముగారిగా రొక తీర్మానమును ఉపపాదించ సభవారు ఆంగీకరించిరి.

మరుగుకాలువల విషయములో రాజీ అయినదని 18-9-26 తారీఖున యాక్రింది సంతోషించిరి. 22-9-26 తారీఖున 5, 6, 7 వార్డుల రేటుపేయర్లసభ తీర్మానములను విన్నవారికి రాజీభగ్గు ముయినదని స్పష్టమయ్యెను. ఇదివరలో రెండుపర్యాయములు రాజీకుదురుడము. రెండుపర్యాయములకూడ కొద్దిరోజులలోనే రాజీభగ్గు ముగుటయు తటస్థించెను. 5, 6, 7 వార్డుల ప్రజలకును, మునిసిపాలిటీవారికిని మరుగుకాలువల విషయములో అభిప్రాయ భేదములున్నవి. గోదావరిలోనికి మరుగునీటిని పోనివ్వకుండా ప్రయత్నము చేయవలెనని మునిసిపాలిటీ వారును, 5, 6, 7 వార్డుల వోల్టరును ఆంగీకరించిరి. 5, 6, 7 వార్డుల ప్రజల సౌకర్యముకొరకు ప్రత్యేకడ్రయినేజీస్కీము అవసరమని మునిసిపాలిటీవారును, 5, 6, 7 వార్డుల వోల్టరునుకూడ ఆంగీకరించిరి. ఇదివరలో వోల్టరు అండ్ డ్రయినేజీ స్కీము నిమిత్తము పోగుచేయబడిన సుమారు లక్ష రూపాయల పన్నులోనుంచి 5, 6, 7 వార్డుల ప్రజల సౌకర్యముకొరకు ప్రత్యేక డ్రయినేజీ స్కీమును తయారుచేయించుటకు మునిసిపాలిటీ వారును, 5, 6, 7 వార్డుల వోల్టరును ఆంగీకరించిరి. ప్రత్యేకడ్రయినేజీస్కీముకొరకు అదనపు పన్నును విధించుకొనడమనే విషయములోకూడ మునిసిపాలిటీవారును, 5, 6, 7 వార్డుల వోల్టరును ఆంగీకరించిరి. అదనపు పన్ను లేకుండా డ్రయినేజీస్కీమును ఆంగీకరించుటకు నీలులేదని మంత్రిగారు తెలిపిరి. ఇదివరలో సమాలుచేయబడిన 99 వేల రూపాయలను ప్రత్యేక డ్రయినేజీస్కీముకు ఉపయోగించుటకు మంత్రిగారు, దొరతనమువారు ఆంగీకారము నొసంగలేదు. ప్రత్యేక డ్రయినేజీస్కీము వచ్చులోపల గోదావరిలోనికి మరుగునీరు పోకుండచేయు విధానములో మునిసిపాలిటీ వారికిని, 5, 6, 7 వార్డుల వోల్టరును, అభిప్రాయ భేదము కలిగివది. ప్రత్యేకడ్రయినేజీ స్కీము అమలులోనికి వచ్చునప్పటికి 2, 4 సంవత్సరములైన పట్టును. 5, 6, 7 వార్డులలో నున్న ప్రతిబిడ్డ లేక సందుచివరను పెద్దకుండులు కట్టించి అందులోనికి వచ్చు మురికినీటిని మునిసిపల్ సంఘమువారి ఖర్చుపై మోటారు లారినీ పెట్టి తోడించుట మంచిదని 5, 6, 7 వార్డుల వోల్టరు అభిప్రాయము. అట్టి కుండులపద్ధతిని యిదివరలో ప్రయత్నించి విఫలమనోరథులమయితి మియు, కానిటర్వాడు యీ పద్ధతి ఒప్పుకొనలేదనియు, మునిసిపల్ ఖర్చుపై యీ పెద్ద మురికికుండులలో నుంచి నీరుతోడించుటకు, మునిసిపల్ సామాన్యఫండులోనుండి సామ్మ ఖర్చుపెట్టుటకు, క్రొత్తఅట్ట ఒప్పుకొనదనియు, పెద్దకుండులలోనుంచి నీరుతోడించు విషయములో 5, 6, 7 వార్డు వోల్టరుతో కంట్రాక్టుపద్ధతిని కొంతసామ్మను విసూలుచేసి పనిచేయుద మని ఆలోచించినను అట్టి కంట్రాక్టు అకాస్మీయమనియు, మునిసిపాలిటీవారు చిక్కులలో బడుదురనియు, అట్లను మన్నించక ఇవరలో ఫండులోనుంచి సామ్మను ఖర్చుపెట్టివో మునిసిపల్ సంఘ సభ్యుల అస్తులను జప్తుచేసి దొరతనమువారు ఆ సామ్మను విసూలుచేయుదు రనియు మునిసిపల్ సంఘసభ్యులు అభిప్రాయపడుచున్నారు. 5, 6, 7 వార్డు వోల్టరు మునిసిపల్ సంఘమువారికి ఏదగమైన ఆభిమానము లేదనియు, తక్కినవార్డులవారికి వారిసంగతి అనలే అక్కరలేదనియు, వీరందరు తలచుకొనిన సామాన్యఫండులో నుంచి సామ్మ ఖర్చుపెట్టుటకు నీలుండుననియు, ఇవరలో మునిసిపల్ ఫండులోనుంచి ఖర్చుపెట్టుటకు నీలులేకపోయినచో దొరతనమువారికి వ్రాసి ప్రత్యేకము యీవిషయములో సామాన్యఫండులోనుంచి ఖర్చుపెట్టుటకు అట్ట పుచ్చుకొనకూడదాయనియు 5, 6, 7 వార్డులవోల్టరు తలంచుచున్నారు. 5, 6, 7 వార్డుల వోల్టరులే తమ కేమియు కోపములేదనియు, అట్ల అడ్డుమువచ్చుటచేత కాని లేనిచో మునిసిపల్ ఫండులోనుంచి ఖర్చుపెట్టుటకు తమ కేమియు అభ్యంతరములేదనియు, అట్లను చాటి పోవుటకు గవర్నరుకుకూడ అభికారము లేదనియు, అట్టి సందర్భములో దొరతనమువారిని యీ విషయములో సామ్మ ఖర్చుపెట్టుటకు ప్రత్యేక అనుజ్ఞను కోరుట ఎందుకో అర్థమగుటలేదనియు మునిసిపల్ సంఘ సభ్యులు చెప్పుచున్నారు.

ప్రాసిక్యూషన్లను సంగతి మునిసిపల్ అభికారులను అడిగిరి. వీధిలోనికి నీరువిడిచిపెట్టువారిని, లై సెన్సులేకుండా వ్యాపారము చేయువారికి ప్రాసిక్యూషన్ చేయుచున్నా మనియు, ఎవరికిని నోటీసులేకుండా ప్రాసిక్యూషన్ చేయుటలేదనియు, ఎన్నినోటీసు విచ్చినను లేకనీయక పోవుటచేతనే ప్రాసిక్యూషన్లు చేయుట నెచ్చినదనియు, లెంచుకొట్టు యీవిధ్య 4 వారములు తెలుపు వచ్చుటచే పనిచేయ లేదనియు, అందుచే అనేక కేసులు వున్నట్లు కన్పించు చున్నదనియు, కేసులు వేరుగాని మరి మరి తప్పచేయు వ్యక్తులు ఒకరేయియు, వ్యక్తుల సంఖ్య అంతగా ఎక్కువగా లేదనియు చెప్పిరి.

1925-26 సంవత్సర మునిసిపల్ సంఘ పరిపాలనా నివేదికపై గవర్నమెంటువారి రివ్యూ:- చైరుమానుగారి పనిని పోగడిరి.

ఈరివ్యూలలో ముఖ్యభాగములను యాక్రింది పొందుపరచుచున్నాను. "మొత్తముమీద గోడు బాగున్నవని కలవరుగారు రిపోర్టు చేసినారు. పసిపిల్లల మరణములు యీసంవత్సరములో వెయ్యి పుట్టుకలకు 260 నుండి 226 కు తగ్గివది. కాని పసిపిల్లల మరణముల సంఖ్య యింకను చాలా ఎక్కువగూర్చున్నది. వైపుల నిమిత్తము 10 లక్షల రూపాయలను అంచనా వేసి ఆస్కీమును దొరతనము వారు ఆంగీకరించిరి. ప్లానులు, ఎస్టిమేటులు తయారుగుచున్నది. నడిజలమును మెల పరచుకుండా వుండుటకు ఇంటర్ సెప్టింగుడ్రయినులను కట్టు విషయములో కవునిసిలువారు, వాటర్ అండ్ డ్రయినేజీ పన్నును పోచ్చించుటకు ఒప్పుకొన లేనందున మానివేయడమైనది. ఎక్కువగా చైరుమానుగారి ప్రయత్నములవలన పన్నులు వసూలు చాలా సంతృప్తికరముగా నున్నది. ఇతరకాళ్లలో కూడ చైరుమానుగారు కొంత అభివృద్ధిని చూపించ గల్గిరి."

బీజే బండ్

బీజే బండ్:- నీరైపోయిన, వీర్యమును గట్టిపరచుటలోకప్రసిద్ధిజెందినది. స్వస్థమందుగాని మూత్రముతోగాని వీర్యము స్థిరముగుచున్న యెడల తక్షణం నిలిపివేయును ముసలితనమును, నపుంసత్వమును తొలగించి యౌవనమును గును. ఎంతజలసీనుని కయినను రెండుగంటలలో వరములకు బలము నిచ్చి సంసారముఖము అనుభవించునట్లు తేసి పంతా వంతులుగజేయును. ఈ తైరములు రహస్యముగా నుంచబడును 20 మాత్రలు నీ 1-కి 2-0-0. వి. పి. చార్జి వేరు

ఆర్య వైద్యశ్రమం.

159-1027 13, బైరాగిమఠం వీధి, మదరాసు.

THE NAME

NESTLES

together with

MALTED MILK

is all that is required as an assurance that the QUALITY is the BEST

15 oz. Bottle Rs. 1-12

96 పేజీలు చంద్రకళ. పోస్టల్తో రు. 1. ఆహారమును 5 అంకముల నూతన సాంఘికశాటకము. వారాంగవాప్రభావము- హాస్యము, నీతి మొదలగునవి చక్కగ నులభింపెని వ్రాయబడినవి. ఆపరాధపరిశోధకము. చదివి తీరవలెను. by V. S. Padmanabharaju B. A

ది ఆల్బర్టు పవర్ ప్రింటింగువర్కుస్

సూర్యరావుపేట, కాకినాడ 3004

కాంగ్రెసు ఎన్నికలు

పండిత నెహ్రూ ప్రచారము లాహోరు

స్వతంత్ర కాంగ్రెసు పక్ష వైఖరి

లాహోరు, సెప్టెంబరు 25:— పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ జలంధరులో మాడుగుంట లాగి సాయంత్రము యిక్కడికి చేరి. చాలమంది కాంగ్రెసువాదులు వారిని రైలు స్టేషనువద్ద కలుసుకొనిరి. వారు రాత్రికి బహిరంగసభలో సువస్థపించెదరు.

ఉపన్యాసము

లాహోరు, సెప్టెంబరు 25:— పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ నిన్నరాత్రి మోగేటు ఆవల మహాసభయందు రానున్న యెన్నికలందు అనుసరింపవలసిన కాంగ్రెసు కార్యక్రమ సిద్ధాంతములను వివరించి వోల్టర్లు కాంగ్రెసును సజీవముగనుంచి యెట్టిదెబ్బలు తగులకుండ రక్షింపవలెనని కోరిరి. స్వరాజ్య పక్షముతో పోరాడే మనుషులు అటుల బెదిరింపమండిరే గాని అటుల వారు తేరుటవలన కాంగ్రెసునే ధిక్కరించుచుండినయ్య, కాంగ్రెసు ప్రచారము జేయుచు నేవకుడైయుండి తాను ప్రాచీనద్రవ్యము గల్గినను సరే యెట్టి యుద్ధప్రయత్నమును కాంగ్రెసును గలుగకుండ రక్షించెదనని చెప్పిరి.

స్వతంత్ర కాంగ్రెసు పక్ష వైఖరి

వారు స్వతంత్ర కాంగ్రెసు పక్ష వైఖరి చెబుటలేదనిరి. కాంగ్రెసు సభ్యులగుండి స్వతంత్రముగదానితో సంబంధములేకుండ నెలులండగలరని వారిదిగిరి. వారవలంబించుమార్గ మెటులున్నదనగా మహామృదీయుడనని చెప్పి ఇస్లాములో సమ్యక్ము లేదను వానివలెను, హిందువుడనని చెప్పి జేదములనమ్మునని చెప్పి వానివలె నున్నది.

స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసులో కలిసిపోయిన వారనుట సయ్యక్తముగ నున్నది. ఎందుకనగా వారు అసెంబ్లీలో కాననసభయందును కాంగ్రెసు ఉత్తరపునే విశ్వాసముతో ననుసరించుచుండిరి. వారు కాన్పురుకాంగ్రెసు తీర్మానము నుద్ధరించి స్వరాజ్యము యిష్టముగాని మారేడ్ల తరువాతనైనగాని కాననోల్లంఘనము ద్వారానే గల్గుననియు, కాని కాననోల్లంఘన మను పేరే రెస్పాన్సిబిలిటలను జేకములో నిరంకుశములవారికిని బెదిరు పెట్టుననియు చెప్పిరి. జేకము సిద్ధముగ నుండువరకును కాంగ్రెసు రాజకీయములనుండి కాననోల్లంఘనమును మాటలను దీసివేయవలసినదిగ విమర్శకులు వారిని గోరిరి. అందులను వారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు తమచేతులలో తుదకు మిగులు సాధనము కాననోల్లంఘనమే యనియు, దానిని అటుల తుదకు మరయోగింపవలసిన అస్త్రముగ నుంచుకొనవలసినయ్యు తెప్పిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారు ఉద్యోగముల నంగీకరించి ప్రస్తుత ప్రభుత్వములో భాగమైనయెడల స్వరాజ్యమును సంపాదించుట సాధ్యము గాదని తలంచి ఉద్యోగము లంగీకరింప తిరస్కరించిరి. ఉద్యోగము లంగీకరించి ముత్రిపక్షమున తేరినపుడు ప్రభుత్వమును ప్రతిఘటించుటెట్లు? లాలా లజపత్తాయీగారు వారితో నేడుగలసియుండవచ్చు వారికి ఉద్యోగము లంగీకరించుట యిష్టములేనందుకు సంతోషమును చున్నది. లాలాజీ యింకను బ్రాహ్మణ్యం ప్రసంగమున చెప్పిన మాటలను విడవకుండుటకు సంతోషముని చెప్పిరి.

లాలాజీని, పండిత మాళవ్యా నడుగవలసిన మాటలు

... పండిత మోతీలాల్ ముగించుచు, లాలా లజపత్తాయీ, పండిత మాళవ్యా లాహోరుకు తిరిగివచ్చినపుడు రెండు ప్రశ్నలడుగవలసినదిగ సభవారిని కోరిరి. మొదటిది జెయిలులో విచారణలేకుండ నుంచబడిన వైదికు అటుల విచారింపబడకుండ నుండరాదని నమ్మునెడల, వారిని విచారణలో బెట్టువరకు గాని లేదా విడుదలజేయువరకుగాని ముత్రిపక్షపుల నేల అంగీకరింపవలెనని రెండవ ప్రశ్న మేమనగా వారి కంఠ విశ్వాసమే యున్నయెడల విచారణలేకుండననిన వైదికు విడుదలజేయుటకును ఉద్యోగము లంగీకరింపరాదని బహిరంగముగ ప్రకటింపవలయును. సభలో కొందరు మధ్యమధ్య లజపత్తాయీజేయు, మాళవ్యాజేయు అనికేలునేని పండిత నెహ్రూ నడుపెట్టెదయి ట్నించిరిగాని దీనిని చాలమంది లెక్కజేయకుండిరి. అంతయు నమ్మిగిగి జరిగిపోయెను. ఇంకను సభ రాత్రి ప్రాక్టోరీయముగ నెను.

డేరా డూను

సెప్టెంబరు 25:— పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ మహారాష్ట్ర కొంత విశ్రాంతి దీసికొని మరల యెన్నికల ప్రచారమున జయలు చేరి నిన్ను డేరా డూను పట్టణమునకు వచ్చినపుడు అత్యుత్సాహంత మొనంగబడెను. వారివెంట బి. జి. హార్ని మనుగారు గూడ వచ్చిరి. మునిసిపల్ మైదానముమీద జరుగనున్న సభకు వారబోవుచు డేరా డూను, రహదారివీధులన్నియు జనసమృద్ధముతో నుండగా మధ్యగుండ మోటారులో బోయిరి. పండిత మోతీలాల్ ఆరోగ్యము పాగుండకపోవుటవలన ఊరేగింపు వద్దనుకొన్నను డేరా డూను హిందువులను మహామృదీయులనుగలసి అతిధులకు విరివిగ సాగ్గతమొసంగిరి. ఊరేగింపు రహదారి బహుదూరముండబోయెను. అబబారంతయును చక్కగ నలంకరింపబడియుండెను. దారియంతటను ఆగ్నితెగలవారును మతములవారును ఉత్సాహమున నెదజల్లుచుండిరి. పిల్లలు ఇండ్లమీద నెక్కి నాయకులకు జోహారు లొసంగిరి.

బహిరంగసభకు దాదాపు 5 వేలమందివచ్చిరి. దావూరు కేకవేదకాస్త్రీగా రధస్థుడై వచ్చింది. సభకు వచ్చినవారిలో అతిథులును, యచటి న్యాయవాది ప్రముఖులుగాక బి. బి. విశ్వేశ్వరనాథ్ సి. బి. ఇ. యల్. యం. మెట్టి, రెవరెండు అప్రెన్సి చాఫర్లండుకులు, రఘువీరనారాయణసింగు, జేకదాసు గాంధీగారు గలరు. అక్కడక్కడ స్త్రీలుగూడ వచ్చి యుండిరి.

పండిత నెహ్రూగారి ఉపన్యాసము

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ సభయందు వసస్థపించుచు కాంగ్రెసు అనుసరించు విధానమునకును యితరపక్షమునకుగల భేదమును క్లుప్తముగ వివరించిరి. మూడేడ్ల కొకసారి ప్రజలు తమ విచక్షణజ్ఞానము నుపయోగించి నిర్ణయింపవలసిన తరుము నమ్ముచుండును. వివిధపక్షములు అనేక మాయోపాయములన్ని పరిశీలించి నవకాళముగ జేసికొని తమ కనుహలముగ జేసికొనుటకు ప్రయత్నించెదరు. ఎప్పటికన్న గూడ యిప్పుదియెక్కువగా గాన్పించుచున్నది యిటుకు సోపరుకు పండిత మోతీలాల్ కాంగ్రెసువిధానమునకు ప్రతిహులముగ జేరిరి. కాంగ్రెసుయొక్క కార్యవిధానములను వివరించుచున్నది బెట్టుకొని యే వారన్నటికి వచ్చితిమని చెప్పి, సరియైన నిర్ణయవిధానము గల దొక కాంగ్రెసును సమర్థయించి చెప్పిరి. కాననసభలోనికి బోయి యేమిజేయవలెనో నిర్ణయములేక, యెప్పటికప్పుడు మార్పుజేందు మార్గముల బెట్టుకొనిన పక్షములు కాంగ్రెసులోను స్వరాజ్య పక్షముతోను పోలజాలవు. తానుగాని పండిత మాళవ్యాగాని జేకమునకింతసేవజేసి త్యాగములజేసెనేమను విషయమును మనసునందుకొని (భవిష్యోపనిషత్) వారు సభ్యులమౌరిరి. అందువలన వారు సరియైన నిర్ణయమును గావించుకొనవలయు.

కాననసభలందు కర్తవ్యము

ఈసమస్యయంతయును వారు కాననసభలోనేమి జేయవలెనని గోచెదరే దానిపై వాదాపడియున్నది. జేకములో సత్కర్మపంఖ్యాకుల అభిప్రాయమునకు ప్రాతినిధ్యమునహించుకొని కాంగ్రెసు చాలమార్లు విచారింప ప్రస్తుతపరిస్థితులలో కాననసభలందు సహకారమార్గము కలంబించిన లాభముండదని నిశ్చయముజేసికొనెను. కాననసభలు ప్రస్తుతము నిర్మింపబడినటుల మంచికిగాక చెడుకుకు మూలములై యున్నవి. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారు కాననసభల నుపయోగించి చేయుచున్న చెడుకును మాన్పుట వారి ప్రధానధర్మమై యున్నది. ఇప్పుడు ముత్రిపక్ష పక్షమును, త్రిత్వపక్షాలపక్షమును రెండు గలవు. ముత్రిపక్షపులు గావలసిన కోరువారు స్వరాజ్యము అడిగినంతమాత్రమున నచ్చునని భావించిరి. అటువంటి దెప్పుడును జరుగలేదు. ఎప్పుడును జరుగదు. మనము నిలవ నొక్కకొని మనప్రత్యేకములను నెట్టివలయుములు బొందుకం జేయగల్గినపుడే స్వరాజ్యము రాగలదు. మనము ముత్రిపక్షపుల నంగీకరింపగల కార్యమెప్పటికైన వచ్చినతీరును, కాని అప్పటికే నను ప్రస్తుత స్వరాజ్యమునకు అటంకముగనున్న యిబ్బాటుకపు కాననసభల ప్లానే స్వరాజ్యములకు తోడ్పడునట్టివి స్పష్టముగ జేయవలయును. కాననసభలకు మంచివారలను బంపవలెననుటలో అర్థములేదు. మోటారు నడుపు వాడెంత సమర్థుడైనను ఏనుగు మానలేముగ పరికినమ్మువా యు ఉపన్యాసకు ల డి గి 8. ఒక్కమునుమ్యునిగూర్చి సమర్థాసమర్థులను అనేక విషయముల బట్టి నిర్ణయింపవలసియుండును. కాని ముఖ్యముగ నాలాచింపవలసిన జేకనగా, లీరు యెప్పుకొనినవారి కోర్కెల నీడేర్చుటకు దగినవారగువా కాదో యనియే. డేరా డూనుకు సంబంధించినంతవరకు ఉగ్రనేనుగారియెడల వారికి చాలగౌరవము గలదు. ప్రభుత్వపక్షమున నుండి యెప్పుడును బలపరచువారు ఉగ్రనేనుగారిని, కాంగ్రెసు బెట్టిన యెట్టి స్వరాజ్యపక్ష కాననసభ్యుని రాహురునుంజెరుకొనపై పోటిగా నుండునటుల జేసిరి. (కో) దటిసారి ఆకెల్లాకు ప్రతినిధిగ నుండువలసినదిగ కోరినపుడు యిప్పుడు ఉగ్రనేనుగారు నిలవినపుడు బలపరచుట తమకు సంతోషముగనే యుండునని చెప్పిరి. కాని రాహురు నుంజెరుకొనిన గారు కాననసభలో వచ్చివిధముల బాగా పనిజేసి జిల్లాలో ముప్పువడసినపుడు వారికి పోటీగ ఉగ్రనేనుగారెండులకు నిలచికో చెలియుటలేదు. ఉగ్రనేనుగారు కాంగ్రెసులో జేరునెడల రాహురు నుంజెరుకొనినగాని వారి కనుహలముగ నుపయోగించుకొనెదరు. అటులగానున్నయెడల యీ పోటీ సంరంభమును కుదిరవరకు బాగా నడుపవలసియేయుండునని వారు జెప్పిరి.

మహామృదీయునియొకవర్తమనకు ముగిసిపోయి కమిషనరును, రాష్ట్రీయ కిలాఫతు సంఘ ఉపాధ్యక్షులు నకు ఫుల్లడ్డి ను ఫురూకీగారిని నియమించిరి. మిరతులో ఆగ్రహన్యాయవాదిగనున్న పండిత ప్యారీలాలు హర్యానాకు కాంగ్రెసు పక్షమున ఆసెంబ్లీ కభ్యర్థిగ నిలచుచున్నారు. ఇంకొక మంచి నిర్ణయము గలగజాలదు. ఇంతవరకు వారికి ప్రతి మాటయుగ సెన్యకు నులేదు. ఎవ్వరును ఉండరని తలంచెదరు చెప్పిరి. (హర్షము.)

హాకిం అబ్దుల్లాఖాను

అంతట హాకిం అబ్దుల్లాఖానుగారు లేచియుపస్థపించు సోకి హర్షము జెలరేగెను. ఎన్నికల సమయమున హిందూ మహామృదీయ విభేదములనుబట్టి యెత్తనదని వారు సభవారి నుద్బోధించిరి. ఎన్నికల సంరంభములందు మత విభేదములు పోటీ నిమించియుండవలెనని యెన్నిక వారులను వారు గోరిరి. వారు ఏ పార్టీని యే సంఘ బలపరచవలెనని నిర్ణయించుకొనుటలో వివిధ సంఘలు జేకమునకు జేసిన నేలలను మునుపలం దుండుకొనవలెను. మహామృదీయ కెల్లప్పుడు నొక్క తీరుగ నేరేయుచున్న దొక్క కాంగ్రెసు సంస్థయై యున్నది. జేకమునం దప్రాప్యరతిగ గాంచి మిగిలిన అన్ని రాజకీయసంస్థలన్న మిక్కిల నున్న కాంగ్రెసునందు సంపూర్ణవిశ్వాస ముంచవలెనని వారు కోరిరి.

హార్ని మనుగారు

అరోజు డేరా డూను జూపిన యుత్సాహమునకు హార్ని మనుగారు మిగుల ప్రశంసించిరి. బొంబాయిలో వారు సరి రాష్ట్రీయులందు స్వరాజ్యసంరంభమునం చేయుచు నుత్సాహము లేనటుల నమ్ముచుండరని చెప్పి ఆరోజు జూపిన యుత్సాహమును స్వయముగ జూచించుటకు సంతోషముయ్యె సవరి అసహాయోద్యమము మాయమైనవని కొందరు నమ్ముకొని గాదని తమకున్న నమ్మకమునకు నిదర్శన మిటల గాన్పించెనని చెప్పిరి. కాననసభలకు అసహాయ మూలమే బంపవలెనని ప్రజలు నిశ్చయముతో నుండవలెననియు, డేరా డూను కాంగ్రెసు అధ్యర్థి యగు రాహురు మంజీతు సింగునే యెన్నుకొని ఆరోజు ఉత్సాహమును ఫలప్రకము జేయవలెననియు జెప్పిరి. ఉగ్రనేనుగారి పేరను పసంహరించుకొనుటకు నిర్ణయ మొచ్చెదపుడు ఆయనను కాంగ్రెసు అధ్యర్థిగ బెట్టుకొని ఉగ్రనేనుగారు కాననసభలో వీరవానిగర్వకు యుద్ధులు సరింపవలెననియు కాంగ్రెసు ప్రచారమును జేయునపుడు కూడ నట్లే నుండువలెననియు జెప్పిరి. (హర్షము.)

ఆరాత్రియే పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ లాహోరుకును, హార్ని మనుగారు బొంబాయికిని బోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

డాటియా మహారాజుకు మేదనపదవి

సిన్హ, సెప్టెంబరు 25:— పార్లమెంటుకు డాటియా మహారాజుకు గౌరవ మేదనపదవి ఇచ్చుట కంగీకరించిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఇది మీకు తెలియునా?

మాడు మాదిర్ల ప్రజ్ఞ చేతుల కారలను దిగువన పేర్కొన వలయును. పుస్తకము నిల్వబడిన 1300 యింట్లలో 98,000 వేలపాద్య పరిశీలించెను. ఇంకొకటి 3000 పాద్య పరిశీలన చేరు పనిలేదు. ఇది చాలకాంతమ పనియేను.

(9) రోమర్ డాన్ & కో
2/17 మాంతురోడ్డు, మద్రాసు.
ROMER DAN & Co.,
117 Mount Road, Madras.

కాంగ్రెసున కే వోటు నొసగుడు

గోకలేభవనమున గొప్ప బహిరంగసభ

నాయకులు - కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును
వివరించుట

ప్రజలకర్తవ్యము

కాంగ్రెసుపక్ష కార్యక్రమమును గురించి సమగ్రముగ చర్చించుటగాను శనివారము సాయంత్రము గోకలే భవనము నందు గొప్ప బహిరంగసభ జరిగెను. సభాభవనములయందు నిర్ణీతకాలమునకే సభ్యులతో క్రిక్కిరిసి పోయెను. చాలమంది కాంగ్రెసు ప్రముఖులు సభ నలంకరించిరి. శ్రీమన్ ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు, ఎస్. సత్యమూర్తి, కృష్ణ స్వామి ఆసారి, వి. ఎల్. కామ్రూని, ఎస్. గోవిందరాజమొదలయ్యారుగా యి కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును వివరించికొని కాంగ్రెసు ఆశ్చర్యభరిత వోటుల నొసగుడని పాల్పడిరి. శ్రీమన్ శ్రీనివాస అయ్యంగారు కొంచెము సేపు అన్వేషిత వహించిరి. విస్తృత మరయొకవోటు జరుగుచున్న సభకు జరిగి. సి. ఎస్. గోవింద రాజమొదలయ్యారుగా రప్త దృష్టతుల వహించిరి.

శ్రీనివాస అయ్యంగారు

ఇంతవరకును జాతీయ మహాసభవారు సాధించగలిగిన కార్యముల నొక్కమారు సింహాంశాకసమొనర్చ సమయ మరు దించెనని శ్రీమన్ ఎస్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు నుడివిరి. జాతీయావశ్యకతల ననుసరించి జాతీయ మహాసభవారు కాన్పురు నగరమునందును ప్రస్తుత కార్యక్రమము నేర్పరచుటకు కొంత మంది వ్యక్తుల స్వాతంత్యములనును స్వరాజ్యములనును సంపాదించుటలను సహజము. ఇదివరకువలె నిష్పన్నుగాడ, వ్యక్తులు ఇష్టముచచ్చినట్లు కాననసభలనుంచి ఇష్టముచచ్చినట్లు వ్యవహరింప నిచ్చినయెడల మనజాతీయోద్యమ మొక్కయడుగునను మూడును నడువజాలరు. అంతయు కట్టి అంజకముగనుండను. అహింసాద్యమనంతరము జాతీయభివృద్ధి మరింత యరిగట్టును బిరబిగిసి హోస్నిమున్న ప్రతిపాలకవర్గము వారిక న్యేచ్ఛగ వర్తించు వీలయ్యెడిది. అట్లు సాగకుండకీయుటగాను కాంగ్రెసుమహాసభవారి కాననసభల కైవళ మొనర్చుకొనవలసిన ఆవసరము తలపించెను. జాతీయ మహాసభ భారతజాతీయభివృద్ధికి సంరక్షకర్త. వారీకాననసభలను, జాతీయ ప్రయోజనములకొర కుపయోగించెదరు. ఇది మహాసభీక్ష. భారతజాతీయ భావనీతి ఇందుపై నాధారపడియున్నది. దీనిని సాధించుటకు ప్రతి భారతీయుడును తన యావచ్చుకీరి ఉపయోగించి ప్రయత్నింపవలెను.

అంగనిర్మాణము

జాతీయ మహాసభవారు ప్రస్తుత మేర్పరచిన కార్యక్రమము అధికార వర్గము వారి నెంత స్వల్పముగ నిరోధింపవలసినో, అంత స్వల్ప నిరోధమును మాత్రమే యొసగుచున్నది. అధికార వర్గమునకు సంపూర్ణ నిరోధ మొసగల కత్తిగాని, నిర్మాణబలుగాని జాతీయమహాసభకు ప్రస్తుతము లేకపోవుట చాల విచారకరము. అయినను అధికార వర్గమును నిరోధించి జాతీయ హక్కులకొరకు పోరాడగల కత్తి ఒక్క జాతీయమహాసభకుమాత్రమే గలదు.

క్రమశిక్షణ

మన దేశీయులం దిదివరకుకంటె ప్రస్తుతము క్రమశిక్షణ కొంత యభివృద్ధి నందిన విషయము నిజమే. అయినను, మనమీ విషయమున నింతను చాలఅభివృద్ధి నందవలసియున్నది. వ్యక్త్యా కేయములను, స్వలాభాపేక్షలను నిర్మూలించి, ఉద్యమము కొరకు దేశేదీక్షతో పరిపరియించు క్రమశిక్షణమును మన మింకను అలవడుకొన వలసియున్నది. భారతీయు లిట్లున్నంతవరకును స్వరాజ్యమును సాధింపగలుగుట కలలోనివారై. ఈస్థితినిజూచినపుడు, మహాసభకు ప్రారంభించిన జాతీయోద్యమ మహాపరీక్ష న'నంబు కింక కాలము పరిపక్వమయ్యెనాయెట సంసిద్ధముగ నున్నందును, కాని ఈమహాపరీక్ష ఎప్పుడో యొకప్పుడు జరుగవలసినదే. ఇదియే భారతీయులకు స్వరాజ్యము నొసగల సాధనము.

పాశ్చాత్యదేశీయులందు వోటింగు అధికార మూలమున ప్రభుత్వమునకు వోటింగుగలేసి తమ యభిప్రాయములను బాం గించుకొను పద్ధతి ప్రజలకుబాగుగదలయును. మన దేశమునం దిట్టివోటింగు వోటులపద్ధతి ప్రభువు పర్యాయము ప్రవేశ పెట్టబడెను. వోటును గురించియు దాని యుపయోగముల గురించియు, ప్రజలకు బాగుగ బోధింపవలసియున్నది. ఇదివరకు కొంతకాలముగా వోటింగుపద్ధతి ఆచరణయందున్నను, అది నామమాత్రమేగాని నిజముగాదు. ఇదివరకు ప్రజాప్రతినిధు లని చెప్పకొనినవారు ప్రజలంకెట్టి రాజకీయప్రచారము నొనర్చియుండలేదు. వారు తమ వ్యక్తివలకుబడిచే నెన్నుకొన బడితే గాని వారి రాజకీయభిప్రాయములచే గాదు. జాతీయ మహాసభ ఎన్నికలందు ప్రవేశించినతరువాతనే దేశమంతయు నొక్కమారుగా స్వరాజ్యసమస్యపై రాజకీయాంధోళనముతో ఓంభింపజేయబడెను. తమకు స్వరాజ్యముగావలెనా? అక్కరలేదా? భారతదేశ మీ యెన్నికలందు ప్రభుత్వ మొసగవలసి యున్నది.

కాంగ్రెసుపక్ష ఆదర్శములు

కాంగ్రెసు పక్షమువారి ఆదర్శములనుగురించి గూడ ప్రజలొక్కమారు సమగ్రముగ నవలంకరింపవలెనని శ్రీనివాస అయ్యంగారు నుడివిరి. స్వరాజ్యమును సాధించుటయొక్కటే గాదు కాంగ్రెసుపక్షమువారి ఆదర్శము. స్వరాజ్యస్థాపనకు పు నాదియగు జాతీయతను గుర్తించుకొన దేశమంత నెలకొల్పుటకు కూడ వారు పాటుపడెదరు. ఆజాతీయతయందు, మత విచక్షణలేదు, వర్ణ విచక్షణలేదు, కులవిచక్షణలేదు. అందరమను సరిసమాన హక్కులు, సరిసమాన న్యాయము గలగజేయబడును. ఈజాతీయత జాతీయమహాసభకు ప్రాణవాయువునంటిది.

ప్రజలు ప్రస్తుత మహాసభవిందుచున్న ఇతర కష్టముల తొలగించుట కాంగ్రెసువారి కార్యక్రమపట్టికయందు మూడవ విషయము. స్వరాజ్యాంధోళనముతో పోల్చిజూచినయెడల నివి చాలస్వల్పమైనవే. అయినను ప్రతిదినమును ప్రజలకే దుస్సహముగ బాధకల్పించుచున్న కష్టములను నివారించుటగూడ చాల ముఖ్యము. కార్మికులకష్టముల తొలగించుట, పరిశ్రమలను వాణిజ్యమును అభివృద్ధిపరుచుట, మొదలగు విషయములను స్వరాజ్యాదర్శమునకు పొంగిమూలవంటిది.

కాంగ్రెసు పక్షమువారు, క్రొత్తగా ప్రభుత్వమువారు పన్నులధింపుట కెత్తించినయెడల వానిని నిరోధించుటయే గాక ప్రస్తుతమున్న పన్నులనుతగ్గించుటకూడ ప్రయత్నించెదరు. సామ్రాజ్య ప్రభుత్వపన్నులు, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వపన్నులు, స్థానిక పన్నులు అని యెన్ని యొ తరగతుల పన్నులను విధింపుచున్నారో, ఇన్ని తరగతులకు విభజించుటవలన పన్నులభారము కష్టిపుచ్చబడుచున్నది. వీనినన్నిటిని కలిపిజూచినయెడల, పన్నులభారముచే ప్రజలెట్లు క్రుంగి పోవుచున్నదియు స్పష్టముగదలయును. పన్నుల భారమును తగ్గించినచేగాని ప్రజలు కొంచెమువీరి పుచ్చుకొనజాలరు.

ప్రజాసామాన్యముయొక్క సగటు ఆదాయము అభివృద్ధిపరచుటకు ప్రయత్నించుట కాంగ్రెసు పక్షమునందు మరియొక ముఖ్యాంశము. ప్రస్తుత మీదేశమున సగటుఆదాయము తల 1 కి నెలకు రు-ర లు అని కొందరంచూపేసిరి. ఈయల్పము త్రముతో ప్రజలు జీవించుటెట్లు? బ్రిటిషు పరిపాలనమువలన భారతదేశము నైతిక ఆధికసంపదలం దభివృద్ధిజేందెనని చెప్పవలయుతెట్టి యపత్యములో ఋజువుకేయుట కింతకంటె మరియొక ప్రబలనిదర్శమేమిగావలెను. బ్రిటిషుపరిపాలన కింతకంటె కళంకదాయకము మరియొక టుండజాలదు. ఇట్టితరీ, ప్రజలు నిరుద్యోగసమస్యచేరెను, ఔషధములచేరెను పీడింపబడుచుండుటలూ నాశ్వర్య మేమిగలదు. నైతికమెట్టి చెక్కిరించెనట్లు దీనికి దోడు. భారతీయులు యూరపీయనులవలె వైభవముగ జీవింపరని, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమునా రాజేసింపబడునా? ధనమున్నయెడల కుభిమట కెవ్వరును ఇష్టపడకపోదు భారతదేశము నింతదారిద్ర్యస్థితుండుంచివారు వైభవముగ జీవింపలేదని నిన నీవా కెట్లు జీవింపగలరు?

పైన వివరించినసమస్యలన్నియు ప్రజల అభివృద్ధికి గొప్ప ఆటంకముగనున్నవి. వీనిని పరిష్కరించుటకు కాంగ్రెసు పక్షమువారు ప్రయత్నించెదరు. ఇవిగాక రాజకీయ నిర్బంధములు, నిర్బంధ కా స న ము లు మొదలగు ప్రజాస్వాతంత్ర్య భంగకరమున చర్యల నరికట్టుటకు కాంగ్రెసుపక్షమువారు ప్రయత్నించెదరు. నానిని గురించి వేరుగ చెప్పవక్కరలేదు. భారతీయ మహాసభను కాలంకముగనున్న ఈసమస్యలను పరిష్కరింపవలెనని మిరభిలషించునెడల రాజోపు ఎన్నికలందు కాంగ్రెసుపక్షమువారి నెన్నుకొనడు. లేనియెడల ఇతరపక్షములకు వోటులేయును.

అయ్యంగారింకను మాటలాడుదు, జాతీయోద్యమముపై ప్రజల యాత్మసానునం కెట్టి లోపమునులేదను గురించును

వెలిబుచ్చిరి. ప్రజలు క్రమశిక్షణముయొక్క విలువను చాలవరకు గ్రహించగలిగిరి. నాయకు లీవిషయమున ప్రజాసామాన్యము నుండి క్రమశిక్షణను నేర్చుకొనినయెడల చాల బాధగలుగుదును. అసహాయోద్యమకాలమున కారాగారములకు జనివచ్చిన వారుగూడ, క్రమశిక్షణను మరచి కాంగ్రెసునకు విరుద్ధముగ పనిజేయుచుండుట అరచుటలేదు.

సాంఘిక రాజకీయ సంస్థలను గురించి శ్రీనివాస అయ్యంగారు మాటలాడుచు, హిందూసభ మస్తిములను, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వక్షములు-ప్రభుత్వభవనమును జేరుట కేర్పరచబడిన మార్గములతప్ప వేరుగాని నుడివిరి. నిజమును దేఖాభిమానులెవ్వరును, నిర్మలముగు జాతీయతను విడనాడి, సంపదిత దురభియాసపూరిత మగు సాంఘిక రాజకీయోద్యమమును సహింపజాలరు. హిందూసభవారు, రాజకీయరంగమున ప్రవేశించుట ఉ స్మ త్త త ప్త ము రి యొ క టి గా దు . మతములు రాజకీయములందు ప్రవేశించి విద్యేషముల గల్గింపరాదు. రాజకీయమున ప్రవేశింపక వెలుడల నుండినయెడలనే హిందూమతముగాని మహమ్మదీయ మతముగాని అధికముగ నభివృద్ధి నందగలదు. అదేవిధముగ బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేదములును వీరివిభేదములు సాంఘిక సంస్కరణమునకు సంబంధించినవి. ఈవిభేదములు గల్గించువారు ఏవో విధముగ ప్రజలలో విభేదముల గల్గించి తాము లాభముల నందవలెనని జూచుండితే తప్ప వేరుగాదు. రెన్నున్నపు సమాచారవాదులు హిందూసభవేర, ప్రజలకు కన్నుగప్ప ప్రయత్నించుచున్నారు. వారి బూటకములకు ప్రజలు భ్రమపడరాదు.

మరికొందరు తమ ఆర్థికపరిస్థితులు జాతీయోద్యమము నందు పనిజేయునీయవనియు, జీవనాధారమును సహించి, కొనటకు ప్రభుత్వోద్యోగములందు ప్రవేశింపవలసి వచ్చుచున్నదనియు చెబుచున్నారు. ప్రభుత్వోద్యోగములందున్నను, కాంగ్రెసుపై నభిమానముతోనుండుట కెట్టి ఆటంకమును నుండజాలదు. ప్రజల ఆర్థిక నైతికస్థితి నభివృద్ధిపరుచుటకే మనము స్వరాజ్యమును గోరుచున్నది. ఉద్యోగకాళుల నన్నిటిని పూర్తిగా భారతీయులవర మొనర్పవలెనని గోరుటంబుకే.

స్వరాజ్యోద్యమ, సర్వసమగ్రమును ఉద్ద్యమము. భారతీయుల నైతిక ఆర్థికాభివృద్ధికి తోడ్పడు కార్యములన్నియు నిందు సమ్యక్తిమై యున్నవి. అందుచే స్వరాజ్యోద్యమమును విజయవంతముగ నిర్వహించుట ప్రతిభారతీయునకును విధి. మీకు స్వరాజ్యము గావలసినయెడల రాజోపు ఎన్నికలయందు కాంగ్రెసు సభ్యుల నత్యధికసంఖ్యాకులుగ పంపి, బ్రిటిషు ప్రభుత్వాధికారులను మీ కృతినీక్షియమును చెబుచుడు. లేక మూడు మంత్రివరపులు గుమాస్తాపదవులతో సంతృప్తి నందు నెవల ఆవిషయమును స్పష్టముగ దెలిపి స్వాతంత్ర్యమునకు స్పష్టచెప్పడు.

సత్యమూర్తిగారు

అధికార వర్గము వారి కన్ని విధములగు సాధన సంపత్తియుగలదు. వారి నెదుర్చుటకు ప్రజలు తమ కక్షిసంతకు నుపయోగింపవలసియున్నది. అట్టితరీ తమ దేశీయులతోనే కొందరు అధికారవర్గమునకు బాసబుయై నిలచుటచే జాతీయ మహాసభవారికార్యము మరింత స్థిరమయ్యెనని సత్యమూర్తిగారు నుడివిరి. దేశమం దన్నిప్రాంతములందును వేర్వేరు పక్షములు అధికారవర్గమునకు బాసబుయై నిలచి జాతీయ మహాసభ నెదుర్చుచున్నవి. ఈ పక్షములన్నియునుగూడ ఒక్క ఉద్యోగ స్వీకార విషయమునందు మాత్ర మేకీభవింపుచున్నవి. మిగిలిన విషయములన్నిటియందును వీరికెట్టి సామ్యమును లేదు. వారిక కార్యక్రమపట్టికలుగూడ లేవు. జాతీయ మహాసభవారు నిర్ణయించి ప్రకటించిన కార్యక్రమ పట్టికయే ఇతర కార్యక్రమ పట్టికలన్నిటికంటెను ఆచరణయోగ్యమైనది.

రాజోపు ఎన్నికలయందు ప్రజలు పరిష్కరింపవలసిన దొక్కటే ప్రశ్న. బ్రిటిషుప్రభుత్వ మీదేశమునకాశ్వతముగనిలవయుంచి భారతీయులు బానిసలుగనుండి అసంభవముగ బ్రిటిషు న్యేచ్ఛాగత్త స్వరాజ్యముకొరకు యుగాంతమువర కెదురు జూచుచుండెదరా? లేక స్వరాజ్యముకొరకు పోరాడి సంపాదించుకొనెదరా? మొదటి పద్ధతియే మీ కుచితముగ దోరునెడల జప్తినుపక్షమునకు వోటుజేయుదు. స్వరాజ్యమున పోరాడి త్వరలో సంపాదించవలెనని యెంచునెడల కాంగ్రెసు పక్షమునకు వోటుజేయుదు.

కాంగ్రెసునందు బ్రాహ్మణులు గలరని జప్తినుపక్షము వారు గానించు నాలోపణలకు సత్యమూర్తిగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, బ్రాహ్మణులు దేశస్వాతంత్ర్యము కొరకు పాటుపడరాదా యని ప్రశ్నించిరి. దేశమునం దధిక సంఖ్యాకులు బ్రాహ్మణేతరులు. కాంగ్రెసునం దత్యధిక సంఖ్యాకులు బ్రాహ్మణేతరులు. బ్రాహ్మణేతరు లందరును, ఒక రిద్దరి బ్రాహ్మణులచేతులలో కీలంబుగొని జప్తిను పక్షమువారు

చెప్పుచుండుట బ్రాహ్మణేతర సంఘములన్నిటిని అనుమానము. బ్రాహ్మణేతర దేశాభిమానమున కవమానము. నే ననేకమంది బ్రాహ్మణేతర ప్రముఖులతో కలిసి పనిచేసితిని. విజ్ఞానమునందేమి, సామర్థ్యమునందేమి, దేశాభిమానమునందేమి వారెవరికిని దీని పోవువారు గారు. జస్టి సుపరీక్షమువారు బ్రాహ్మణేతర సంఘముల నిట్లనుమించుచుండు భరించి యూరకొనెదరా? అధికారవర్గము వారిదినమున బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులకు విభేదముల పెట్టిరి. ఈదృష్టిన బ్రాహ్మణులపై బ్రాహ్మణేతరుల ప్రేరేపించిరి. శత్రు నాయకులపై మొదలియగ్గన ప్రేరేపించెదరు. ఆయనాడు తమకు నాంధ్రులపై ప్రేరేపించెదరు. దీని కంతమెక్కడ? ఇట్లెల్ల కాలము మనలో మనము కలహించుకొనుచుండవలసిన దేనా? జస్టి సుపరీక్షమువారి దుశ్చైతన్యము లింతతో సరిపాలెను. కాంగ్రెసునందలి బ్రాహ్మణేతరులు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులను యేకామాత్రముగాలలోనికి దిగిరి. నాల్గువేల రూప్యముల జీతముకొరకు బ్రాహ్మణేతర శ్రీలము, తల్లులను ఈవిధముగ నవ మానపరచి దూషించు జస్టి సుపరీక్షమునకు అసంఖ్యాకులగు బ్రాహ్మణేతరులు సరియగు జవాబు చెప్పి తీరెదరు.

సత్యమూర్తి గారి కను నుటలకును జస్టి సుపరీక్ష ము వారు ప్రభాభివృద్ధికి ప్రయత్నించుటకు మారు ప్రజలపై అధికారవర్గమువారి నిరంకుశత్వము సభి క మొనర్చుచున్నారని నుడి ఖిరి. అనేక విషయములందు జస్టి సుపరీక్షమువారు రట్టానవ్వరి. కాని వానిలో కొన్నిటిని మాత్రమే యుపన్యాసము చేయుచుంటిని. లామెంబరు-వ్యాయ, కార్య నిర్వాహక శాఖలను వేరుచేసె ద నని అయిన సంవత్సరములకెందలు వాగ్దాన మొనర్చిరి. కాని ఇంతవర కావాగ్దానమును చెల్లించలేదు. కాననభయం దభి క సంఖ్యాకులగు నున్న పానుగల్లరాజుగారును వారిపక్షమువారు ను, లామెంబరు నీ వాగ్దానమును చెల్లించుటలు బలవంతపెట్టుట కేమైన ప్రయత్నించిరి? పిమ్మట గోస, పి. రామస్వామి అయ్యులుగారు ఇంగ్లీషును బిల్లును ప్రకటించెట్టిరి. రిగెటిల్షం టు నందు కానన సభవారి యామోదము నందినగాని పన్నుల హెచ్చింపరాదని కాననసభవారు రాబిల్లునందు నిబంధన చేర్చా టుచేసిరి. మొన్న జస్టి సుపరీక్షమువారు ప్రభుత్వమువారితో లాలోచింపిరి ఈ బిల్లును వదులుటకు కానన తీర్మానమును ప్యాకు చేసిరి. దీని ఫలిత మేమనగా-అధికారవర్గమునా రిదివరకు ఎలాసే ఇకమీదగానుడ తమ ఇష్టము వచ్చినట్లు పన్నుల హెచ్చించుట కధికారముంచబడెను. రైతులం దభి క సంఖ్యాకులు బ్రాహ్మణే తరులుగారా? పన్నులు హెచ్చించుటవలన సభి కముగ బాధపడు నది బ్రాహ్మణేతరులుగారా? జస్టి సుపరీక్ష ము నిజముగ శ్రేయము గోరుచున్న యెడల బ్రాహ్మణేతరులను రైతుల కిట్టి యన్యాయ మొనర్చునా? ఇక రెవన్యూ సభ్యుని కాఖలందు జూడుదు. భూమిపన్నులను నిరంకుశముగ విధింపకుండ జేయుటకుగాను ల్యాండు రెవన్యూ కానన మొనర్చవలసినదని పార్లమెంటరీ బాయింటు కమిటీవారు గూడ తమ నివేదికయందు చెలిపిరి. రి వ త్వరములైనది. రెవన్యూ సభ్యులను ల్యాండు రెవన్యూ చట్టమును ప్రవేశపెట్టెదరు. అధిభి క సంఖ్యాకులగు బ్రాహ్మణేతర భూ స్వాములు దుర్భరముగ శిక్షల చెల్లించుకొనలేక సొంకట పడు చుండగా జస్టి సుపరీక్షమువారు రెవన్యూసభ్యుల కేమైన కదల్చి రా? బ్రాహ్మణేతర భూస్వాము లీక్షయమును జ్ఞప్తియందుంచుకొనవలెను. హోముమెంబరు కాఖలను గురించి మాటలాడు చున్న 70 మంది మామిటలు రైలు వాగునలో మక్కడడి ఊపిరి నలువక మరణించినపుడుగాని వారి బంధువులకు పరిహారమిచ్చి యుటకు గాని జస్టి సుపరీక్షమువారియొక్క ప్రయత్నింపలేదు. దురదృష్టవంతులగు మామిటల శ్రీలు మామిట పురుషులు మానవ నివాసయోగ్యము గాదని ప్రభుత్వమువారిచే ప్రకటించ బడిన అందమానలకు పండబడుచుండ దానినాపుటకు జస్టి సు పరీక్షమువారు తమాత్రమును ప్రయత్నింపలేదు. ప్రజాయత్రశాఖ లకు ఆర్థికసభ్యుడు కాంగ్రెసినంత ధన మొసగినయెడల తమ ఆదాయ పట్టికను ప్రత్యేకిం ప వ లె న ని మ రం ద్రు లు గోరవలెన ని కా స న ము నం ద భి కార మొ స గ బడెను. ప్రజాయత్రశాఖలకు ధన మొసగుటలేదని చెప్పలయె గాని-ఆర్థిక సభ్యునితో అట్టిగా మాటలాడి గాని, తమకు ప్రత్యే కావాయపట్టిక నియమలసినదని పట్టుపట్టి గాని తగినంత ధన మును మంత్రులు దీనికొనవలకపోయిరి. అంతయుగాక రాష్ట్ర యక్షిణములు మజరాయెనగబడినపుడు అధిభి కము శ్రీ వం తులు ప్రభుత్వయత్రశాఖలవారు దీనికొనయంద, మిన్నకుం డిరి. ఆర్థికసభ్యునికి కట్టిడి కలంగజేసి కావలసిన ధనమును సేక రించుట కిప్పుడెవర మేమాత్రమును ప్రయత్నింపజాలకపోయె ను. ఈవిధముగానున్న విషయములందును అధికారవర్గము వారి నిరంకుశత్వము సభి క మొనర్చుటలేదు. అధికారవర్గమును ప్రభా ప్రతినిధులను లొంగియుండునట్లు సర్వజన భావయిరి.

పిమ్మట సత్యమూర్తిగారు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను గురిం చి మాటలాడి ప్రతివారు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు వోటు జేయ వలసినదని యుద్బోధించిరి.

కృష్ణసామి ఆచారి, వి. ఎల్. కామ్రైగా ద్దపవ్వనిం చిరి.

అభ్యర్థుడు

అభ్యర్థుడు సభను ముగించుచు, ప్రజలయెదుట నున్న నిజమును సమస్యను ముగించుటకు, వోట్లను సంపాదించుటకుగాను జస్టి సుపరీక్షమువారును అధికార వర్గమువారును బ్రాహ్మణా బ్రాహ్మణసమస్యను చెప్పి పెట్టిరినియు, ప్రజ లీమాయలను భ్ర మయక, కాంగ్రెసుపక్షమువారి నే యెన్నుకొనవలసినదనియు హెచ్చరించెను.

కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారము

సత్యమూర్తి, శ్రీనివాసయ్యంగారల యుపన్యాసములు

కొత్తాల్లుబజారున రైతుల కాంగ్రెసు సానుభూతి

రాబోవు వసంతు మాసము కాననసభి ఎన్నికలందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోట్ల వోసంగవలసినదిగ ప్రచారము గావించుటకై నిన్నటి మధ్యాహ్నము 2-30 గంటలకు గాంధీ నగరు కొత్తాల్లుసావిజీవద్ద గొప్ప బహిరంగసభ జరుపబడెను. కొత్తాల్లు సావిజీయందలి వర్తకు లెల్లగును కొమ్మునానీ సభ కరుచెందిరి. ఇంకను సామకారుపేటయందున్న వైశ్యప్రము ఖులసేతులు సభకేతించిరి. శ్రీయుతులు యస్. శ్రీనివాసయ్యం గారు, యస్. సత్యమూర్తి, సామి వేంకటాచలం శ్రేష్ఠి, పి. భక్తవత్సలునాయుడు, అబ్దుల్ హమీద్ ఖాన్, ముఫీ మహ మ్మద్, కె. శ్రీరాములనాయుడు ప్రభృతు లనేకులు సభకు వచ్చిన కాంగ్రెసు నాయకులలో గలరు. విజయరాఘవులు నాయకుగాను సభకధ్యక్షత వహించి కొత్తాల్లుసావిజీ వర్త కులు ఏకగ్రీవముగ కాంగ్రెసుపక్షమునకు వోటుజేయుటయే గాక ఇతరవిజయలలోను ప్రచారము జేయుటకు సంకల్పయె న్నారని పల్కిరి. సభలో అత్యుత్సాహము ప్రబలి యుండెను.

శ్రీ యస్. సత్యమూర్తిగారు

ప్రథమమున తమిళభాషయందు మాట్లాడుచు కొత్తాల్లు సావిజీ వర్తకులయొక్క వితరణ, పేదవారియెడ కనికరము, దానధర్మరీతినిగూర్చి కొనియాడిరి. కాంగ్రెసునందు ఈ దివిజను పౌరులకు గల అకంఠిత భక్తివిశ్వాసములు వేరుగ చేర్చిన పనిలేదనిరి. ఇకముందును ఇదేరీతి సమధికోత్సాహ ముతో దేశాభివృద్ధికై బనిజేయ గలందులకు సభ్యులను వేడిరి. కాంగ్రెసు 40 సం॥ ల నుండి గావించుచున్న కృషియంత యును దేశసాభాగ్యమును పునరుద్ధరించుటకు దేశీయ విరక్త వాణిజ్యముల సభివృద్ధి జేయుటకు, పేదనాచల కన్నవస్త్రము లిడి కు ఖ జీ వ ను ల గా వించుట కొరకే యని ఎరుంగవలయును. దేశమునం దనేకకోట్లజనులు దినమునకొక పూట త్రాసుటకు గండపైన లేకుండ అల్లాడుచుండ, అట్టి ని రాష్ట్రములతో కొక బలమునంబంపవలయుననెన, కాంగ్రెసు సంఘము బలపరచవలయును. ప్రపంచముం దితిరస్కృతంజిదేశీయు లులలేమీ మన దేశమందు మనము స్వేచ్ఛతో మెలంగ గోరుదు న్నాము. పాశ్చాత్యులకు భారతీయులను మధ్యభేదము వరి గణించబడరాదు. ఇట్టి ఆశయములతో భారతీయరాష్ట్రము మునకై కృషిసలుపుచున్న ప్రజాసంఘ మనదేశమందొక్క కాంగ్రెసు మహాసభయే. మహాత్మాజీయ్యమరు ఈ ప్రతిష్ఠాపనయందు జాతిమత వివక్షలేదు. ఈదేవాలయమును సేవించువారు మ హాత్మాగాంధీ, మోతీలాలు నెహ్రూ, యస్. శ్రీనివాసయ్యం గారు, బోలుత్కాగధనులు. ఏమతిమువారుగాని, ఏసంఘమునకు జేందినవారుగాని ఈమహాసభయందు సమానమాక్కులు గలవా రైయుందురు. దేశద్రోహులుమాత్ర మింకాసంఘము విరోధులు. (వినుడు వినుడు) పర్యవసానముగతమును, రిరి కొట్ల భారతపు త్రులప్రతినిధియగు ఈదేవాలయమున కరుగ నిచ్చుగితురా, లేక నిన్ను మొన్న మొలకలెత్తి ఆర్యాముగావించుచు దేశానర్థమున కు తోడ్పడు జస్టి సుపరీక్షము అందజేతెదరా? "ఓంసమో పాన గలు నమః" అనువారలకే జస్టి సుపరీక్షమును తావు గలదు (న వ్వు) సామి వేంకటాచలం శ్రేష్ఠి, అబ్దుల్ హమీద్ ఖాన్, పి. భక్తవత్సలునాయుడుగారలంటి బ్రాహ్మణేతరుల కందుస్తానము లేదు. విశ్వామిత్రునిచే సృజింపబడిన త్రికేతుస్వర్గమునబోలి పా నుగలు గా రిజస్టి సుపరీక్షమును సృజించియున్నాడు. దీనికధిష్ఠా నరై నము గోమన ప్రభువు. (నవ్వు) దేశక్షయం, కాంగ్రెసు క్షయం, పరరాజ్యశాత్రుత్వాధికారము. తారకమంత్రియ (మర ల నవ్వు). ఇది పరిహాసవాక్యములుగావు. నిశ్చయము. నిజము ను బయల్పరచుటో అట్టివారికెల్ల మామిటయై, వెంకటాచలం

కెట్టి బ్రాహ్మణకెట్టి! సామి మహమ్మదు బ్రాహ్మణసామీ యి! కొలందై బ్రాహ్మణ కై ప్రభుడై! (నవ్వు)

రాజకీయములం దీసాంఘిక భేదములు నా క భ్రమగుటలేదు. దేశ మజ్జగలినదిన బ్రాహ్మణులకు మాత్రమే పట్టమా! దేశము స్వరాజ్యమును బడసిన బ్రాహ్మణులు మాత్రమే ముఖింతురా? స్వరాజ్యము బ్రాహ్మణులకొరకని పల్లెడు చొక్కా కేవలము సర్వధూరము. భారతదేశ మందలి జనసంఖ్య యందు బ్రాహ్మణులెందరు? నూటికి 97 వంతులు దేశీయులు బ్రాహ్మణేతరులు గారా? స్వరాజ్యము బహుజనసంఖ్యాకుల ముఖాధారమునకుగాదని చెప్పగలవారుందరా? గాంధీమహాత్ము డెవ్వని? బ్రాహ్మణేతరుడుగానా? స్వరాజ్యపక్షనిరూపక, భూ లోకవారిశ్చంద్రుడు, మహాత్మాగి, దినకరుడన దేశబంధు చిత్త రంజనుడు బ్రాహ్మణుడా? భారతీయుల పోటనవ్రేలికొంద అనాచియుంచవలయు ననిన వివిధసంఘములందును భేదముల గల్పింపవలయునను నూత్రమును బ్రిటిషువారు బాంధగ నెరుంగు తురు. పానుగలుపక్ష మీ నూత్రమున కెయ్యరుట ఎల్లరకు విదితము. జస్టి సుపరీక్షము ప్రభుత్వమునకు దత్తపుత్రునివెట్టిరి. ప్రభుత్వదాస్యము, స్వార్థపరత్వము తప్ప జస్టి సుపరీక్షమువలన బ్రాహ్మణేతరుల కెట్టిజేమమును గలుగబోదు. ఇదివరకు గలుగ నూలేదు. భారతీయు లెల్లరు వికకంఠముగ కాంగ్రెసును బల పరచి స్వరాజ్యపౌరులుమును సాగించుటవలన భారతీయులు స్వరాజ్యమునకు నేడే అర్హులైయున్నారని ప్రభుత్వమునకు తెలియజేయవలెను. ప్రస్తుతము కాంగ్రెసును వదలిన వి. చిత్ర య్యకెట్టి, యి. వి. రామసామి నాయకర్, పి. నరదరాజులనా యుడుగారలు కాంగ్రెసునందు జేరియున్న కాలమునందును కాంగ్రెసు బ్రాహ్మణపక్షముని జస్టి సుపరీక్షమువారు ఆరోపిం చుచునేయుండిరి. కావున ఇంకవరకు కాంగ్రెసు పక్షమునం దుండి, కాంగ్రెసువలన వైకేవిచ్చి మాతృద్రోహమునకు బూనిన నూతన జస్టి సుపరీక్షమువారి నూటలకు లోపై మోసపోవలదని ప్రజలను హెచ్చరించుచు మానవులెల్లరకు భగవంతుడు ప్రసా దించిన సదసద్విజేనసాశక్తి నుపయోగించి రాబోవు ఎన్నిక లలో దేశక్షేమమునకు తోడ్పడుపక్షమునకు వోటు జేయవల సినదిగ గోరిరి. (హావము)

శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు

కరతాశక్తులు చెలగ లేచి ప్రసంగించుచు గడచిన రెండు సంవత్సరములందును వరుసగ ముగిసిపో ఎన్నికలందు కాంగ్రెసువారు జయము గాంచుటవలన ఈ సంవత్సరము కాంగ్రెసు ప్రచారము నరీకట్టుటకై పోలికు కమిషనరుగారు సభ లను నిషేధించుచు ఉత్తరపును గావించిరినియు అందుచే కాంగ్రెసు సందేశమును ప్రజలకు విరివిగ వ్యాపింప జేయుటకు ప్రతిబంధకము గలిగినదియు, కావున ప్రజలు కాంగ్రెసువారు జరిపెడి సభల కభి క సంఖ్యాకులగు నరుచెందుటయేగాక ప్రజ లెల్లరకు కాంగ్రెసు సందేశమును ప్రచారమొనర్చుటకు బూను కొనవలెననియు బల్కిరి. జస్టి సుపరీక్షమువారు ఉద్యోగముల భ్రమలెట్టియు పట్టుముల పదవుల భ్రమ లెట్టియు అనేకమంది విద్యాధికులనే తమపక్షమున బనిజేయుట కేర్పాట్లు గావించు చున్నారు. కావున దేశభక్తి గల భారతపుత్రులెల్ల కాంగ్రెసు ఆదేశమును తలదాల్చి పనిజేయుటకై కంకణబలులు కావలెను. ప్రతివారును తమ శక్తికొలది కాంగ్రెసుకు తోడ్పడవలెను.

జస్టి సుపరీక్షమువల్లనే విదేశీయాధికారవర్గము మనదేశ మందు బలపరచబడియున్నది. జస్టి సుపరీక్షమున కేమాత్రమైనను పలుకుబడి యుండునంతవరకు స్వరాజ్యము దూరముగనే యుం డును. జస్టి సుపరీక్షము ప్రభుత్వపక్షముగాని బ్రాహ్మణేతర ప్రజాసామాన్యపక్ష మెన్నటికిని గాజాలదు. దేశ మిపుడు చాల క్షిప్రపరిస్థితియందున్నది. దుర్భర దారిద్ర్య సమస్య యొకసంకను నిరుద్యోగసమస్య వేరొకసంకను దేశీయవర్తక వాణిజ్యములం దపారసద్వ మొకవైపునను నిరంకుశ చట్టములు మరియొక ప్రక్కను దేశీయుల పౌరయమును గాయమొనర్చు చున్నవి. దీని కంతకును కారణము ఏదేశ ప్రభుత్వము. తన్ని వారణోపాయము స్వరాజ్యము. స్వాతంత్ర్యమునకై పోరు న తై డి పక్షము కాంగ్రెసు పక్షము. జస్టి సుపరీక్షము ప్రభుత్వ పక్షం డ జే రి కాంగ్రెసునకు ప్రతిబంధకముల గల్పించుచున్నది. చెన్నరాజధానియందలి బ్రాహ్మణేతరసహోదయులు దేశభక్తి తేనివారని చెప్ప విలసనా? దేశానర్థకమును వృద్ధిజేయు జస్టి సుపరీక్షమునకు బ్రాహ్మణేతర మహాసంఘము చేయూతి నొసంగజాలదు. కాంగ్రెసు పక్షముం దేవిదైన స్వల్పలోపము లుండవచ్చును. పనిజేయువారి లో నొకింత మాంద్యము వ్యాపించియుండవచ్చును. కాని నిరు త్యాసము జేందక ప్రజలు కాంగ్రెసు జయమునకై కృషిసలు పవలెను. ముప్పదియూడుకోట్ల భారతీయులే కాంగ్రెసు. కావున కాంగ్రెసు జయించిన, దేశీయులు జయించురు. కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠ దేశీయులందరిపై గలదు. (హావము, వినుడు వినుడున కేళలు) 1929 సం॥ము భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యమును నిర్ణయించెట్టి

గతువు. జన్మము పక్షము నీమారు ఎన్నికలందు బలపరచిన స్వ రాజ్యము దూరము గాగలదు" అని పలికిరి.

కే. శ్రీరాములునాయుడుగారు

అధ్యక్షులు మాట్లాడుచు గతసంవత్సరము కార్మికోపమను ఎన్నికలందు జన్మముపక్షాభ్యర్థి యగు తమ సోదరునకు వోట్ల సంగక కాంగ్రెసు అభ్యర్థియగు తమకే వోటువేయుటకును ఈ దివిజన బలమును కాంగ్రెసుపై గల యభిమానము స్పష్టమే ననియు, బ్రాహ్మణోపరపక్ష హని పేరిమకొనినను జన్మము పక్షము బ్రాహ్మణోపరపక్ష మహాపకారము గావించుచున్నదనియు, దేశ సౌభాగ్యము నాశించిన, వర్తక వాణిజ్యము లభివృద్ధి గాంచవలయుననిన అవ్యక్త కాంగ్రెసువారికే వోటువేయువలెనని పలికిరి.

మాధి మహమ్మదుగారు

మాట్లాడుచు వేల్పు యువరాజు సెన్సెపురి కరుణించిన సలహానుసంహితను జరుపవలయునని కాంగ్రెసువారి యనుమతి ప్రకారము కొత్తయజులవారు వర్తకు లెల్లరు ఒక ఆంగ్లేయజను తెలుజుక జన్మముపక్ష నాయకుల కాశాభంగము గలిగించిన సంకల్పి మునుగుడువని పాచ్చిరించిరి. కాంగ్రెసు జన్మము పక్షముయొక్క కావ్యకమునులను బాగుగ గమనించి ఏపక్షము నాదరించిన దేశాభ్యుదయము గలుగనో అట్టి పక్షమునే బలపరచుటకు కోరిరి. కాంగ్రెసుపక్షముందు బరికేసిన త్యాగ భనులవలెనా కొక ప్రకారము జన్మము పక్షమునందు లేరనిరి. పిదప ఉపన్యాసము జన్మముపక్షమువారు అధికారాధురై కావించిన లెక్కలేని అన్యత్వములను కల్పించి రాజకీయములందు బాంధవ్యమును అభిమానమునుబట్టి వోట్లసంగరాదనియు దేశక్షేమమునకై పోటుబడు పక్షమునకే సహాయము చేయవలయుననియు బల్కిరి. జన్మము పక్షము వోట్ల నడుగుటకు వచ్చినపుడు వేల్పు యువరాజుగారిని బహిష్కరించినటుల బహిష్కరింపవలెనని నుడిచిరి.

పొన్నంబల ముదలియారు

కొత్తయజుల సావిత్రి నర్తకల పక్షమున మాట్లాడుచు కాంగ్రెసు పక్షమువారికే వోట్లన్నియు వోసంగ సంపదముగ నున్నామని వాదనము చేసిరి. మరియొక గొప్ప వర్తకులను రామసామిమొదలియారుగారును వైవాగానమును బలపరచిరి. పిదప అధ్యక్షులకు వందనములతో అమితోత్సాహమున సభ ముగింపబడెను.

* * *

చూరై డివిజనులో సభ

చూరై డివిజనులో దా|| యు. రామరావుగారి అధ్యక్షత క్రింద వారియొక సభ జరుపబడెను. ముఖ్యముగ కార్మికుల సేవలను సభకరుడెంచిరి. జాతీయ యువజనసంఘముందు జేరుట కనేకులు వాదనమొనర్చిరి.

డి. కొంఠంపై గారు:—ప్రభుమున మాట్లాడుచు జాతీయ యువజనసంఘముయొక్క ఉద్దేశములను వివరించి యువకులెల్లరు ఈసంఘములో చేరవలయునని గంభీరముగ ఉపన్యసించిరి. స్వాతంత్ర్యము సంపాదించిన దేశములందెల్ల యువకులే స్వాతంత్ర్యోన్మేషముందు పాల్గొనిరి. యువకులు కట్టుబాటు, శిక్షణలుగలిగి, స్వరాజ్యమును స్థాపింపసంకల్పిలైనచో అచిర కాలములోనే భారతీయులు స్వాతంత్ర్యమును బడయగల్గుదురు. ప్రస్తుత భారతవర్ష పరిస్థితులం దిట్టి యువజనసంఘమున కత్యావశ్యకతగలదు. దేశమునం దెన్నియో కక్షలు పరస్పరవిరుద్ధముగ పనిచేయుచున్నవి. దక్షిణభారతవర్ష మందు జన్మము పక్షము బ్రాహ్మణాబ్రాహ్మణ విభేదములను ప్రోత్సహించుచు స్వరాజ్యసంపాదన ప్రయత్నములను వెనుకకు త్రోసివేయుచున్నది. స్వరాజ్యనిధి కత్యంతవశ్యకముగ ఐకమత్యమున కీజన్మముపక్షము ప్రతిబంధముల గల్పించుచున్నది. బ్రాహ్మణేతర ప్రజాభివృద్ధి జేయుచున్నా మను నెవముతో విదేశాధికారవర్గమును బలపరచుచు దేశీయుల ఆశయములకు భంగము గావించుచున్నది. అందుచే దేశాభ్యుదయము తొలగింపవలయునని విదేశీయాధికార వర్గమునందే దేశీయులు స్వపరిపాలనను గ్రహింపవలయుననిన జన్మముపక్షము మొదలై ఆన్యత్వములను నిరోధింపవలయును. రావోపు నవంబు మానకు ఎన్నికలందు జన్మముపక్షమువారిని అధికారవర్గభివృద్ధిలను గావించి కాంగ్రెసువారిని కాసన సభల కెన్నుకొని స్వరాజ్య పునాదిని నిర్మింపవలెను. యువకులెల్లరు దేశక్షేమములను గట్టులెను అని బల్కిరి. పిదప ఉపన్యాసమునం దిట్టి గురక్షులు వారు అధికారసంఘండి గావించిన కళాపరాధములను కల్పించిరి. ఉపన్యసన్నున వృద్ధిచేయుట రాజకీయ భేదీలను నిండించుట మర దేవాదాయముపై పన్నును విధించుట స్థానిక పురపాలకసంఘములం దక్రమపరిపాలన, దేశక్షేమము ప్రముఖముల కాసనసభలో ప్రవేశింప నిరాకరించు ప్రభుత్వమువారితో నేరీభించుట మున్నగు దుష్కార్యములకు కంఠము గట్టింపువలెనని బల్కిరి.

అధ్యక్షులు కాంగ్రెసు సంవత్సరము ప్రజలకు బోధించి స్వరాజ్యము చేపలకొరకేననియు భారతవర్షమందలి ప్రజలకు తనలిండి కట్టబట్టి లభింపవలయుననిన కాంగ్రెసువారి స్వరాజ్యమును సంపాదించవలెననియు జన్మముపక్షము దేశమునకు మిక్కిలి నష్టమును గలిగించుచున్నదనియు అందుచే ప్రజలు కాంగ్రెసు ఆదేశమును శరసావహించువలెనని గోరిరి.

పి. యమ్. ఆదిత్యకవులు నాయకరుగారు మాట్లాడిన పిదప సభ ముగింపబడెను.

విశాఖపట్నంజిల్లా-ఎసెంట్స్ సభ్యుల వుదారభావము

అసహాయాద్యమారంభమునుండి కాంగ్రెసుతో పూర్తిగ యేకీభవించి పాటుపడలేకపోయినవారయినను మామండలము లోను, ఆంధ్రమండలములన్నిటిలోను, అప్పటప్పట కొంతమిత వాదసరి నవలించుచున్నను చిరకాలమునుండి మంచిజాతీయవాదిగానే పేరు ప్రతిష్ఠలను గన్న నాయకులయినట్టియు మదరాసు కాసనసభలోను సామ్రాజ్య కాసనసభలోను చాలవరకు ప్రజాభిమతము ననుసరించియే పదిపన్నెండు సంవత్సరములు ప్రజాప్రతినిధిగా పనిచేసి గౌరవమర్యాదలను పొందియున్న మామండలవాసులగు భూపతిరాజు వెంకటపతిరాజు పి. వి. ఇ. గారు తలవనితలంపుగా తాము ముందు రావోపు ఎసెంట్స్ యెన్నికలకు నిలచుటలేదని ఎన్నికవర్గమునకు తెలియచేయుచు అందుకు గల కారణములను చక్కగా వెల్లడించుచున్నారు. తాము ఎన్నికలకునిలచి జయమొందుటకు తన ఆవకాశము లుండియు వారువిరమించుకొనుట చాలపుదారభావమును వెల్లడించుచున్నదని బలపురు తలంచుచున్నారు. ప్రస్తుతిము రాజకీయ రంగమున నాయకులనబడువారిలో పలువురు స్థిరమైనవృద్ధిజేయు లకు ధైర్యమును కాంతమును లేక వ్యక్తిగౌరవసంపాదనకొరకో సాంఘికలాభములకొరకో మరేకారణములకొరకో తంటాలుపడుచు ప్రజాసామాన్యమును సరియయిన మార్గమున నడపజాలక చారికొక గమ్యస్థానమును మాపలేనివారైయున్నారు. యిట్టి విషమస్థితియందు ఎవరికయినను విముఖతలుగుటలో ఆశ్చర్య మేమియునులేదు. వెంకటపతిరాజుగారు విరమించుకొనదలచుట కారు సెలవిచ్చినటుల "ఐకమత్యము మదరనప్పుడు ఏదో ఒక పక్షమువారు, మరొక పక్షమువారికి ఆవకాశము నిచ్చి వారు కొనసాగింపదలచు కొన్న కార్యక్రమమును నెరవేర్చుకొనుటకు తాముడు తగులకుండుట మంచిది" అనే వుదారభావముతోనే అయివుండునని నమ్ముచున్నాము. యిందువలన కాంగ్రెసు పార్టీవారును గంజాం మండలమువారును సంక్షుప్తించెందురు. కాని యింతటితో వీరికి బాధ్యత పూర్తిగ తీరలేదనియు, తమమిత్రులగు మ. రా.రా.శ్రీ మోచర్ల రామచంద్రరావుగారినిజూడ తమవలెనే విరమించుకొనుటకు ప్రోత్సహించి ఆంధ్రదేశ కాంగ్రెసుపక్షమువారికి వారి కార్యక్రమమును కొనసాగించుకొనుటకు తన ఆవకాశమును కలిగించినచో చాల బాగుండునని మనవిచేయుచున్నాము. రామచంద్రరావుగారుమాత్రము యామాత్రపు పుదారభావమును మాపరాదాయనియు అటుల చేసినచే తమకుండు కన్నగౌరవమర్యాదలనుమడించుననియు విన్నవించుచున్నాము.

పూసపాటి బుచ్చి నీతారామచంద్రరాజు
పూసపాటి లక్ష్మీ నృసింహరాజు
24-9-26 జొన్నవలస.

ఓటు

ఉ. ఓటన ప్రాణమానముల నొక్కనిచే నిడిమాడువత్సరాల్పబరిచేమిచేసినను మారువచింపగరాదు కాన మీ యోటునొసంగువేళ మది నోటమి న్నేనాము ముఖ్యబంధువక మాటలుగట్టిపెట్టి జనమాన్యు దయాయు రాజకీయతం త్రాటవిధానధీనవిపు స్వార్థపరాయణదూరగౌ నిరాఘాటవిహారజూచి చెలికారము జూపుట సార్థకము తాటోటులటప్పలకొనుచు నోడక నర్దున కిచ్చిచేసి యా యోటు దురంతదుఃఖముదుగ్రతరంబగు పాముకాటు ముమ్మటికి జీవనాశుల గ్రమముగ ద్రుంపెడు గత్తివేటు బాహుపు దేశవాసుల మహాకేయిపాలికి నీటెపోటగుక చ. విరుదములందగోరి తనపేరుప్రతిష్ఠలపెంపు గోరి యచ్చరము కుభం బభం తెరుగజాలని రైతులపక్ష జేరి సోదరుల మటుండు స్వార్థపరకా మితిమీరి కులాభిమాన మేమరకుడటంచు బోతడెడు మానసి ఓటున కర్ణదానోక. చ. నిరుపమసత్వశీలగుని నిర్మలవర్తన నీతికోవిదుక పరిహితకార్యసంఘటితు బ్రాజ్ఞ విశాంతు జనానకూలు శేమరకయెయోటుకర్డుడని పలుకుటవ్యాయముగానియార్థవా పరుగపటానురాగు జనభావవిభంజను గోరు టర్డుమే.

బ్రహ్మభట్ల పట్టాభిరామశర్మ.

రేబాల సుందరరామరెడ్డిగారి

యకాలమరణము
నూతన పురపాలక సంఘాధ్యక్షునికి
సన్మాన మాగిపోవుట
వేలకొలదిపొరులు దహనసంస్కారమందు
పాల్గొనుట

దానధర్మములకు 40 వేల నిచ్చుట

నెల్లూరు, సెప్టెంబరు 27:—నిన్న రాత్రి రేబాల సుందరరామరెడ్డిగారు భూపతిరాజుడు అకస్మాత్తుగ గుండెజబ్బువలన నిన్న సాయంకాలము స్వగృహమున అకాలమరణ ముందిరి. ఈ యుజ్జవా ర్త అగ్నిహోత్రునివలె ఊరంతయు వ్యాపించెను. వేల కొలది పొరులు తేందోపతెండములుగ వచ్చి కన్నీళ్ల నింపి తమ విచారమును సానుభూతిని వెల్లడిచేసిరి. దహన సంస్కార ముందు వేలకొలది పొరులు పాల్గొనిరి. (కొత్త పురపాలక సంఘాధ్యక్షుని కీయదలచిన సన్మాన మాపుచేయబడెను. జిల్లాబోర్డు ప్రజాసౌలకసంస్థ లన్ని నేడు మూసివేయబడినవి.

విల్లనందు సుందరరామ రెడ్డిగారు 40 వేలు దానధర్మములకును 15 వేలు రాజావారి కళాకాలమున పదివేలు సంస్కృత కళాకాలమున నిచ్చిరి.

జిల్లాయంతయు వారిమరణమునకు విచారించును. వారి కిష్టము 48-వ ఏడు. ఆయన కిష్టమున్న ఇరువురు మైనరుకుమారులకును జిల్లావారందరు సానుభూతి తెలుపుచున్నారు. (విలేఖరి తంతి)

* * *
కీర్తికేసులయిన రావుబహదూరు రేబాల లక్ష్మీకరసారెడ్డిగారి సోదరుడును గొప్ప శ్రీమంతులును రేబాల సుందరరామరెడ్డిగారు అకస్మికముగా గుండెబాధచేత వారి స్వగృహమున (28-28) నిర్వాణమొందిరి. వీరిసోదరుడు నెల్లూరు పురమందిరమున కట్టించిరి. అమెరికన్ ఆసుప్రతీవద్ద రోగులు నివసించుటకు ధర్మసత్యగృహములను నిర్మించిరి. ఇట్టి ధర్మ కుటుంబము లోనివారు నిర్వాణమొందిరి. ఇట్టివారు నిర్వాణమొందిరిని పురమంతయు విచారించుచున్నది. వారిశవమును మామటకు వేలకొలది ప్రజలు వచ్చుచున్నారు. చుట్టుప్రక్కల గ్రామములనుండి మోటారులలో వారి బంధువులును, మిత్రులును వచ్చుచున్నారు. వీరు కొన్ని ధర్మములు చేయవలయునని వీలువ్రాసినట్లు పురమునందు బదంతులు వ్యాపించినవి. వైకారమువలన మునిసిపల్ ఛేంబేర్ తిక్కనరపు రామరెడ్డిగారిని సన్మారించుటకు పుర ప్రముఖులు యేర్పాటుచేసిన సభ నిలపుచుదేసిరి.

వీరికి యిరువురుపుత్రులు గలరు. దుఃఖసముద్రములో మునిగియున్న వారిపుత్రులకు సానుభూతి తెలుపుచు వారి ఆత్మకు కాంత్రికలుగవలయునని భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాము.

కొట్టా ఆదిశేషయ్య
(వీరి మరణమున కంతయు చింతించుచున్నారము. దానధర్మములకు ప్రసిద్ధికెక్కిన రేబాల వంశము నెల్లూరు మండలమునందెల్ల ప్రాముఖ్యము వహించియున్నది. రేబాలసుందరరామరెడ్డిగారి కుటుంబమునకును, బంధుమిత్రాదులకును మా సానుభూతి నందకేయుచున్నారము. ఆం. ప. సం.)

పాలకొల్లు
(నృకీయ విలేఖరి)

మ్యునిసిపల్ ఎన్నికలు

ఈనెల 17 వ తేదీని జరిగిన మునిసిపల్ ఎన్నికలలో పోటీచేసిన నాలుగుసానములను మూడుసానములలో రేటు పేయరు సంఘసభ్యులు జయమొందిరి. రేటు పేయరు సంఘసభ్యులకు ప్రతికక్షగా శ్రీయుక్త నందల జగన్నాథంగారు పనిచేసిరి గాని నిష్ఫలమయ్యెను.

జయమొందిన సభ్యులు నాల్గవవార్డు

- 1. నముడూరి సుబ్బారాయుడు.
2. సలాది మామిళ్లయ్యగారు
1 వ వార్డు
1. బోల్ల తిరప్పన్నగారు
2. నిమ్మకాయల రంగనాయకులుగారు,
మొదటి ముద్దయ రేటు పేయరు సంఘమువారు.

వివిధరాష్ట్రములందు కాంగ్రెసు యెన్నికల ప్రచారము

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి ప్రకటనము
మద్రాసు, సెప్టెంబరు 26:—అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శియగు ఏ. రంగస్వామి ఆయ్యంగారు యాక్రింది ప్రకటనమును ప్రతికలకు బంపిరి:—

వివిధరాష్ట్రములందు కాంగ్రెసుసంఘములనుండి వచ్చిన సమాచారములబట్టిమాడ ఆయాచోట్ల యెన్నికల ప్రచారమును కాంగ్రెసు సభ్యులు అతితీవ్రముగ జరుపుచున్నట్లు తెలియగలదు. కర్నాటకము.

1. కర్నాటక రాష్ట్రము కాంగ్రెసు సంఘమునుండి వచ్చిన వివేకలబట్టిమాడ ఆరాష్ట్రమునందు కేంద్రరాష్ట్రము కావనసభలకు యెన్నికల ప్రచారము చాలతీవ్రముగ జరుగుచున్నట్లు తెలుపబడినది. కర్నాటక కాంగ్రెసు రాష్ట్రమునందు కొంతవరకు మూడు అసెంబ్లీ నియోజకవర్గములకును, రాష్ట్రము సంఘము, బొంబాయి రాజధాని దక్షిణపు డివిజనుకు డి. వి. బెర్నీ యం. యల్. ఏ. గారిపేరు మాత్రము నూచించెను. వారిని అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసంఘము ప్రసవరచెను. ఇకను 12 స్థానములను 8 నియోజకవర్గములకును ఆరాష్ట్రసంఘము 7 అభ్యర్థులను మాత్రము నూచించెను. ఇందు ఆర్పురను వర్కంగుకవిటి అంగీకరించెను. ముగ్గురు బొంబాయి కావనసభలకు ముగ్గురు మద్రాసు కావనసభలకు అభ్యర్థులుగ నుండురు. నాయకులు, రాష్ట్రములకాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులును కార్యదర్శియు నియోజకవర్గము లన్నిటియందును ప్రచారము జేయుచున్నారు.

తమిళనాడు

తమిళనాడు కాంగ్రెసు సంఘము వెంటనే తంజావూరు జిల్లాకు మూడవ అభ్యర్థిని నిర్ణయించునట్లు పిల్లెగారి స్థానే నల్లవ అభ్యర్థిని నియమించెను. మొదటి దానికి సంగతులు అయ్యదగారిని నిర్ణయించిరి గోవిందరాజు మొదలగు గారిని నియమించిరి.

మధ్యరాష్ట్రములు

ఈ మధ్య మధ్యరాష్ట్రములందు (హిందూస్థానీ) కావన సభాసభ్యుల అభ్యర్థులు నిర్ణయించబడినామి దానిలో నుండి విడిపోయినట్లు ప్రకటించబడినది. కాని వెంటనే ఆయాస్థానములందు మంచి అభ్యర్థులను వెల్లుటకు తగిన ప్రయత్నములు జరిగినట్లు జబ్బూరు రాష్ట్రము కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి ద్వారా నున్నది.

బీరారు

బీరారులో నన్ని నియోజకవర్గములకును మంచి కాంగ్రెసు నాయకులు వెల్లినట్లును, మధ్యరాష్ట్రముల మరాఠీభాషమును కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు నుంచి బలమొచ్చినట్లును వార్తలు వినియున్నది.

కేరళ

కేరళ దేశమున కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు అసెంబ్లీకిని, రాష్ట్రము కావనసభలకు నిర్ణయించబడిన వారు ఆ జిల్లాలలో ప్రచారముజేయు బాగానే అభ్యర్థివార్గములోనే యున్నట్లు తెలుపబడ్డది.

బీహారు

బీహారులో మధ్యనర్త నిర్ణయమును బీహారు కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక బంగీకరించి ఆచరణలో తెట్టిరి. మాలానా మ జగజు హుమి, బాయి రాజేంద్రప్రసాదు, మాలానా మహమ్మదు సాఫీగారు నాయకత్వమున యెన్నికల ప్రచారము బాగా సాగింప బడినది.

ఒరిస్సా

ఒరిస్సాలో అభ్యర్థుల కట్టెను పండితగోపబంధుదాసు గారు సంస్కరించినట్లును, కర్పూలోనే వర్కింగు కమిటీ అంగీకారమునకు పంపబడినట్లును తెలిసినది.

8. అన్ని రాష్ట్రములలోను కాంగ్రెసు యెన్నికల ప్రచారమును ఒక్కతీరున బాగా జరుపుటకు వీలగునట్లు రాష్ట్రముల కాంగ్రెసు సంఘములన్నియును ప్రచారము యెటుల నభ్యర్థిగాంచునన్నదియు నివేదికలు పంప గోరెదను.

పండిత మోతీలాలు

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ యిప్పుడు పంజాబు సంయక్త రాష్ట్రములందు ప్రచారము జేయుచున్నారు. ఆక్రమ సుంద్ర మధ్యరాష్ట్రములకు బొంబాయికి పోయెదరు. (అ. (పె.)

దోమలబాధచే రైలుపట్టాలనడుమ నిద్రించుట

ఇంజనువచ్చి నలుగురును బలితీసికొనుట
హైదరాబాదు, సెప్టెంబరు 25:—కోటిబాడిను రైల్వేస్టేషనుపై 4 గురకు ప్రాణిహానియు మరి చాలమందికి గాయములు తగులుటయు ప్రమాదమువలన జరిగినది. చుట్టుప్రక్క పల్లపుణ్ణుమియగుటచేతను బురదజేల యగుటచేతను దోమలబాధచే 80 మంది రైలులైనవిధ్య నిద్రించిరి. తెలవారుజామున 2 బాలెస్టుఇంజను ఆసాధారణముగవచ్చి నలుగురును బలిగోరెను. నలుగురు చనిపోయిరి. చాలమంది గాయపడిరి. చనిపోయినవారిలో నొకడు తనముసలితండ్రికి ఏకపుత్రుడుగ. ఇంకొకడు తన ముసలితల్లికి ఏకపుత్రుడు. ఇంకొకఁడై ఆమె కార్యములేదు. (అ. (పె.)

రైలులో దోపిడి ప్రయత్నము

గార్డును బెడరించి కట్టి పారజేయుట
కాని నేటిలు సాహసచాకచక్రములు
లాహోరు, సెప్టెంబరు 25:—పశ్చిమ తీర రైల్వేపై 12-వ డౌనురైలులో దోపిడి ప్రయత్నము ను గూర్చి వార్తలు వచ్చినవి. రైలు ట్రాక్టర్లలో బతులుచేసినపుడు నలుగురుదొంగలు గార్డుపై దోపిడిచేసిరి. రివాల్వరునాపి భయపెట్టి కాలించెను కట్టి పోవైచి ఖజానాపై తాళపుచేతులతోనా సీజుతీసిరిగాని రివెలుచేయబడి యందుటచే ఆప్రయత్నమునారి. రైల్వే పోలీసు కానిస్టేబులు గార్డుపై దీర్ఘముశేకుండుటచేచి రైలుపి దొంగలచే కట్టబడినగార్డును రక్షించెను. కాని దొంగలు పారిపోయిరి. ఒకరును బట్టునడలేదు. పోలీసువారు ఆచోరీతిను యత్నించుచున్నారు. (అ. (పె.)

పారిపోయిన దొంగలు పట్టువడుట

పారిపోవజూచినవానిని తుపాకితో గాల్చుట
రంగూను, సెప్టెంబరు 25:—టూంగా జిల్లానుండి అండమానులో తీసుల కనభవించుచున్న ముగ్గురు శేరథులు పారిపోగా వారు తిరుగ బట్టినదెరిని వార్తవచ్చినది. వారు బండిపొట్ల దోపాటు హత్యశేరములందు చేరియున్నందున ద్వీపాంతరవాస తీసు ననభవించుమిరి. వారిక నావను గట్టియో దొంగలించియో తెచ్చి పరిశోధుము గాచేరిరి. ఆక్రమించి కాలినడకపై సెనూచేరి ఒకరుడినెల్లొకటిచు గామును నుండిరి. విచారింపగా వారందరూనులనుండి పారిపోయి వచ్చినదెరి తెను. పోలీసు వారు వారిని పట్టుకొనిరి. ఒకడు పారిపోవుచుండగా వానిని తుపాకితో కాల్చిరి. వాడు సురజించలేదు. (అ. (పె.)

పాతశాలసూపరెంటు ధన మపహరించుట

యజమానిసంఘము కేసుచేయుట
హంద్రే, సెప్టెంబరు 25:—యజమానియను పూర్వము ప్రభుత్వసహాయ మందుచున్న బాలీయపాతశాల సూపరెంటును నూడలేజిల్లా విద్యాసంఘము అధ్యక్షుడును అసలారిపై 409, 477 పెక్కు నులక్రింద బాలీయపాతశాల సంఘసభ్యులను న కీలును అగు కోకోగ్యుగారిపై 2405 రూపాయలను అపహరించి నందులకు కేసు తెచ్చిరి. ఎన్నడును ఉపాధ్యాయులుగా నుండని వారిశేర్లకు శీలములనుపుచ్చుకొని దొంగసంకతులచేకూర్చెను. తాత్కాలికముగ నున్న ఉపాధ్యాయులకు శాస్త్రముగానున్న వారేనని చెప్పి పూర్తిశీలముల 12 నెలలకు తీసికొనుట మొదలగు విధముల ధనాపహరణము గావించెట. నౌకరులతీతములుఇచ్చిన వాటికంటె ఎక్కువగమాపబడినది. బహుమానముల నీయకుండగనె తెక్కులలో ప్రాయబడినది. చందాలును తిర్రాళములను అందినవాటిని తెక్కులలో చేర్చెదరు. మద్రాసు తెయిలుపై విడుదు చేయబడిరి. వారిపై ఇదిరెండవకేసు. మొదటిని ఇట్టిదే. దానిలో తీసింపబడిరి. కాని నెవనను అప్పీలుచేసిరి. (అ. (పె.)

సి. యఫ్. ఆంధ్రా సుగారు

దక్షిణాఫ్రికా ప్రయాణము
మహాత్మునితో సంప్రత్తించుట
అహమ్మదాబాదు, సెప్టెంబరు 26:—సి. యఫ్. ఆంధ్రా సుగారు యారాత్రి గుజరాతు మెయిలులో బయలుదేరి బొంబాయికిపోయెదరు. ఆక్రమించి 29 వ తేదీ బుధవారము నాడు దక్షిణాఫ్రికాకు పయనమయ్యెదరు. వారుఅహమ్మదాబాదులో నుండగా దక్షిణాఫ్రికా సమన్వయగూర్చి డిరెంబరులో కేపుటా సు సమావేశమునందు చర్చకు రానున్న విషయములగూర్చి గాంధీ మహాత్మునితో చాలసారులు మాట్లాడిరి. (అ. (పె.)

గణపతియత్సవ నిషేధము

ప్రభుత్వపుట తీర్పుపై ప్రజల నిరసనము
యోటూలు, సెప్టెంబరు 25:—వార్తాలో న్యాయాధికారి ఒక మతేదుదగ్గర నున్న కోడుపై నుండి గణపతి యత్సవమునువాద్యములతో పోగూడదని నిషేధించినందున ప్రజలు విగ్రహములకు స్నానముచేయుచుట యాపివేసిరి. నిన్నరాత్రి యొక బహిరంగసభలో అన్ని కులములవారును సమావేశమై నిషేధపుట తీర్పును నిరసించి బలమైన ప్రతినిధిసంఘమును తనచర్య తీసికొనుటకు నియమించిరి. వారాకోడున వాద్యములతో పావుటకు వీలు చేపూర్చినెను. ఆసేగారు ఈయుత్సవము ఆస్వాద్యమనియు 1915 సంవత్సర అనజ్ఞప్రకారము బారిచేయబడినందున నైతికముగాదనియు చెప్పిరి. తమయోగమును నిరసనమును వెల్లడిచేయుటకు నేడు వారతాళము చేయుదురు. (అ. (పె.)

జర్నలు భారతదేశమును చూడవచ్చుట

మోటారులలో ప్రపంచయాత్ర చేయుట
బొంబాయి, సెప్టెంబరు 25:—జర్మనీదేశములు కొందరు భాగ్యవంతులు మోటారులలో ప్రపంచయాత్ర చేయుచు నిన్న బొంబాయి చేరిరి. వారిలో కొంలు, కొంపెను కల్చియాలు, ప్రిన్సుసోసో జాలీమింగును, మిస్. జి. కస్సాక్విడోగల్చు క్విడ్డు, యి. ఒడ్డోగార్డును ఒక మెకానికును వచ్చిరి. ప్రెన్సులీ మింగ్గ స బనేయూ రాజములుబయలుకు సంబంధించినవారు. వారు జర్మనీనుండి ఏప్రిల్లో బయలుదేరిరి. బొంబాయి నిన్న చేరి పూనా చేరు వెళ్లుచున్నారు. (అ. (పె.)

రావల్పిండి వటదలు

ప్రభుత్వపు సానుభూతి
సిమ్లా, సెప్టెంబరు 25:—పంజాబు ప్రభుత్వమువారు రావల్పిండి కమిషనరుగారిని అట్లన జిల్లాలో నరదలలం బాధితులైనవారికి తమసానుభూతి తెలుపుచుకొనిరి. ప్రభుత్వము తక్షణసహాయముకొరకు 120 వేల రూపాయలు సాక్షను చేసిరి. బాధితులకు ఏ యేరూపాయలగ సహాయము చేయవలసియున్న దో తెలుపఁబడిన దని డిప్టీ కమిషనరులకుకొరి. (అ. (పె.)

నౌకా నిర్మాణపరీక్ష

రంగ్గీ, సెప్టెంబరు 21:—విదేశీయ నౌకా నిర్మాతలతో పోటీ సల్పుటకు 21 నౌకా నిర్మాణసంఘములు తీర్మానించుకొన్నవి. యజమానులు వీరు తయారుజేసిన వివేదికను పూర్తిగ ఆంగీకరించిరి. బ్రిటిషు ధరములకంటె విదేశీధరములు ఎక్కువగ నౌకానిర్మాణము నిమిత్తము కంట్రాక్టుకు తక్కువకు ఒప్పుకొనుచున్నవట.

ఒక విందు

సిమ్లా, సెప్టెంబరు 25:—సిమ్లా ధర్మసంఘం సహాయకము అన్నండేబలో ఒకగొప్పవిందు జరిగెను. చాలమంది ప్రముఖులు వచ్చియుండిరి. కొన్ని ఆటలందు మస్తీము 11 గంటల మొదలు సాయంత్రమువరకును ప్రదర్శింపబడినది. (అ. (పె.)

కాంగ్రెసుపక్షమునకు వోటుజేయుదు

శ్రీశ్రీశ్రీ

రాజ్యోప శాసనసభల ఎన్నికలగూర్చి ప్రభుత్వమువారు గావించిన ప్రకటనమును, స్థూలంతరమున ప్రకటించితిమి. నవంబరు 8 వ తేదిన మద్రాసు శాసనసభకును, భారతశాసనసభకును ఎన్నికలుజరుగును. అభ్యర్థులుగ నవరు నిలిచెదరో అట్టోబరు నాల్గవతేది నాటికి నిశ్చయమగును. ఖాయపు నామినేషనులు అట్టోబరు ఎనిమిదవతేదిన నిరూపింపబడును. ఎన్నికలకు వ్యవధి ఎంతయో తెలియదు. కాంగ్రెసుపక్షము నెదుర్కొనిన ఇబ్బందుల కంటు గనుపించుటలేదు. మద్రాసు రాజధానిలో కాంగ్రెసుపక్షమునకు ప్రత్యర్థులుగనున్న జస్టిసుపక్షమువారికి పలుకుబడియు అధికారమును చేరజిక్కియున్నవి. సగము ప్రభుత్వము వీరిహస్తగతమైయున్నది. అందుచే కాంగ్రెసుపక్షమువారిని అభ్యర్థులుగ నిలుచుటకే వీలులేకుండజేయగలగత్తి వీరికి గలదు. రిజర్వుడు శాఖవారును ట్రాన్సుఫర్డు శాఖవారును ఈ విషయమున చేతుల గలుపుచున్నారు. యాకుబు హుస్సేనుగారిని, సాంబమూర్తిగారిని ఎటుల ఆంక్ష జెట్టిరో పాశకులకు తెలియును. ప్రజలపేమకు పాత్రులయిన ఇరువురు నాయకులను అడ్డుపెట్టుట వలన, జస్టిసుపక్షమునకు పెద్ద ఆటంకము దొలగెను. నామినేషనులు పరిశీలింపబడిన పిమ్మట, ఇంకను ఎందరి కిట్టిదురవస్థ ప్రాప్తించునో తెలియగలదు. వోటరులయిచ్చ వెలువడకుండ నిరోధించుటవలన, ఎన్నికలవిలువ చాలవరకును తగ్గిపోగలదు.

ప్రత్యర్థులు పెట్టెడి అక్రమపు ఆటంకముల వలన కొంతనష్టము గలిగినను, కాంగ్రెసుపక్షము చారిపట్టుదల హెచ్చుట కివి తోడ్పడగలవు. ప్రత్యర్థుల ఆటంకములకన్నను, తగుసహాయము జేయక ఉత్సాహమును చల్లార్చెడి మిత్రుల యాటంకముల వలన ఎక్కువగా అపాయము గలదు. సందిగ్ధసమయమున లజహతిరాయి ప్రభృతులు కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకముగ బనిచేయుటవలన, ఎట్టివిషమస్థితి ఏర్పడెనో యూహింపవచ్చును. హిందూమహమ్మదీయ ద్వేషములతో నిండియున్న ఉత్తరహిందూస్థానమున స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్ష మేర్పడుటవలన, రాజకీయవ్యవహారములు మరింత సంక్లిష్టములయినవి. ఇకముందు కాంగ్రెసులో గూడ సాంఘికవిభేదములే మూలాధార మగుట తటస్థంపవచ్చును. కాంగ్రెసు పేరుతో వ్యవహరించుటవలన, సాంఘికవిభేదములను పాటింపని వోటరుగూడ భ్రమపడుటకు వీలుగలదు. ఆకారణ

ముచే పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు ఎక్కువగా దీక్షతో ప్రబోధము నలువలసి వచ్చుచున్నది. లాహోరులో నె హూ) గారు చేసిన ప్రసంగము, స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్ష మనునది అర్థరహిత మని, తేటపరచెను. కాంగ్రెసులోజేరి, కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు భంగము కలిగించుపక్షము నభిమానించుట అసర్థహేతువగును. అందుచే కాంగ్రెసుపేరు బెట్టుకొన్నంతమాత్రాన, స్వతంత్రపక్షమునకు గాని రిస్సాంసీప్రపక్షమునకు గాని, మరి యితరపక్షములకుగాని వోటుజేయుట పాడిగాదు.

శ్రేష్ఠులను మాత్రమే శాసనసభలకు పంపవలయు నను సిద్ధాంతము ఎటుల నిస్సారమో నెహ్రూగారు ఢేరాధూను ప్రసంగములో తేటపరచిరి. వారవలంబించు కార్యక్రమము బట్టి మాత్రమే శ్రేష్ఠత్వమును నిర్ణయించుటకు వీలుగలదు. ప్రస్తుతస్థితిలో ఉద్యోగములను స్వీకరింతుమనువా రెట్టి శ్రేష్ఠులయిన నేమియోజనము? కాంగ్రెసు కార్యక్రమము ననుసరించి, కాంగ్రెసు తీర్మానముల ననుసరించుటకు బాసచేసినవారే, స్వరాజ్య సిద్ధికి తోడ్పడగలరు. వ్యక్తు లెంతటి సమర్థు లయినను, కాంగ్రెసును ఛిక్కరించి చేయగల ఉపకారము అత్యల్పము. ఈసంగతిని వోటరులు గుర్తించుట ముఖ్యము. అత్యుత్తమ రాజకీయప్రతిష్ఠాపన యగు కాంగ్రెసుద్వారా, ప్రజల మనోభీష్టములు నెరవేరుట సులభసాధ్యము. ఇంతవరకును కాంగ్రెసును నిరాకరించిన సహకారవాదులను నాయకులుగ సంగీకరించుటకు, దేశము ఒప్పుకొనలేదు. ఇకనయినను, కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకముగ బనిచేయువారి నాయకత్వము సంగీకరింపబోదు. కాంగ్రెసు పక్షమును నిందించువారిలో వేరొకరకమువారు గలరు. వీరికి శాసనసభా ప్రవేశము అనలే పనికిరాదు. కాంగ్రెసు తీర్మానాంతర మయినను దాని సంగీకరించుటకు విరికి నునస్సొన్నలేదు. అట్టివారు తటస్థులుగనయిననుండి నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించుట ధర్మము. అందుకు మారుగ, కాంగ్రెసుపక్షమునకు వీరు పరోక్షముగ నయినను తోడ్పడుటకు బూనరు.

వీరిదృష్టిలో జస్టిసుపక్షమయినను, కాంగ్రెసు పక్షమయినను, మరి యేపక్షమయినను నొక్కటే. జస్టిసుపక్షమువారు దోస మొనర్చినమాట నిజమేయయినను, స్వరాజ్యపక్షమువారు గూడ సమాన దోషులే యని వీరివాదము. శక్తికొలంది నిరోధకార్యక్రమము నవలంబించి, అసహాయదృక్పథము నింతకాలము నిలువజెట్టిన, స్వరాజ్యపక్షము చేసిన నేవ, వీరిదృష్టిలో తృణప్రాయమయినది. తాము అధికసంఖ్యాకులుగనున్న బెంగాలుమధ్యరాష్ట్రములలో, ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానము సంతరింపజేసి, తమ ప్రతిజ్ఞను చెల్లించుకొనిన స్వరాజ్యపక్షము వారి నేవ, నిరుపయోగమని వీరితలంపు. భారత శాసనసభలో బడ్జెట్టులను నిరాకరించి నిర్బంధముల కడ్డకగిలిన స్వరాజ్యపక్షము ఏషియా నిర్వహింపలేదట. తుదకు తమ యసమ్మతి చెల్పుటకు ఒక్కకట్టుతో శాసనసభ లన్నిటినుండి బయటకు రాగలిగిన స్వరాజ్యపక్షమువారు చేసిన ఘనకార్యమేమని వీరడుగుచున్నారు. అసహాయకార్యక్రమ సంతరించిన నాటినుండియు, నిరోధదృష్టిని నిలువజెట్టి ఉద్యోగనిరాకరణమును ప్రధానాధారముగ

నుంచుకొనిన స్వరాజ్యపక్షము దేశమునకు మేలొర్పనిచో, మరి యేయితరపక్ష మీకార్యమును నిర్వహించుచున్నదో తెలియదు. పేడబెల్ల మొక్కటియేయని పలికి సర్వమును తృణీకరించెడి వారికి జవాబుచెప్ప నవసరము లేకున్నను, వోటరులు భ్రమజెందుట కవకాశము గలదు గాన, యీవిషయమై మోసపోవలదని హెచ్చరింప వలసిన యవసరము గలదు.

జస్టిసుపక్షమువారి లోపముల నేరుటతో ప్రొద్దుబుచ్చుట కాంగ్రెసుపక్షమునకు బాడియాయని కొందరు ప్రశ్నించుచున్నారు. జస్టిసుపక్షము వారు సలిపిన కీడును జూపుటలో, రెండు ఉద్దేశ్యములు గలవు. ప్రస్తుతస్థితిలో సహకారము నవలంబించి, సంస్కరణములను నిర్వహించుటవలన ఎట్టి యనర్థములు వాటిల్లునో వోటరులు గ్రహించుట, మొదటియై ద్వేష్యము. చింతామణి, పండిత జగత్ నారాయణగార్లబోలు మంత్రులు ద్వంద్వప్రభుత్వమును నిర్వహించి ఆత్మగౌరవముతో ప్రవర్తించుట యనంభవమనించి తమపదవులకు రాజీనామానిచ్చి బయల్పడిరి. పలువురు మంత్రులు అంతదూరము బోకున్నను, తాముచేయగలయుపకారము లేదనియు, ద్వంద్వప్రభుత్వము దొలగి సంపూర్ణ రాష్ట్రీయ స్వరూపాలనము లభించినగాని ప్రయోజనములేదనియు, మడ్డిమెను సంఘము వారి యెదుట సాక్ష్యమిచ్చిరి. మడ్డిమెను మైనారిటీ సంఘమువారును ఇటులనే రిపోర్టునందు వ్రాసిరి. అనుభవనీయులగు మంత్రులే యిటుల బలుకుచుండ, ఇతరులనంగతి జెప్పనేల? సంస్కరణము లందు విశ్వాసము గలమితవాదనాయకులే, ఎట్టిమేలు జేయజాలకుండగ, కాంగ్రెసుపక్షమువారు మంత్రులై ఏమిలాభము జేయగలరో యూహింపవచ్చును. రిజర్వుడు శాఖవారిలో వీరసలే తోడ్పడజాలరు. అట్టిసందర్భములలో మంత్రపదవుల సంగీకరించుట మన దేశమున కీషన్మాత్రమయిన లాభము గలదేమో యూహింపవచ్చును.

చెన్నరాజధానిలో మంత్రులను కేవల వర్ణభేదము ననుసరించి నిర్మించుటచే, ఇతరరాజధానులలోకన్న పరిస్థితు లభ్యాన్నమయ్యెను. ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలలో జస్టిసుమంత్రు లెట్టిమేలునేయలేక బోవుటయగాక, ప్రజలపై అనేకవిధములగు నిర్బంధములను విధించుటయు, రిజర్వుడు శాఖవారు నిర్బంధములను ప్రయోగించునటుల వీరు ప్రోద్బలపరచుటయు తటస్థించెను. తమస్థానమును నిలుపుకొనుటకు, వీరు తమరాజధాన్తిని ఎప్పటికప్పుడు పెల్లడినేయుచుండిరి. వర్ణ ద్వేషమును దేశమందంతటను వ్యాపింపజేయుటకు, జస్టిసుపరిపాలన మధికముగ తోడ్పడెను. కాంగ్రెసును నిందించుటయు, దేశభక్తులను దూరుటయు, బ్రాహ్మణులను కనిదీర దిట్టుటయు, బ్రిటీషుపరిపాలనమును బట్టువలే పొగడుటయు, దేశరాధకులను కష్టముల పాలేయుటయు, వీరిముఖ్యతయ మగుటచే, చెన్నరాజధానియందు ప్రజాభీష్ట మనునది ఏమూలను గానరాదయ్యెను. కొన్ని విషయములలో రిజర్వుడు శాఖయే మెరుగనిపించెను. జస్టిసుపక్షముపట్ల మద్రాసు గవర్నరుగారికి సయితము రోతపుట్టెను. రాజకీయకార్యక్రమములపై నాధారపడు రాజకీయపక్షముల నేర్పరుపవలయుననియు, విల్లింగుడను ప్రభువుగా

వలంబించినపద్ధతి మార్పు జేందవలయుననియు, గవర్నరుగా రిటీవల చెప్పవలసినవచ్చెను.

సంస్కరణములవలన ఎట్టి లాభము లేదని చెప్పటకే గాక, రాజకీయవ్యవహారములలో సాంఘికవిభేదములను జోప్పించుటవలన ఎట్టి నష్టము గలదో, సంఘ మెట్టి కల్లోలమునకు లోనగుచున్నదో, ద్వేషభావ మెటుల పెచ్చుపెరుగుచున్నదో ప్రజాశక్తి క్షీణించి అధికారవర్గ బల మెటుల యధికమగు చున్నదో చూపుటకుగూడ జన్మిసుపక్ష చారిత్రమును విశదీకరించుట యవసరమయ్యెను. స్వతంత్ర దేశములలో, ప్రతిపక్షమును దేశమున కెట్టిమేల్లొనర్ప దలచెనో ప్రకటించును. తనకార్యక్రమమును సాధ్యమగు నంత విశాలముగ నుంచుకొనుటకు ప్రయత్నించును. కారణము విదితమే. అక్కడ ప్రజాప్రతినిధిసభలకు కార్యనిర్వాహకప్రభుత్వము లోబడియుండును. ప్రభుత్వము వారిని బలవంతపెట్టి పనుల జేయించుటకు ఏలుగలదు. లేనియెడల ప్రభుత్వమును బెడలగొట్టుటకు పార్లమెంటుసభ కధికారము గలదు. హిందూదేశమునం దట్టి యవకాశములు లేవు. కేంద్రప్రభుత్వమునం దనలే బాధ్యతగనుపించదు. రాష్ట్రములలో ద్వంద్వప్రభుత్వములో నొకభాగము బాధ్యత వహించినటుల జెప్పినను, ఇది వట్టిబూటకము. గవర్నరుగారి యిష్టమే చెల్లుచుండును. ఇట్టిస్థితిలో మేము ఆవరమును సంపాదించెదమనియు, ఈవరమును సంపాదించెదమనియు, కాంగ్రెసుపక్షమువారెటుల వాగ్దానము జేయగలరు?

కాంగ్రెసుపక్షమువారు సందర్భముల నన్నిటిని గుర్తించియే, శాసనసభలలో సాధ్యమగు విషయములనే వ్యక్తీకరించిరి. జన్మిసు పక్షములు కొందరు తాము ఈలాభము జేసెదమనియు ఆలాభము జేసెదమనియు, లిప్టులనిచ్చి పెనుకటి ఎన్నికలలో వోటరులను భ్రమపెట్టిరి. తుదకు ఒక్క వాగ్దానమునయినను చెల్లింపజాలక పరిహాసపాత్రులయిరి. కాంగ్రెసు పక్షమువారు శాసనసభలలోనికి బోవుటకు కారణము, స్వల్పలాభములను సంపాదించిపెట్టుటకు గాదు. తమకు ఉద్యోగపదవులను సంపాదించుకొనుటకు గాదు. శాసనసభలకు వెలుపలవలెనే, లోపలగూడ స్వాతంత్ర్యవతాకమును నిలువజెల్పుటయే కాంగ్రెసు పక్షమువారి యుద్దేశ్యము. ఇందునిమిత్తము, వారు మంత్రిపదవుల నంగీకరింపక, నిరోధమార్గము నవలంబించెదరు. మంత్రిపదవుల నంగీకరించుచో, నిరోధమార్గము కొనసాగుట దుర్లభము. స్వరాజ్యమే కాంగ్రెసు పక్షమువారి ముఖ్యాశయము. తదర్థమై కాంగ్రెసు సభవా శేమార్గమును నిర్ణయించిన ఆ మార్గము నవలంబించుటకు వారు సంసిద్ధులై యున్నారు. ప్రజల ఆత్మగౌరవమును కాపాడుటకు వారు కృతనిశ్చయై యున్నారు. ఇక్కార్యమునకు, సహకారమార్గము లోడ్పడజాలదు. ప్రభుత్వదృక్పథము మారి, నేపనలోడిమాండు సఫలమగులోపల, సహకారపద్ధతినవలంబించుచో, ప్రజాశక్తి మరింత క్షీణించి, ద్వేషభావ మింకను విశేషముగ వ్యాపించును.

కాంగ్రెసుపక్షమువారు శాసన సభలలో నిరోధమార్గము నవలంబించుచు, జాతిమత భేదము

లను పాటింపక జాతీయభావమును ప్రజ్వలంపజేయుటకు కృషిసలుపుచుండురు. కాంగ్రెసుపక్షము వారికి మూలాధారమగుఉద్యోగనిరాకరణము రాజకీయకార్యక్రమ మగునా యని కొందరుప్రశ్నించుచున్నారు. స్వపరిపాలనము లభించిన పిమ్మట, మంత్రిపదవీస్వీకారబాధ్యత వహింపకుండుట లోపమయినను పరాధీనస్థితిలో ఉద్యోగ నిరాకరణము ప్రధాన రాజకీయకార్యక్రమ మగును. పరాధీన జాతులకిదియే శరణ్యము. ఇతర దేశములును ఇట్టి మార్గమునే అవలంబించియుండెను. కాంగ్రెసు శాసనసభావ్యవహారములలో జోక్యముజేసికొనుట పాడియాయని యనుటయు దర్థము కనుపించదు. కేవలము అభిప్రాయప్రకటనమే కాంగ్రెసుసభవారి పని యని తలచుదినములు గతించి చాలకాలమయినది. అసహాయకార్యక్రమ మంగీకరించిన నాటి నుండియు, కాంగ్రెసుసభ కార్యనిర్వహణమునకు గూడ గడంగెను. మూడునాళ్ల ముచ్చటసభ యను అవకేర్తిని బాపుకొనెను. శాసనసభలను బహిష్కరింపుడని కాంగ్రెసు బోధించుట క్రమమే యని యంగీకరించువారు, శాసనసభలలో ప్రవేశించి నిరోధము సలుపుడని బోధించుట దోషమెటులని భావించుచున్నారో తెలియదు. ఏవిధమున జూచినను, కాంగ్రెసును బలపరచుటయే ప్రతిభారతీయునివిధి యనుటకు సందియము లేదు. ధర్మసందేహములకు తాపీయక, అంతర్విభేదములను విడనాడి, కాంగ్రెసు పక్షమునకు వోటిచ్చి శాసనసభల నిపక్షమువారితో నిువుటయే, వోటరుల పరమధర్మము. చెన్నరాజధానిలో, స్వాతంత్ర్యమున కడ్డుగలిగించి, వర్ణద్వేషమును మూలాధారముగ జెట్టుకొనిన జన్మిసుపక్షము వారిని తమప్రతినిధులుగ బంపుటకన్నను వోటరుల కవమానము వేరుండదు. స్వాతంత్ర్యమా పరాధీనతయా, వర్ణద్వేషమా జాతీయభావమా, వీనిలో ఆర్ధులును, తమిళులును దేని నాశించెదరు? జాతీయభావమును, స్వాతంత్ర్యమును మాత్రమే వీరు గాఢముగ వాంఛించెదరని, రాబోవు ఎన్నికలు పెల్లడిజేయుగాక!

మైసూరు ప్రభుత్వము: నూలువడుకుట

ఎక్కడ యిచ్చగలదో అక్కడ మార్గము గనుపించునని, ఆంగ్లసామెత గలదు. సంకల్పమే సృష్టికారణము. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారును, జన్మిసువర్గమువారును, రాటమును నిరసించుచు విపరీతసిద్ధాంతముల బ్రకటించుచుండ, మైసూరు ప్రభుత్వమువారు రాటమునకు విశేషప్రోత్సాహ మొనర్చుచున్నటుల, పారిశ్రామికశాఖాధ్యక్షులు తయారుజేసిన రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. సరియగు ఏర్పాటున్నచో రాటపు పరిశ్రమ పనిలేనివారికి మిగుల నుపయోగించునని, పరిశ్రమల డైరెక్టరు గారు భావించుచున్నారు. మైసూరునందు, రాటపు పరిశ్రమ చిర కాలము నుండి యునిరంత రాయముగ సాగుచుండెను. ఇటీవల దీనివాడుక తగ్గినను, బాత్తుగ నంతరింపలేదు. ప్రభుత్వప్రోత్సాహమువలన, మరల నిది తలయెత్తినది. ప్రదర్శనములును, పోటీపరీక్షలును ఉత్సాహ

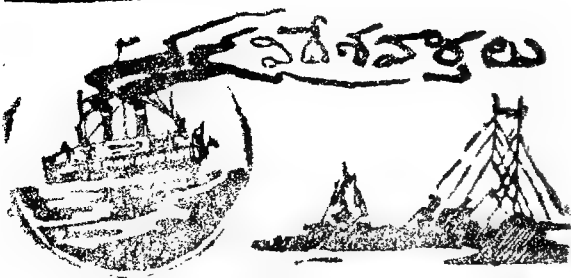
మును పురికొల్పుచున్నవి. శ్రేష్ఠముగు రాటములను బీదల కిచ్చుచున్నారు. స్థానికసంఘములు రాటములను సమకూర్చుటకు ధనమును వినియోగించుచున్నవి. దూదిని సంపాదించుటకు సహకారసంఘము లేర్పడినవి. నూలువడుకుటతోపాటు, నేతనేయుటకుగూడ ప్రోత్సాహ మొనగబడుచున్నది. గాంధీమహాత్ముడు మైసూరు ప్రభుత్వము వారి నభినందించుచున్నాడు. నూలువడుకుటతో బాటు విత్తులు దీసి ప్రత్తిని పరిశుభ్రపరుచుట గూడ సాధ్యమగునని వీరు మైసూరు ప్రభుత్వము వారికి సలహానిచ్చుచున్నారు. నూలువడుకువారే ఏకులను తయారుజేయుట మేలని వీరియుద్దేశ్యము. గాంధీమహాత్మునితోబాటు హిందూదేశమంతయు మైసూరు ప్రభుత్వమువారి నభినందింపకమానదు. మహాత్ముడు గోరినటుల, మైసూరు ప్రభుత్వము వారు రాటపు పరిశ్రమ యేసితిలో నున్నదో దెలుపుచు అప్పడప్పడు నివేదికలను ప్రచురించుట యుక్తము. వానిని జూచియెనను, మద్రాసుప్రభుత్వమువారు భిన్నమార్గము నవలంబించెదరేమో చూడవలయును.

బొగ్గునమస్య: ప్రభుత్వనిరాకరణము

బొగ్గుపనివారల సూచనలను బ్రతిఘ ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించిరి. మీదుమిక్కిలి జల్లాబడంబడికల నంగీకరింపవలయు నని, కార్మికులను ప్రభుత్వమువారు గోరిరి. జాతీయపుటాడంబడికలను గాని తామంగీకరింపమని బొగ్గుపనివాండ్లు చెప్పగ, అందుకు చర్చిల్ గా రిటీవల ఆమోదము తెలిపి యుండిరి. గనులయజమానుల దృక్పథమునుగూడ వీరు నిరాకరించిరి. కాని, బాల్టువినుగారు ప్రవేశించి, చర్చిల్ గా రి వాగ్దానములను మూలద్రోసిరి. గనులయజమానులు గోరెడి జల్లాబడంబడికలను వీరు ఆమోదించిరి. ఇట్టిస్థితిలో బాల్టువినుగారి సలహాలను గనులపని వాండ్లు నిరాకరించుట సహజము. నేడు పార్లమెంటుసభలోజరిగెడి చర్చయందు, లేబరుసభ్యులు బాల్టువినుగారిచర్యను తీవ్రముగ ఖండించెదరనించ వచ్చును. ఈమాసపు "సోషలిస్టురీచ్యూ" పత్రికలో లేబరుప్రధానమంత్రిలుగ బనిచేసిన రామ్మేమాక్స్ నాల్డుగారు బొగ్గునమస్యవిషయమున బాల్టువినుగారెంత అనభ్యముగ ప్రవర్తించిరో తెలపరచిరి. గనులపనివాండ్లస్థితిగూర్చి, అమెరికాకు వీరు అసత్యవార్తలను పంపుటవలన, ఎట్టిసందిగ్ధస్థితి ఏర్పడెనో వివరించిరి. ప్రతిమానమునందును, నిర్బంధ నిబంధనలనుమాత్రము ప్రభుత్వమువారు ఆమోదింపజేయుచున్నారు. మున్నుందుగ యజమానులు గోరిన ఎనిమిదిగంటలచట్టమును శాసనము గావించుటయు, పిమ్మట జల్లాబడంబడికల నంగీకరింపవలయు నని, పనివారలను బలవంతపెట్టుటయు, బాల్టువినుగారి పక్షపాతబుద్ధిని తెలుపకనే తెలుపుచున్నవి. ఇట్టిస్థితిలో భావిపరిణామమెటులుండునో యూహింప సశక్యము.

కోభంగారికి విందు

లండన్, నవంబరు 26:— అధినిదేశ సంఘమువారు క్రైయిబీరియసు హోటెలులో కోభంగారికి విందు పెగడదు. అత్య్రి రియాషండి తిరిగి వచ్చిన తరువాత మైసూరు పార్కులో కోభంగారు వర్చులైనుమీద ఉగడ రన్నమాట జరుగ దనుచున్నారు.

కోభంగారు బస్తా జేరుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

బస్తా, సెప్టెంబరు 26:—కోభంగా రిచటికి నేటి మధ్యాహ్నము. వచ్చిరి ఎలియటు గారి వమాధిని జూచిరి. సోమ వారము ప్రాతకాలమే బస్తాను బయలుదేరిరి. బస్తానుండి ఎలియటుగారు చుట్టయిన పిదప తన వెంటవచ్చిన రాయలు కైమానికడనుండి నన్ను సార్వభౌమ వాగ్దానిని కొనియాడిరి.

ఆర్జంపైను మరల జాతినమితిలో జేరుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

జనీవా, సెప్టెంబరు 20:—రాజ్యముల బానిసవ్యాపారపు బాధాబంధమును పరిహరణ జేసిరి. ఇది జాతినమితికార్యాలయమున నుండును. జాతినమితి అసెంబ్లీ ప్రస్తుతమావేశమున ఆర్జంపైను మరల జాతినమితి జేరుటకు నిశ్చయించె నని ప్రకటించబడినది. జర్మనీ చేరుటచే గల్గిన ఫల విని యనుమన్నార. స్వేయినుకుకూడ ఇది వైతికమానమున మరలజేరుటకు మార్గ దర్శకముగ నుండవచ్చునట.

చీనావార్తలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

హ్యంగుపే, సెప్టెంబరు 27:—చీనాలోనున్న మత బోధకుల ఆవరణలను ఇండ్లను దొంగలు నాశన మొనర్చిరి. ప్రెస్కో డేవిస్ అను మతప్రచారకుని ఆరెస్తుజేసిరి. కాని జేరినుగారి భార్యయు పోలికో కన్యయు స్వేచ్ఛ గ నీ యున్నార.

మతప్రచారిణుల నవమానించుట

జనీవా, సెప్టెంబరు 24:—ఇటీవల బ్రిటిషు యుద్ధ నౌకలు యాంగ్లీ పదిహేడ జేసినవలన గూర్చి జాతినమితి అసెంబ్లీలో చీనాప్రతినిధి డిలీషెనుడు ప్రచారము గల్గెను.

చీనా ప్రతినిధి మాటలకు వినియ ప్రభువు ఆశ్చర్యము నొంది వారి వింతదర్శకు విచారించిరి. చీనా ప్రతినిధి మాటలకును బ్రిటిషు ప్రకటనమునకు సమాసాంతము సారమున్న దనిరి. రెండుదేశముల ప్రభుత్వములవారును ఈ విషయమును గూర్చి ఆలోచించుచున్నారట. చీనా ప్రతినిధి ప్రకటన వ్యవహారపరిష్కారమున కుపయోగపడ దనిరి (హార్బర్స్).

ముందుగ బ్రిటిషు రాయబారులకు తెలుపకుండ చీనా ప్రతినిధి ఇట్లు ప్రకటించుట అందరికిని ఆశ్చర్యముగ దొచెను.

చీనా ప్రతినిధి ప్రకటనము కార్యక్రమములో లేనందున దానివంతటితో చాలించి అసలు అనుకొన్న కార్యక్రమమును సాగించెదమని అసెంబ్లీ అభ్యుత్తరణ నెను.

పొగయోడను గాల్పుట

హ్యంగుపే, సెప్టెంబరు 24:—ప్రొండ్ల చురుపొగ యోడను హ్యూంకో జగ్గర కాగ్గిరి. అందున్న అధికారి చని పోయెను. నౌక నాపుజేసిరి. వైద్యమును గొంపోవలెనపుడు అది నిరాకరించెను.

ఇతర నౌకనౌకలకు గూడ హ్యూంకోద గాల్పిరి.

ఇద్దరు బ్రిటిషు స్త్రీలను అవమానపరచుట

హ్యంగుపే, సెప్టెంబరు 25:—రక్షి గవైపు ప్రెయిలు యానో వగ్గర ఇద్దరు బ్రిటిషు మత ప్రచారిణులపై దౌర్జన్యమును జూపిరి. ఈ యామెచేతులన్న పొండ్లి యంగరమును చీల్చివేసెను. రెండవ యామె చేతికి గట్టుకొన్న గడియారమును దొంగించివేసిరి. వారి ఇండ్లనుండి పరికరాన్ని విలువగలవస్తువులను దొనుకొనిరి.

బహుండమగు మోటారువడవ

బ్రిటిషు ఓడలలో ఇంతపెద్దది లేదు

దక్షిణ ఆమెరికా ప్రయాణమునిమిత్తము యగ్నీ, సెప్టెంబరు 12:—27000 బన్నుల బరువుగల 'ఆల్బ్రెక్ట్' యను మోటారు నౌకను ప్రస్తుతము బ్రిటిషు దీవులలో కట్టుచున్న దానిని పయనమునకు దీసిరి. 650 అడుగులు పొడవు, 45 అడుగులు లోతు. 1800 మంది, సిబ్బంది మార్పుండుటకు పిలువ్చుది.

మార్షెయిల్స్ నుండి స్పార్సిగుకు, లండనుకు 252 ప్రయాణములు ఇండియానుండి ఇంగ్లండుకు వచ్చువారు విమానములనే ఉపయోగించిరట. 'బహుండ' మార్గము చాల భాగన్నదట.

ప్రయాణములో మరణించుట

లండన్, సెప్టెంబరు 22:—ఉదయము 11/85 జనరలు సర్ హెన్రీమ్యాకిన్గారి భార్య రంచి పొగయోడలో మార్గమధ్యమున చనిపోయెను.

సామ్రాజ్య సభ

ప్రధానామాత్యుల సమావేశము

కనడా ప్రతినిధికూడ వచ్చును

యగ్నీ, సెప్టెంబరు 24:—ఆఫ్ఘ్నియా, న్యూజిలండు, దక్షిణఆఫ్రికా ప్రధానామాత్యులు తమప్రతినిధులతో సామ్రాజ్యసభకు లండనుకు బయలుదేరి మార్గమునగ్గ నున్నారు. న్యూజిలండుకు రాయబారులు ఆఫ్ఘ్నియా మొదటి తేదీని బయలుదేరిరట. సభ ఆరువారములు జరగు ననుకొనున్నారు ఆక్టోబరు 19-న తేదీని ప్రారంభమగును. ప్రభుత్వము మారినను ఎన్నికలు జరుగనున్న ఆఫ్ఘ్నియాధిపతి వినియోగించుకొని మొగంటే కింగుగారు కనడా తరపున ఇదివర కనుకొన్న తేదీయిందే లండనుకు సభ నిమిత్తము వచ్చెదరట.

లండన్, సెప్టెంబరు 22:—ప్రారంభమున, ఆంధ్రమున ఈసభకు పరితాపకానిధుడు వచ్చుట కేర్పాటు చేయవలె నని కొన్ని ప్రతికూల గొరులున్నవి. సామ్రాజ్యపకటనమున కిది లాభకరముగ నుండుననుమన్నారు.

సిరియా పోరాటము

పార్సిస్, సెప్టెంబరు 22:—ఉమాస్కెగుకు వాయవ్యముగ బోవుచున్న సేలకు బహుశానులకు డీకాని పొగదోలెను. వారిలో పదిమంది చనిపోయిరి. వారిని వదలబెట్టి బోయిరి.

వృద్ధాప్యపు వింధములు

క్రొత్తవిధానము చక్కగ సాగుట

యగ్నీ, సెప్టెంబరు 24:—క్రొత్త విశేషపులకును వృద్ధులకు కేర్పాటుజేసిన వింధము విధానము చక్కగ పనిజేయుచున్నదట. (కేటుబిటుతలో 250000 వింధములు ముట్టుచున్నవి. 500000 మంది కిచ్చుచున్నాను. ఇంకవగకు వారమునకు 250,000 పానుల మొత్తనుగనున్నది. ఈ మొత్తము వెనుదిగిగ కాల్చుచున్నది.

500000 నుండి 600000 మంది కిచ్చుటకు ఏర్పాటులను జేయుచున్నాను. ఆరోగ్యకాభామాత్మ్యగము. 1928 జనవరి 1 నటి నివ్వవలసియుండును. 65,75 ఏండ్ల మధ్యనున్న వారు భిక్షాశీల వారి కియవలసియుండును.

కెన్యా శాసనసభ

భారతసభ్యుని నియమించుట

లండన్, సెప్టెంబరు 24:—భగవత్ సింగు నర్మగారిని ప్రభుత్వమువారు కెన్యా శాసనసభా సభ్యునిగ నియమించిరి.

లండన్ ప్యారిస్ బాలిజ్యూరిచి వైమానిక

తపాల నాపుజేయుట

యగ్నీ, సెప్టెంబరు 24:—25 తేదీ తరువాత లండన్ ప్యారిస్ బాలిజ్యూరిచి వైమానిక తపాల నాపుజేయమని ప్రభుత్వము ప్రకటించెను.

బొగ్గుతగవు

ప్రధానామాత్యుని సూచనల నిరాకరించుట

ప్రతినిధిసభ గావలె ననుట

యగ్నీ, సెప్టెంబరు 24:—మంత్రివర్గమువారు నిండుసభలో నేడు పరిశీలనను చేర్చించిరి. తరువాత ప్రధానామాత్యుని ఆంతరంగిక కార్యదర్శి గమల పనివాండ్ల సంఘమున కి లేఖ వంపిరి:—

బొగ్గుకమిటీవారును, మంత్రివర్గమువారును, ప్రధానామాత్యునకు మీరు జేసిన సంగతులను ఆలోచించిరి.

మీ సూచనలు పూర్వముకంటే బాగున్నను, త్వరలో కాశ్యరముగ పిటిచే ప్రస్తుతము సాగుచున్న తగవు పరిష్కారమునని ప్రభుత్వమునకు తోచదు. ఈసందర్భములందే 17-వ తేదీని చాలదూర మాలోచించి ప్రధానామాత్యు డిలీషెన సంజేతమును దాటి ఇతరసంగతులను ప్రభుత్వమువారు ఆలోచింపదలచుకొనలేదు. ఈసూచనలు కాలనిర్ణయములేక నిలిచియుండవలెను. ఇప్పటికైనను మీసంఘమువారు పిటి నుపయోగించుకొని జిల్లావార్షికుల నాలోచించుటకు పూనుకొనవలెను. పూర్వము పనిచేయుగంటలనుండి క్రొత్త సంఘము (క్రొత్తవో) స్వతంత్రత్వమునకు చేరిన సంఘము పిటిచి విడుదలచెదరు.

గమలపనివాండ్ల కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు సోమవారమునకు సమావేశమగుదురు. అందుచే ఇంతలోపుగ క్రొత్తపరిశీలన తేర్చడవు. సోమవారమునూడ కామన్సునభలో ఈపరిశీలననుగూర్చి చర్చ జరుగను.

పార్లమెంటు కార్యకపక్షమువారి సభ

నేడు జరిగెను. బొగ్గుతగవులో ఈ మేమిచేయవలసినది ఆలోచించిరి.

కుక్కుగారి ప్రత్యుత్తరము

ప్రభుత్వమునా రిట్లు పట్టుదలను జూపిలేని ఈతగవుకు సంత్యమును చిహ్నులు గల్పించవని కుక్కుగారినిరి.

లండన్, సెప్టెంబరు 25:—ప్రభుత్వమువారి ప్రత్యుత్తరమునందే బుధవారము జాతినమితిప్రతినిధిసభను జరిగి పరిశీలన నాలోచించుటకు నిశ్చయించిరి మని కుక్కుగారు ప్రకటించిరి.

పనివాండ్ల కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు సోమవారము పార్లమెంటు కార్యకపక్షమును గలిసికొనెదరు. మంగళవారము ప్రేక్షకులయొనియను కాంగ్రెసు జనరలు కవున్నియును గలిసికొనెదరు.

క్రొత్తవిధానము

లండన్, సెప్టెంబరు 22:—లండను నుండి న్యూయార్కుకు తంతువైన క్రొత్తబొమ్మలు వింత చిత్రపులుసు ప్యారిసునుండి బంపుచున్నారట. లండనునకు ప్యారిసునుండి విమానములమీద బోయి ఆచటనుండి తంతువైన బోవునట. ఆరోజుననే రంగుల వర్ణనను ఆ వస్తుల వింతములను తంతులముగ దెలుపుచు ఈబొమ్మలను బువెనారట. న్యూయార్కుకు వార్తాపత్రికలలో ఆమరువాడే ఈబొమ్మలు ప్రకటనలు ప్రకటింపబడును.

కనడా క్రొత్త గవర్నరుజనరలు

లండన్, సెప్టెంబరు 25:—కనడా గవర్నరుజనరలు పదవి స్వీకరించుటకు విల్లింగ్టన్ ప్రభువు సతీసమేతుడై నేడు కనడాకు బయలుదేరిన.

జపానులో గొప్ప రైలుప్రమాదము

26 గురు చనిపోవుట 31 మందికి

గాయములు తగులుట

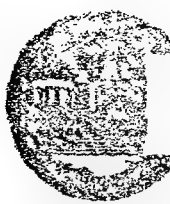
టోక్యో, సెప్టెంబరు 26:—వర్ష మధికముగ గురియుటచే ఎక్కువైన రైలుగట్టు తెగిపోవుటచే పట్టులనుండి తొలగి తలకొనియెలయెను. 26 గురు చనిపోయిరి. 31 మందికి గాయములు తగిలెను. ఇందులో విదేశీయులను జేర్చలేదు.

దొమినియా ప్రధానామాత్యులు

లండన్ కాన్ఫరెన్సును సన్మానించుట

నగర పౌరత్వమును దక్షిణఆఫ్రికా, న్యూజిలండు, న్యూజిలండు ప్రధానామాత్యులకిచ్చి గౌరవించుటకు లండను కాన్ఫరెన్సును ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించెను. ఈ గౌరవము ఇదివరకేమి కంటేకొని బ్రూకుగార్లకు పూర్వము ఇంగ్లండుకు వచ్చి నపుడేచ్చిరి.

మహాపాపములు

మంగళగిరి యూనియన్ కు దామర్ల గురునాథంగారు ప్రెసిడెంటుగ 28 తేది మీటింగులో ఎన్నికైనది.

మోటారు ప్రమాదము:— మొన్నటి శనివారమునాడు రాయపేటలో నోకబడుక్రింద పడి బాలు దొకడు చనిపోయెను.

కాకినాడ పట్టణమునుండి మదరాసుకొనసగవులను ఎన్నుకొనబడిన స్థానమునకు దివాన్ బహదూర్ దుర్రేటి శేషగిరిరావు పంతులుగారును కొమ్మిరెడ్డి సూర్యవారాయగారును వాయుడుగాడను పోటీ చేతురని తెలియుచున్నది.

డా॥ ముత్తుగారికి వీడ్కోలువిందు:— ఇంగ్లాండు బోవునున్న డా॥ సి. ముత్తు ఎం. డి గారికి మనగాలరాబాగారు 28 వ తేది సాయంకాలము ౮ గం॥ ఎర్రూరు 18 పాంతియను రోడు స్వగృహమునందు విందుసంగవడ.

అక్షరజ్ఞానములేని ఓటరులు

ఓటుజేయునపుడు అభ్యర్థులు చూడవచ్చును ఎన్. సత్యమూర్తిగారు, తమిళనాడు కాంగ్రెసు ప్రకటన కాభిధికారి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— ఎన్నికలలో అక్షరజ్ఞానములేని ఓటరుల ఓట్లు పుచ్చుకొనుటకుగూర్చి లాసెక్రటరీగారు యాదినవ లేఖను నాకు బువ్వెరి. లా ఎన్నికలకాఖ, ఫోటో, 25-9-26:— సత్యమూర్తిగారికి:— మీరు నిన్న లామెంబరుగారికి వ్రాసిన లేఖకు ప్రత్యుత్తరముగ ఓట్లు దెలుపగోరవను. అక్షరజ్ఞానములేని ఓటరుల ఓట్లను అభ్యర్థుల ఎదుట పుచ్చుకొనవలెనని విశేషముగ ఎన్నిక నిబంధనలయందు లేకున్నను, ఎన్నికల జరుపు ఉద్యోగులకు ప్రభుత్వమువారు నూచించిన క్రమవిధానమునందు యిట్లు విశేషముగ తెలియజేయబడెను: ఓట్లు పుచ్చుకొను ఉద్యోగి అక్షరజ్ఞానము లేని ఓటరు నడిగి ఎవరికి ఓటుజేయునదియు తెలిసికొని బాలటు పెపరుమిద వ్రాయునపుడు ఓటరు జెప్పినట్లు సరిగ వ్రాసినట్లు నిర్ధారణయగుటకై అభ్యర్థులుగాని వారి ఏజెంటుగాని అట్టచునుండి జూడవచ్చును.

ఇట్లు విశ్వాసపూర్వకముగ (సం) వి. టి. కృష్ణమాచారి, కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు, రాష్ట్రములోని ఓటరులందరు యావదయమును గమనించెదరు గాక.

ప్రకటన

స్టాల్ కాజుకోర్టుమద్రాసు

దావా నెం 2489/1926 రు వాదులు:—కే. పార్థసారథిశెట్టి వగయిరా. 3 మంది.

ప్రతివాది:—మూర్తి వెంకటస్వామిశెట్టి. నెల్లూరుజిల్లా గద్దగుంటలోనుండు, మూర్తి వెంకటస్వామిశెట్టి, ప్రతివాదికి తెలియజేసినది యేమంటే. మద్రాసు స్టాల్ కాజుకోర్టులో, 1926 సం. నెం 2489 రునకే పార్థసారథిశెట్టి వగయిరా 3 మంది, మీమీద ప్రానోటుపయన, రూ. 128-8-0 రాబట్టుకొనుటకు దావాచేసెయ్య న్నారు. సదరు దావా 21-10-26 తేదిన సదరు కోర్టు రెండవ జడ్జిగారి యెదుట విచారణకు వేయబడియున్నది. ఆదినమున మీరు పగలు 11 ఘంటలకు హాజరయి మీ యాక్షేపణలు చెప్పుకొనవలయును. ఆ హాజరయిగాని ఆక్షేపణలు తెలియ పరుచుకొనిగాని, జరుపకపోతే దావా మీరు లేకుండ వీక శక్తిననే విచారణచేయబడును.

ఏ. వేంకటరామశర్మ, వాడ్లు వకీలు.

న్యాయస్థానవార్తలు

ట్రాముకారు సీసనుటిక్కెట్టు

మోసము

దొంగటిక్కెట్టు ఉపయోగించినందులకు ముద్దయికి అపరాధము

(జార్జిటౌను పోలీసుకోర్టు)

చెన్నపురి ట్రాముకే కంపెనీవారు ట్రాము బండ్లకు సీసనుటిక్కెట్టు వోసంపదతి ప్రవేశ పెట్టినవివర సీసను టిక్కెట్టు మోసమునకై కేసు గావింపబడుట కిదియే ప్రథమము.

సవాసకు సాపుకారు కంపెనీయందు పనిజేయుచున్న కపర్లాలలు అనునాకడు ఆగస్టునెలలో సీజను టిక్కెట్టు గొని అనూసము 19 వ తేదివరకు బాని నుపయోగించి అనాడే యావి నింపుబారు (జార్జిటౌను) లో టిక్కెట్టును పోగొట్టుకొనెను. వివర 22 వ తేది ట్రాముకేకంపెనీవారికి 4440 నెంబరు గల తనటిక్కెట్టు పోగొట్టుకొనినటుల తెలియబరచెను. 27-8-26వ తేది హస్తీములు అనువిధిలో మిరాయి అమ్మకొనునాతిడు పై నెంబరుగల టిక్కెట్టుతో మింటువీధినుంచి ట్రాముబండిలో ప్రయాణముజేయుచు ట్రాముబండి కండ్లరుకు సదరు టిక్కెట్టునుజూపెను. అందుపై కండ్లరు టిక్కెట్టును జతపరచుకొని ముద్దయికి పోలీసువారి కరింగించెను.

పైకేసు నేటిఉదయము జార్జిటౌను పోలీసుకోర్టు రివ ప్రెసిడెన్సీ మాజిస్ట్రేటు తమిళాడ్వీన్ క్యాబ్రిగారి పముఖమున విచారించబడినది. ముద్దయికి రు 5 ల అపరాధము, కోర్టులేమ వరకు సామాన్యమైన, జాల్మానా చెల్లించనివో వారముదిన ములు కఠినశిక్ష విధించిరి.

ఆటోదిల్బహారకేసు

ఒక సవరణ

20-వ తేదీన ఆంధ్రపత్రిక 7-వ పేజీలో ప్రకటింపబడిన "ఆటోదిల్బహార" అనుకేసు రిపోర్టుగూర్చి డి. వి. స్వామి గుప్తగారు గోవిందస్వామయకువీధి 287 నంబరునుండి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— "జేమ్సునెల్లను అండుకో అను కంపెనీ యజమానిని నేనుగాను."

(ఈసవరణకు ప్రచురించుచు, ఇందుకు సంబంధించిన న్యాయస్థానవార్తను ప్రకటించుటలో పొరబాటు జరిగినందు ల కెంతయు చింతించెదము. ఆం. ప. సం.)

తిమ్మరువాయువుకు ఆమోఘమైన నివారిణి

నాకు గడచిన మూడు సం॥ రముల నుండి నాశ్వర మునందున్న క్లిష్టస్థితియందును తిమ్మరువాయువుచేగల తీ ప్రమేనట్టియు, సహింపరానట్టియు బాధయిండును. అందుచే నాకు ఆకలి లేకపోవుటయేగాక నిద్రలేకనే అనేకరాత్రులుగ డచినవి. నాబరువుకూడ క్లిష్టము. నాయెముకలు అన్నియు బాగుగా కంకాళమువలె అగపడుచుండెను. నేను బ్రతుకుచున్నను అజీమాడ లేకపోయెను. ఇంతటిబాధతో జీవముతో నుండుటకం పై మరణించుట కేలని కొన్ని వేళలందు నాకు లోచుచుండె ను. నేను అనేక వి. ఎస్ ఎస్. పరీక్ష నిచ్చిన ఘనవైద్యులవద్ద కూడ చికిత్స జేసికొంటిని. తుదకు తాత్కాలిక మైనగుణము కూడ లేకపోయెను. నా అవ్యవహితమున ప్రస్తుతము చెన్నపుర ము, మైలాపూరు- నెన్ థోమునందు రిన్ పేరారియా వీధిలో నున్న అల్లుర్లులాడ్డియందునున్న పండిత శ్రీనివాసఅయ్యంగారి వద్ద చికిత్స జేయించుకొనవలెనని నాకు అసాన్యాత్తుగా లోచిన ది. అప్రకారము తక్షణమే వారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించితిని. అతివల్లకాలములోనే అనగా 20 దినములలోనే నావ్యాధిని వారు అత్యద్భుతముగా బాగుజేసిరి. ఇప్పుడు నేను నూతనముగా మారితిని. మునుపటి ఆరోగ్యము, పుష్టి కలిగినవి. నాబరువుకూడ మిక్కిలి హెచ్చెను.

9-8-24 మిస్. యు. హాలెండు "ఎల్లెస్ బర్గు" అరెటూన్ రోడ్డు, రాయపురము, మద్రాసు.

దక్షిణఆఫ్రికారాయవారము

(నేపనుపత్రిక)

దక్షిణఆఫ్రికా రాయవారసభ్యులు ఇండియాకు దర్శకా నుండి బయలుదేరిరి. రాయవారులలో పార్లమెంటుసభ్యులు ఏమను రున్నారు. వీరందరిని గలల కాఖామాత్ములను, వేయ ర్నగారు గొంపోయిరి ఆఫ్రికాకు. రాజ్యాంగరంగ్రహములకు గాని విధానమునకుగాని వీరి రాకతో సంబంధము లేదు. ఇండి యాప్రభుత్వమువారు ఆహ్వానించినందున, బోవుచున్నారు. స్వ యముగ భారతపరిస్థితులను తెలిసికొనుట కేసుచున్నారు. దక్షి ణఆఫ్రికాలో భారతీయుల ప్రతిపత్తినిగూర్చి జరుపనున్న సమి ప్తిపట్ల కిది ఉపాదేశము. ఇంతి చిక్కెట్టుగ నున్న ఈసమస్యను పూరించుటకు రాయవారసభ్యులు మార్గము నేర్పాటుజేయుటలో నెగ్గ నేని అయ్యది ఒకదక్షిణఆఫ్రికాకే గాక సామ్రాజ్యమున కంతకును శ్రేయస్కరముగ నుండును. ఉభయపక్షమువారి నై ఖరియు ఈ తగాదాకేసునుగూర్చి అపూర్వమున సఖ్యతను నూ చింపుచున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వ ము వారి కోరిక ను సమిప్తి సమావేశము నిమిత్తము అంగీకరించుచు దక్షిణఆఫ్రికా పత్రికలును, ప్రజలు కోపముగ లిగించు విధమును దెంచి ఈకార్యము చేడునటుల జేయరాదని డాక్టరు మాలనుగాడు గోరిరి. దీనినుసర్వముగ వారును ప్రతి ర్తించిరి. వట్టికుపాల్లు (కమిటీల ప్రచారోద్యమములు) అధికారము నతిక్రమించిన నేటాలు భారతీయులు ఆసంఘమువారి పరతులను నిరోధముజూపుట తమంతట తామే మానుకొని రి. ఇంకను పరిష్కారమునుదరుటకు విమోక్షములుండవచ్చును. కాని నిందుకంటే ఈసంవత్సరము పరిస్థితులు చాల అశుభ నూ చకములుగనున్నవి.

ఇప్పుడు వార్షి జాగునేనానికి మొదటిరకపు తగాదాకే ములు చేతిలోనుండుటచే పరిస్థితులు మరింత బాగుగ కన్పిం చుచున్నవి. ఇర్లవిభేదవట్టును విర్బంధముగ ప్రవేశపెట్టి అంగీ కారముగ జేసెయ విధానమునకు ఆశలేకుండ జేసినప్పటికీ. ఇ ట్టివల పతాక సమస్యను గూర్చి వార్షి జాగు గారు జెప్పినమాటలు ఎట్టివిధమున రాజీకి నిరాకరించెదరని కన్పించు యన్నయిది. దక్షిణఆఫ్రికాలో నున్న రెండు క్రేజ్జాతుల బిగ్య తకును యూనియను జాకు పతాకమును ప్రాతి రివట్టికు పతా కముతో జేర్చిన మంచి అవకాశముండు. ఇంతకంటే మంచి మార్గ ముండునేమోయని ఆలోచించుట కష్టము. ఇదియే ఉత్తమమార్గము. పతాక సమస్యను గూర్చి జేసెయ విధాన మునుగూర్చియు తనవర్గములో తనను బలపరచు అతివాదుల యభిప్రాయములచే తన విచక్షణను వదులుకొని రనియు అందు చేతనే దక్షిణ ఆఫ్రికా పక్షమువారి ఏర్పాటులను ఇంతి కఠిన ముగ పత్రికామిత్రులు గల్గెనని గ్రహించగలము.

అట్టి రెండొసమస్యలను పోరాడవలసి యున్నపుడును అధికముగు వర్గముపై తన అధికారము ఆధారపడియున్న పుడును ఇండియా సమస్యను పరిష్కరించుటచే గల్గిన ప్రతిష్ట వార్షి జాగు నేనానికి ఎంతయు సంతోషముగ నుండును.

* * * * * సర్ దోరాబ్ తాతాగారి విందు

జెమ్మిపురం, సెప్టెంబరు 2:— మదరాసునుండి సరా సరిగ కలకత్తాకు ప్రయాణముజేయుచున్న దక్షిణఆఫ్రికా డిప్యూ టేషను నేటిమధ్యాహ్నమున కిచ్చటకువచ్చెను. డిప్యూటేషను సభ్యులకు సర్ దోరాబ్ తాతా, వారి భార్య, గౌరవనీయులగు సర్ సిరోజ్ నీత్సా, తాతాకన్య. ఇనుముకంపెనీ పెద్ద ఉద్యోగులు రైలుస్టేషనువద్ద సన్మానించిరి. పట్టణములను కర్నూలగర ములను జూచుటకు సభ్యులు మోటారులలో ప్రయాణమెరి. సుప్రసిద్ధులగు డిప్యూటేషను సభ్యులకు డైరెక్టరుల సూతనభవన మందు విందు ఒసంగబడును. తదనంతరము చెడిఫ్యుక్టునుకు బోయి వారు టెన్నిసు బంతియాడెదరు. టూర్పుబోర్డు అధ్యక్షుడు గిన్యాలాగారు, సభ్యులు తాతాకంపెనీ యూరపీయను హౌండ్వేఉద్యోగులు విందునకు ఆహ్వానింపబడెదరు. అలస్య ముగ నేటిరాత్రి ప్రయాణమై డిప్యూటేషను కలకత్తా వెళ్ల నున్నది. (ఆ. ప్రి.)

శ్రీయుత నరేంద్రనాథ బెనర్జి

నిరశనవ్రతదీక్ష బూనుట

చర్లా (రాజమహి) సెప్టెంబరు 28:— సెప్టెంబరు రివ తేదీని నరేంద్రనాథ బెనర్జిగారు రాజకీయబంధిగ నున్న యిలు పెద్దవానచే కూలిపోయెను. కాని అధికారులు వారిని చర్లలో నుండి ఇంకొకచోటికి మార్చుటకై ప్రయత్నమును జేయలేదు. వారుచాలజబ్బులచే బాధపడుచున్నారు. వారుఒకపట్టున ఆర మైలనను నడువజాలరు. వారికి నాకరునైన నీయలేదు. ఇప్పుడు వారు నిరశనవ్రతదీక్ష నవలంబించిరి ఒకవిభేదఖిరి ఆ. బ. పత్రి కకు వ్రాయుచున్నారు.

స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్ష యొన్ని కల ప్రచారము

లాల్ బాబ్, పండిత మోక్షదాసుల సంచారము

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 26:—పండిత మోక్షదాసుల సంచారము కరీంనగర్ జిల్లాలో పిదప ఆగ్రాలో నొక సభయందు జరిగినది. అందు స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసును ఛేదించి దాని యంత్రావంతము భిన్నముగ పోయిన పండిత బేబ్రి, ఇప్పటికిని అతడు బేబ్రిగానే ప్రజలపట్టి వాక్కించి తమ ఆభ్యర్థనలు గలుగుటకుగాను వారు పనిచేయుచున్నారు. పండిత బేబ్రిని పూర్వము నడుమంబునలెనని చెప్పి సంస్కరణములు తీర్చిదిద్దునని వానినే పనిచేసి ఇంకను యెక్కువ గావలెనని ఆందోళన జేయుచున్నది.

లక్నో, సెప్టెంబరు 26:—పిన్న సాయంత్రము 4 గంటలకు పండిత మోక్షదాసు, లాల్ బాబ్ లతో కలిసి విద్యార్థుల మండలియందు సభాసభ్యులను లావించిరి. రాధాకుమారుడు గారు అధ్యక్షత వహించిరి.

రాధాకుమారుడు గారు ప్రసంగించుచు పండిత మోక్షదాసు విద్యార్థులకును రాజకీయములందును జేసిన సేవను గొనియాడిరి. లాల్ బాబ్ మాతృదేశమున కేభక్తితో సేవచేయుచుండినని చెప్పిరి. లాల్ బాబ్ యువస్వస్థియును విద్యార్థులు స్వయం ప్రయత్నమును స్వయం నిర్ణయమును ఆభ్యాసము జేయుననెని కోరిరి. పండితమోక్షదాసు క్లుప్తముగ నుపన్యసించుచు విద్యార్థులలో నుంచుట సంతోషమని చెప్పి, వెంటనే బహిరంగసభలో సభాసభ్యులను పిలువించుటచేత చాల దూరము మాట్లాడలేనని చెప్పిరి.

ఎన్నికల ప్రసంగము

లాల్ బాబ్ ప్రాయ, పండిత మోక్షదాసుగారు నిన్న సాయంత్రము ఆమీనాబాద్ లో పెద్ద సభయందు యెన్నికల ప్రచారము గావించిరి. రాజారాంపూరియందు అధ్యక్షత వహించెను. లాల్ బాబ్ ప్రభుత్వమున మాట్లాడుచు దేశమున గల్గిన ప్రస్తుత విభేదములను విశదీకరించి స్వరాజ్యపక్షము నెందుకు పిడినదియు వివరింపబడినది. ఆటల మాట్లాడుచు తాము జేసిన ప్రయోజనమును ఇంగ్లాండు పక్షమును గాకమునుపే స్వరాజ్యపక్ష విధానమునల పొందువులను గల్గుచున్న నష్టమును గమనించినని చెప్పిరి. (తమ తేదు అను అరువులు) ఆయన కామ్యూనిటీ స్వరాజ్య పక్షమువారిలో చేతులు గలపినపుడు వారి విధానమును అవిశ్వాసము గల్గియుండునని చెప్పిరి.

అంతట లాల్ బాబ్ హిందూ మహమ్మదీయ సమన్వయ గూర్చి క్లుప్తముగ జెప్పిరి. ప్రజలు విచక్షణ జ్ఞానము గల్గియుండుననెను. కొద్దిపాటి సౌకర్యములను గాని హిందువులు హక్కులను పోషించుకొనలేరు వానిమీదనే భారతదేశముయొక్క విద్యార్థులైన ముఖ్యమంత్రియైనది. తాను మత కలహముల సృష్టించుచు లేచిన వాడుకైనది. లక్నో జైలరుగానుండి తరలిన కారణము. హిందూ ప్రభుత్వమున మహమ్మదీయులు దానిని కావలెనని. స్వరాజ్యపక్షమువారు గయలో ఆడ్డగోలుగ ప్రవర్తించినందులకు వారందరి బంధించిరి.

పండితమోక్షదాసు రీతియందును లేచిరి. వారిని సభవారు రెండుప్రక్క లడికిరి. వారు దేశములోని పక్షమునొకటి వివరించుచు అమృతసరుకాంగ్రెసులో సంస్కరణములను పనిజేయునో ధృవీకరించుచుండియు జెప్పిరి. కాసనసభలకు బోయినవారు దేశముయొక్క నుంబిని చెడగొట్టిరి. తమవార స్వరాజ్యపక్షము వారుబోయి ప్రతిష్ఠాంధ్రమునందుండిరి. కాని వారతమక్రమమును విడిచివేటిలో జేరిరి. ఈ సంవత్సరమున ఆయన పక్షాలుగారి యెన్నికల గూర్చియు పండిత మోక్షదాసు స్త్రీలను కమిటీలో నుండుటను గూర్చియు జెప్పెను. పండిత కాసనసభా సర్గమున మును ఖండించుచు, మధ్య రాష్ట్రములలో స్వరాజ్యపక్షము వారు కాసనసభయందు లేకపోవుట చేతనే 40 యేండ్ల లాండు గవియ్య పెట్టెయ్యి అంగీకరింప జేయ విలుగాకపోయె నని చెప్పిరి.

పండిత కామ్యూనిటీ నెహ్రూ మాట్లాడుచు తాను కిలీకే. తిలకు, లాల్ బాబ్ ఆనుసంధించి చెప్పిరి. ఆయన స్వరాజ్య పక్ష సభ్యులైన తన గోమరక్షణ కాసనమును నడువనీను చేపట్టినది చెప్పిరి. అందు పని జరుగక పోవుచుండ ఆయన స్వరాజ్యపక్షమును పిడితిరి. ఆయన తనను బలవరంబు గోమరక్షణ పక్షమందొకిరి.

లాల్ బాబ్ వాదించి మోక్షదాసు కాసనసభలోని విషయములను పూర్తిగా వారముగవలెనని చెప్పిరి.

(అ. ప్రె.)

నా తా వ ర జ న్ని తి

1926 సం. సెప్టెంబరు 27-వ తేది సోమవారము

ముఖ్యతలము	గత 24 గంటలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ లో	గత 24 గంటలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ లో	గత 24 గంటలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ లో	గత 24 గంటలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ లో	గత 24 గంటలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ లో
గోపాల్ పూర్	89.9	77.9	...	17.89	- 9.46
విశాఖపట్నం	85.0	76.1	2.20	27.58	+ 4.79
కాకినాడ	89.5	76.1	...	31.41	+ 10.04
మచిలీపట్నం	91.5	76.6	...	...	...
కర్నూలు	88.8	74.5	0.10	5.91	- 2.69
బళ్లారి	90.2	78.0	...	8.71	- 1.71
అంకశ్రవణ	...	...	...	14.91	- 1.79
కడప	84.6	78.8	...	19.25	+ 0.98
నెల్లూరు	98.9	75.9	0.14	11.71	+ 0.09
మద్రాసు	94.2	79.0	...	9.86	- 5.47
కడపూరు	98.0	78.2	...	11.00	- 3.96
నెలము	92.2	78.8	...	14.17	- 5.31
కోయంబూరు	88.7	71.0	...	6.57	+ 1.05
తిరుచనాపల్లి	98.9	77.2	...	14.24	+ 8.26
నాగపట్నం	94.1	79.8	...	5.82	- 4.31
మధుర	95.6	77.7	...	8.56	- 3.88
పాంబే	89.5	81.1	...	1.51	- 0.79
తిరునల్వేలి	...	...	...	2.08	- 0.88
తిరుకేరేయ	84.1	76.6	...	30.71	+ 2.14
కొచ్చిన్	84.1	75.7	0.08	37.82	+ 15.51
కాలికట్టు	87.8	74.5	...	107.49	+ 20.66
మంగళూరు	85.4	78.5	0.05	17.75	- 8.03
తెలంగాలు	94.2	68.8	...	18.02	+ 0.48
మైసూరు	73.2	61.2	...	19.24	- 3.57
కొడైకనాడ్	67.2	52.2	0.08	19.81	- 2.74

సర్కారులు:—విశాఖపట్నం లో ఉరుములతో 2.20 వర్షించెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. గోపాల పూర్ లో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. మచిలీపట్నం లో పగటివేడి 81.5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. విశాఖపట్నం లో 81.5 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కన్:—కర్నూలులో 0.10 వర్షించెను. మేఘములు విస్తారముగా నున్నవి. తిరునల్వేలి మామూలుగ నున్నది.

కంపల్లకము:—నెల్లూరులో 0.11 వర్షించెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. నెల్లూరులో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. కడప లూరులో తక్కువ. కడపూరులో 21.5 నెల్లూరులో 5 డిగ్రీలు పగటివేడి ఎక్కువ. కర్నూలుకులోను ఉత్తరమద్రాసు తీరమునకు వర్షము పడవచ్చును. అదిచుట్టు చునునటు బడవచ్చును.

సి. చెంగల్పూరు మొదలయ్యారు, అఫీసివీటింగు వారావరంకా ప్రతిజ్ఞ.

వర్ష పాతము

నీనా, సెప్టెంబరు 27:—దక్షిణభారతంలో సామాన్యముగా అక్కడక్కడ వీచుచుండినా, సంయుక్తవర్షణల వర్ష ఇంకెయ్య, బొంబాయి, డక్కన్, మైసూరు, మద్రాసు, ఉత్తరమద్రాసు తీరములందును పడించినది.

నూచన:—పెద్దమార్చియనుండబోను. (అ. ప్రె.)

నెంటు ఆంధ్రుల కలలోనియలు హోమ్స్ వర్తమానము

తెంగాలు గవర్నరు ఉపన్యాసము

కాలింపాం, సెప్టెంబరు 25:—నెంటు ఆంధ్రుల కలలోనియలు హోమ్స్ యొక్క 26-వ వర్తమానము నేటిది. బి. జయప్రకాశుని జరిగెను. రిటైరుమెంటున ప్రసంగించుచు, సామాజ్యమును అర్థముగ పోయిన చేయుటకు హోమ్స్ యొక్క ఉద్దేశమునియ్య, అద్యాపకము అలవడుటకు మార్గము జూపుటయే విధ్య ఉపయోగపడునని, తనతన మిడ్ల బుటకే హోమ్స్ మిక్కిలి కార్యకారక నిష్కర్మయ్యు తెంగాల గవర్నరుగారు చెప్పిరి.

(అ. ప్రె.)

రభిబంధన పునరుద్ధరణము

వివిధ చంద్రపాలుగారి పునంగము

ఈ సాయంత్రము భారతీయ సంఘాలయమున జరిగిన సభయందు వివిధ చంద్రపాలుగారు తెంగాలులో రభిబంధన ఆచారమును పునరుద్ధరించుటనుగూర్చి మాట్లాడుచు, రభి ఆచారము మున్ను తెంగాలువిభజననుపూర్వము ప్రజలకు చేరుజేయ నాడ అందరను ఒకటి జేయుచున్నాముగ నేర్పరుపబడెనని చెప్పిరి. ఇప్పుడు అంతకన్న నెక్కువ తీవ్రముగు విభేదము సంభవించినది. హిందూ మహమ్మదీయమైత్రి ముందు స్వరాజ్యమునకు వెనుకకు పోయెను. ఈసభ యుద్దేశము అన్ని మతములందును కాంతి సమకూర్చి విశమ త్యముగలగజేయుటని వారుచెప్పిరి. ఆచారము ప్రస్తుత పరిస్థితులకు సరిపోవునని వారుచెప్పిరి. అంతట సభవారు జాతి మతవర్తపక్ష విభేదములు లేకుండ అందరనును విశమత్యము చేకూరి జాతీయభావము ప్రవర్ధముగలుగుటగాను రభిబంధన ఆచారమును పునరుద్ధరింపవలెనని బలవరమును తీర్మానముగావించబడినది. రాజున్న పూజాసంకల్పమున పెట్టి అల్లరులు జరుగకుండ కాంతి మగనుండటకై అన్ని మతములనుండియు స్వస్థ్యం దశమిర్చింపవలెనని ప్రయత్నము జరుపుట కొక కమిటీ నియమింపబడినది.

(అ. ప్రె.)

నోటీసు

మదరాసు శాసనసభాసభ్యులలో లాల్ బాబ్ చిత్తూరు జిల్లా మహమ్మదీయతర రూరల్ ఎన్నికదారుల సమూహము 30-11-1926 తేదీనిగాని, అంతకు పూర్వముగాని ఒక మొదలును ఎన్నుకొనవలసినదిగా ప్రకటనద్వారా కోరబడియున్నందున, సదరు ఎన్నికదారుల సమూహమునకు రిటర్నింగు ఆఫీసరు వైన చిత్తూరు కలెక్టరు అను నేను ఈక్రింది పబ్లికు నోటీసు నిచ్చుచున్నాను:—

పబ్లికు నోటీసు

- (i) ఎన్నుకొనబడవలసిన మహమ్మదీయ సంఖ్య రెండు అయి యున్నది.
- (ii) వామినేషన్ కాకితములు (నిగమకపత్రములు) ఈ క్రింద సంతకము చేసినవాకి కలెక్టరు బంగల్ తో గిరిం పేట కలెక్టరు ఆఫీసు (ఆఫీసు)వద్ద అప్పగించబడవచ్చును, లేదా ఆయన వాని నందుకొనకుండ అనివార్యముగా నాలుకపెట్టి బడినయెడల చిత్తూరు ప్రెమరీ డిప్యూటీ కలెక్టరు గిరింపేట కలెక్టరు ఆఫీసువద్ద అప్పగించబడవచ్చును. అవి 1926 సెల్ అక్టోబరు 26 4 తేదీనిగాని, అంతకుపూర్వముగాని ఉదయము 11 గంటలకు ను, మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు నడుమ దాఖలు చేయబడవలెను.
- (iii) వామినేషన్ కాకితముల సమూహము 25-9-26 తేదీ నుండి 4-10-26 తేదీ వరకు ఉదయం 11 గంటలకు సాయంత్రం 3 గంటలకు నడుమ మైచెప్పబడిన మహమ్మదీయ ఆఫీసుల వద్ద దొరకును.
- (iv) వామినేషన్ కాకితములు గిరింపేట కలెక్టరు ఆఫీసు (ఫలము)లో 8-10-26 తేదీని ఉదయం 11 గంటలకు వరకొరకు తీసుకొనబడును.
- (v) ఎన్నికలో పోటీ ఉండగల సందర్భములో, పోలు (సమర్థులను తీసుకొనుట) 8-11-1926 తేదీ 12 కును 1 కిని నడుమ నొక విశ్రాంతి కొరకైన విరామకాలము కలుపుకొని ఉదయం 7 గంటలకు సాయంత్రం 6 గంటలకు నడుమ జరుగును.
- (vi) * ఏ పోలింగు (సమర్థులు తీసుకొనబడు) ప్రదేశముక్రింద తన (ఎన్నికదారుని)పేరు ఎన్నికపట్టిలో కనబడునో ఆ పోలింగు ప్రదేశమునకు వెలుపల వోటు (సమర్థుని) నిప్పుటకు ఏ ఎన్నికదారును అంగీకరింపడకు. ప్రతి పోలింగు ప్రదేశములోను ఎన్నికదారులు వోటు నీయగిన పోలింగు పేషనులను గనబడచు జాబితా యొకటి ఈనెలలో ప్రచురింపబడియుండు చిత్తూరుజిల్లా డిప్యూటీ గజట్ ఎడ్వైన్సిరిలో ముద్రింపబడియున్నది.

ఎన్. ఎల్. బ్రెయిడ్ డిడ్, కలెక్టరు 25-9-26 ఎన్నికదారుల సమూహముయొక్క రిటర్నింగు ఆఫీసరు.

పాలు పెరుగు అవునప్పుడు

మేమి

జరుగును?

పాలు పెరుగుగ తోడుకొనునప్పుడు పాలలోని పుష్టిచేయు పదార్థములన్నియు, పాలలోనున్న నీటి భాగమునుండి వేరై కలిసికొని చిక్కపడును.

పాలు పెరుగుగా చేయబడు విధముగనే, పాలలోని నీటిభాగము హరించి పుష్టిచేయు పదార్థముల న్నియు చిక్కనగువరకు మరగపెట్టబడిన సారవంతమైన అచ్చావుసాలే మిల్కు మెయిడు కన్డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్డెన్సుడు పాలు). కాని పెరుగువలె యీ మిల్కు మెయిడు పాలు (గొల్లభామ పాలు) పులియవు. అప్పటి కప్పుడు ఆవుదగ్గరనుంచి పిలికిన పాలవలె పరిశుభ్రముగాను, మధురము గాను వుండును. మాధుర్యము నిలుచుటకును, పరిశుభ్రముగా వుండుటకును యీ పాలలో చెఱకు పంచదార కలప బడినది. ఈ పంచదార విడకొట్టబడిన డబ్బాలోని మిల్కు మెయిడు పాల (గొల్లభామ పాలు) ను అనేక మాస ములవరకు చెడిపోనివ్వక పరిశుభ్రముగా వుంచును. డబ్బా విడగొట్టినపిమ్మటకూడా పాలు చాలారోజులవరకు మధు రముగాను, పరిశుభ్రముగాను వుండును.

మిల్కు మెయిడు కన్డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్డెన్సుడు పాలు) కొనడమనగా:— అచ్చావుసాలలోని మంచిదైనటువంటిన్ని, బలము నిచ్చునటువంటిన్ని పదార్థమును కొనుటయే! ఆవుపాలలో సహజ ముగా వుండు నీటికిగాని, పాలమ్మువాడు లాభముకొఱకు పాలలో కలుపు నీటికిగాని సోమ్ముయిచ్చుటలేదు. పిల్లలకు ఆహారముగా యిచ్చుటకును, టీ, కాఫీ తయారుచేయుటకు, వంటకు, మిఠాయివగైరాలు చేయుటకు **మిల్కు మెయిడు** కన్డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్డెన్సుడు పాలు) ఉపయోగించునప్పుడు, అవసరమునుబట్టి కొద్ది గాగాని, హెచ్చుగాగాని నీరు కలపవచ్చును. లేక నీరు కలపకుండగనే అన్నములోను, చపాటీలు, రొట్టెలు మొదలగువానితో పుచ్చుకొనినయెడల, ఈ రుచిగల పాలతో పుచ్చుకొన్న ఆహారముయొక్క పుష్టి గ్రామములో దొరకే ప్రశస్తమైన ఆవుపాలు పుచ్చుకొనుటవలన కలిగెడు బలముకు మూడు రెట్లు అధికముగనుండును.

మీ పేరు, మీ చిరునామాతో. మూడు అణాల పోస్టేజీ స్టాంపులు పంపినయెడల ఒక మాదిరి పాలడబ్బా మీకు పంపబడును. దానివలన మీ పిల్లలు **మిల్కు మెయిడు పాలు** (గొల్లభామ పాలు) యెట్లు యిష్ట పడెదరో, మీ యింట్లో వుపయోగపరచుకొనుటకు యెంత అద్భుతమైన పాలో మీకే తెలియగలదు. ఈ దిగువ చిరునామాకు మాదిరిడబ్బా నిమిత్తము యీ రోజుననే వ్రాయుడు.

MILKMAID MILK Post Box 396 CALCUTTA	దయచేసి మాదిరిడబ్బా పంపుము. దీనితో మాడణాల పోస్టేజీ స్టాంపులు పంపియున్నది.	పేరు..... చిరునామా..... జిల్లా.....
---	---	---

ప్రతి మిల్కు మెయిడు పాలడబ్బా (గొల్లభామ పాలడబ్బా) లో స్వచ్ఛమైన ఆవు పాలున్ను, పంచదారమాత్రమే వున్నదని తయారుచేయించినవారిచే గారంటీ చేయబడినది. ఇది అబద్ధమని యెవ రైనా రుజువుచేయగలిగినయెడల, వారికి 5,000 రూపాయలు యివ్వబడును.

మిల్కు మెయిడు పాలు (గొల్లభామ పాలు) చేతితో

తాకబడకయే తయారుచేయబడినది.

కోవెలలో బోగము మేళములు

రాజమహేంద్రవరములో, లేటు కందుకూరి వీరేశలింగంపంతులుగారి యొద్ద చదువుకొన్న నావంటి కొందరు విద్యార్థులు, 1880 వ సంవత్సరమునుండి, ఆయన ప్రోత్సాహముచేతనే బోగము మేళములను నిషేధించితిమి గాని దేవాలయములలోనుండి వీరిని తొలగించుటకు యంతప్రయత్నించినను సాగలేదు. చెన్నపట్టణములో 1885 వ సంవత్సరమునుండి, యాయాదోళనమును మాలో కొందరయినవారు, జరిగించితిమి కాని మమ్ములందరిని అక్కడిప్రముఖులు యెగతాళిచేసిరి. స్వాందర్భ అను ఆంగ్లేయపత్రికలో విశేషముగా చర్చ జరిగించితిమి. మాపక్షమున ఆంగ్లప్రకాశిక పత్రికాధ్యక్షుడు పార్థసారథినాయుడుగారుమాడ వాదించిరి. ముఖ్యముగా మాదాక్షిణాత్యసోదరులు, మా మొఱలను బొత్తిగా చెవినిపెట్టకపోయిరి. పూర్వకాలములో మన కులస్థ్రీలపాతివ్రత్యమును కాపాడుకొనుటకై నడిచినయస్సలో భార్యలుచనిపోయి తిరిగి వివాహముచేసికొననొల్లని మగవానికిని భూరాటక బ్రహ్మచారమును, భార్యలను బిడ్డలను పోషించుకొనజాలని బీదలను, యాప్రత్యేకవృత్తిగల స్త్రీలను యేర్పాటుచేయవలసివచ్చినదనియు, సంగీతాభినయములను, ఈవృత్తివారే యుండవలెనవారనియు, వీరికిని కొన్ని కులకట్టుబాటులున్నవనియు, ఈ సామాన్యనాయకీస్త్రీలు, మహమ్మదీయులలో ముల్తావివాహముచేసికొన్నస్త్రీలవలెనే ఒక పురుషుని, నియమితకాలమునకు తనభర్తగా సంగీకరించి, తనపాతివ్రత్యమునకు భంగములేకుండ సంపదించవలెననియు, విద్యాధికులనేకమంది వాదించిరి. అదియేమి విచిత్రమో గాని దక్షిణదేశమునన్న వేళ్ళందరూ ఆంగ్లలే. అరబులకారు. వీరినిగురించి, అప్పటి యాదోళనముమధ్య, ఆంగ్లములో ఒక నాలుకము న్రాయబడి ప్రదర్శింపబడెను.

ఒకవేళ్ళ వైచిత్ర్యవ్రతమును నిష్కర్షక నాచరించుచుండగా, ఆమెను పరీక్షించుటకు పరమేశ్వరుడే, ఒకముద్రున బ్రాహ్మ్యూరూపముదాల్చి, యామెను ఒక రాత్రికి కొరినట్లు ను యాయన తీసికొనివచ్చిన యపరిమిత ధనమునుమాచి, ఆవేళ్ళల మాత్రే తనహతులనలదని యెంతప్రాణేయపడినను, తుద కా పిల్లను ఒప్పించి, ఆబ్రాహ్మణుని

రావించినట్లును, ఆయనకు యే 9 ఘంటలనుండియు అతిసారముపుట్టి నేలకునేలు విరేచనము లగుచుండగా ఆరాత్రి యంతయు, ఆవేళ్ళ స్వయముగా వానిని యెత్తిపోయిమండి ననియు తెల్లవారగానే ఆబ్రాహ్మణుడు చనిపోగా ఆపిల్ల ఆయనతో సహాగవనము చేయుటకు చితిపై పనుపు కుంకుము పట్టుకొని అతి సంతోషముతో పరుండెననియు, రెండు కోశేబరములు కాలిపోవుచుండగా, పరమేశ్వరుడు ప్రత్యక్షమై ఆమె పాతివ్రత్యమునకుమెచ్చి, ఆమెకు మోక్షమిచ్చెననియు మిక్కిలి చక్కగావర్ణింపబడెను. ఇట్టి యాదర్శమునైనను దృష్టిపథ మందుండు కొన్నవారు, యెప్పుడైనను కలలో లేక నేను చెప్పజాలను. అట్టి వేళ్ళస్త్రీలు మిక్కిలి అరుదుగనుండు రసుటకు సందేహములేదు. ఇదిగాక యాకాలములో, కులస్థ్రీలలోనే భారత్యము మెండై ప్రతిపట్టణములోను అపరితముగ బహిరంగ వారిణిలు పెరిగిపోవుచున్నపుడు ఒక ప్రత్యేక వేళ్ళస్త్రీకి ఆవశ్యకత బొత్తిగా తగ్గిపోయినది. ఈకారణముచేతనే నుమారు 1891 సంవత్సర ప్రాంతమందు రఘుపతి వెంకటరత్నం నాయుడుగారు, తమ సహజ గంభీరవాచాంతతో ఆంగ్లేయభాషలో నుపన్యసించినపుడు, రాజమహేంద్రవరము మొదలగు పట్టణములలో, అనేకమంది బోగము మేళములను చూడ మని ప్రమాణపత్రకలతో సంతకములుచేసిరి.

వైతికదృష్టితో చూచినయెడల యాపడుపువృత్తిని చిన్నపిల్లలకు అంటగట్టుట కడుచోచనీయదు. మనలో స్త్రీలగు మొదలగు విద్యాధికులే కన్నెరికమున కొడిగట్టుచున్నారు. వేళ్ళును మన సోదరీమణులే యనియు, భగవంతుని పుత్రికలే యనియు, మనము నమ్మినయెడల, ఈప్రత్యేకవర్ణమును, ప్రత్యేకవృత్తిని మనము గుడిచి పెట్టునలమును. అట్లు చేయజాలనియెడల, సంఘమంతయు, భగవంతునియెడల అపచారముచేసి, నేరస్థులగుదురు.

సంగీతాభినయములు స్త్రీల సామ్యమైనను, నాటకములు, సినిమాలలో యివి కడుపూర్వముగ ప్రదర్శింపబడుచు నేయున్నవి. పాశ్చాత్యదేశములోవలె, వానిలో స్త్రీలు దీనిని తమ ఒచ్చికవృత్తిగా చేసికొని దిగవదు. వీరినికూడ సంఘములో అంతగౌరవముతో చూడరు. సంగీతమును, కులస్థ్రీలలో అభివృద్ధిపరచి, మన మానందించవచ్చును. ప్రముక్తముగా మగవారిలోవలెనే, పన్యార్థప్రవర్తకు లగు స్త్రీలుకూడ సంగీతసభ

లను, పారికథాకాలక్షేపములను జరిగించవచ్చును. ఇప్పుడు ప్రతిపురుషుడును, ధైర్యముతో వేళ్ళలను బాహులుగా, బహిరంగముగా, తనమాటలవలనను, చెప్పలవలనను, అవమానించుటకు వెనుదీయకపోవుట తలస్థించుచున్నది.

దేవాలయములలో మేళములను మానివేసినయెడల, యావేళ్ళల పక్షము మాన్యముల నూడబెరుగుదు రని నాకు కొంతకాలము క్రిందు సందేహము కలిగినది. వీరు వివాహితై నను, తమ పెనిమిటులతోకలిసి, యాసర్వముచేయుచు తమ జీవనోపాధిని యేల నిలబెట్టుకొనరాదని ప్రశ్నించినది. తిక్కినవర్ణములలోని కులస్థ్రీలవలెనే, యావేళ్ళవివాహితలు, పరపురుషుల కంటపడకుండ తమ సహజవ్రతము కోలుపోవుట కిచ్చగించమని నాకు తెలియజేసిరి. ఇదిసత్యమే. కాని, యా సర్వముమాన్యములను గవర్నమెంటువారు జిరాయితిగా మార్చుట, ఆకాస్త్రీయముగనుక, వీరి జీవనాధారమునకు భంగమువాటిల్లకుండ, ఈకులములోని మగవాండ్రే సంగీతము పాడుచు, పారివాసు సంగీతన చేయవచ్చుననియు, పదిసంవత్సరములలోపుగల ఆడిపిల్లలచేతను, ముదునల్లగు వీరి స్త్రీలచేతను కుంభవారముదలగు పనులు నెరవేర్చవచ్చు ననియు, గడ్డెట్టింది, అతిప్రారముగ రాత్రియంతయు ఉత్సవములు జరగెనుపులలో త్రిప్పింపుట మాన్యవలెననియు నా యభిప్రాయము.

వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు.

గుంటూరు మునిసిపాలిటీ

ఈ సంవత్సరము 7 వార్డుల యెన్నికలు యామాసారేతములోగా జరుగవలసియుండెను. ఇంతవరకు తాళిబులు నిర్ణయంపడలేదు. కాని వార్డులలో తీవ్రముగా, అభ్యర్థులు, వారి వారి అనుచరులు యెన్నికలసంఘము గావించుచున్నారు. వోటర్ల లిస్టులు తయారుచేయుటయందు, కొన్ని లోపములందుటబట్టి, తయారయి, అచ్చుబడిన నూతన లిస్టులను ప్రభుత్వమువారు రద్దుపరచి, మరల రివిజనుబోర్డువారుకలసి, నూతన లిస్టులను తయారుచేయవలయునని ఆర్డరును పంపియున్నారు. బోర్డువారు విచారణ సలుపుచున్నారు. ప్రమాణముల మీద వాఙ్మూలములు తీసుకొనుచున్నారు. అనవసర కాల గూఢపలు జరుగుచున్నవి. ప్రజలలో ననవసర ఆందోళనలు బయలుదేరినవి. పాత గుంటూరు వోటర్లను కొత్త గుంటూరు లిస్టులోను, కొత్త గుంటూరు వోటర్లను మరెయొక వార్డులోను యావిధముగ వొకపద్ధతి లేక తారుమారుచేయుచు వోటర్ల లిస్టులు తయారుచేయబడి, బోర్డువారి తుది తీర్పురాకముందే, అచ్చువేయబడియుండుటచే నీచిక్కు ఈసారివచ్చియున్నది. అరెండోపేట వార్డులోనివారిని 40 మంది వోటర్లను అచ్చుబట్టివాద్దులలోవేయుట, ఆయా వార్డులలోనివారలను అరెండోపేట వార్డులోవేయుట, ఈవిధముగ రెనూలు పేటలోని వోటర్లను, బ్రాడీపేటలో వేయుట, అచ్చటి వానిని మరొకచోట వేయుట ఈవిధమైన తారుమారు పనులు జరిగినవి. అందుననే వోటర్లు తీవ్రముగా నీవర్చుల ఖండించియుండుటబట్టి ప్రభుత్వమువారు నూతన లిస్టులను రద్దుపరచి, మరల వోటర్ల ఆక్షేపణలను విచారింపి కొత్త లిస్టులను తయారుచేయ మనిరి. అయితే చట్టములోని నిబంధనలలోగాని యేవార్డులో నివసించువోటర్లను, ఆవార్డులలో లిస్టులను తయారుచేయువప్పుడే, వేసియుండవలెనని నిబంధనలేని హేతువున, ఈచిక్కు వచ్చినదని చెప్పవచ్చును. వోటర్ల బాచితాలను తయారుచేయునప్పుడు, అనుకరించవలసిన నిబంధనలలో యామాన్య తప్పక జరుగవలెను. అట్టి నిబంధనలయందు లోపములేకుండ, వోటరు యేవార్డులో నివసించునో ఆవార్డు లిస్టులోనే యతని పేరుండవలెనని నిబంధనపూర్వముగా స్థానిక ప్రభుత్వమువారు నూతన ఆర్డరును చేయుటయున్నది. అనుభవములోనికి వచ్చిన తరువాతగదా చట్టముయొక్కగాని, నిబంధనల యొక్కగాని చిక్కులు తెలియగలవు! ఈచిక్కు యిప్పుడు గుంటూరు మునిసిపాలిటీకివచ్చి, యంతవరకు యెన్నికలు జరుగక నిలిచివేయబడినవి. ఇంతవరకు అరెండోపేట అడ్డుపడినవారు 15 విచారించబడినవి. ఇంకను 70 పిటిషనులుకలవు. మధ్యమధ్య మేనేజరు వద్ద ప్రమాణముమీద స్టేటుమెంటులు, తీసుకొనజనుచున్నవి. సాంతము కాకమునుపే చెరుమెనుగారివలన ప్రమాణముమీద స్టేటుమెంటు తీసుకొనబడుటకు వాయిదా వేయబడినది. గోరంతలు కొండంత లగుచుండుట కడుచోచనీయదు! ముం డెట్లు పరిణమించునో చూడవలసియున్నది!

(వోటరు)

మద్రాసు అందు సదరక్ మరాటా రైల్వేంపసి కలిమిపెడే

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నో టీ సు

మీటర్ గేజ్ బండ్ల రాకపోకలు

1926-వ సంవత్సరము అక్టోబరు నెల మొదటి తారీఖునుండి ఈ రైల్వేకు సంబంధించిన మీటర్ గేజ్ నెక్కును మీదుగా బోవు బండ్ల రాకపోకలందు కొన్ని మార్పులు చేయబడును. ఈ దిగువ తెలుపబడిన ముఖ్యమార్పులను మీరు గమనించవలెను. నెం 1 రు 1' అందు 2 మెయిల్ల రాకపోకలయందు కొన్ని మార్పులు చేయబడినవి. కులేభావిపద్ద నిల్పుమన్న నెంబరు 2 మెయిలు యొక ముందు నిలువదు.

			గం. ని.		గం. ని.
నెం 5 రు కొల్హాపూరు ప్యాసంజరు	కొల్హాపురమునుండి బయలుదేరుట ఉదయము	7-35	పూనా చేరుట రాత్రి	8-40	
నెం 24 రు మిక్నాడ్	మిరాజ్	"	సాయంత్రము 6-5	బెల్గాము "	1-20
నెం 3 రు పుష్పిప్రెస్సు	పూనా	"	" 5-10	బెంబసాగు "	12-55
నెం 24 రు పుష్పసంజరు	మార్బుగోవ	"	ఉదయము 7-20	కాజల్ రాక్ "	12-16
" "	కాజల్ రాక్	"	రాత్రి 12-46	లోండా "	1-50
నెం 28 రు మిక్నాడ్	"	"	" 12-0	" "	1-40
" "	లోండా	"	రాత్రి 2-20	హుబ్లి "	8-25
నెం 39 రు లోకత్ మిక్నాడ్	హుబ్లి	"	సాయంత్రము 6-10	ధాన్యాడ "	7-8
నెం 40 రు లోకత్ ప్యాసంజరు	ధాన్యాడ	"	రాత్రి 7-20	హుబ్లి "	7-51
నెం 41 రు మిక్నాడ్	గడగ్	"	" 11-5	హుబ్లి "	1-45
నెం 68 రు "	హుబ్లి	"	" 7-12	గడగ్ "	ఉదయము 8-10
నెం 52 రు ప్యాసంజరు	బెజవాడ	"	సాయంత్రము 6-25	మచిలీపట్నము "	రాత్రి 10-20
నెం 48 రు మిక్నాడ్	"	"	ఉదయము 11-10	" "	సాయంత్రము 8-40
నెం 14 రు ప్యాసంజరు	"	"	ఉదయము 6-5	" "	ఉదయము 9-5
నెం 47 రు "	మచిలీపట్నము	"	" 6-50	బెజవాడ "	10-80
నెం 18 రు "	"	"	సాయంత్రము 6-50	" "	రాత్రి 9-38

ముఖ్యమార్పుల బోవు బండ్ల కాలపరిమితియందు ఈ డి స్ట్రబుటర్లు చేయబడినవి. ఎక్కడ అవసరమో అక్కడ మాత్రము ప్రాంచి తెనుమిద బోవుబండ్ల కాలపరిమితికూడ స్ట్రబుటర్లుగా మార్చబడినవి.

పూర్తి కాలపరిమితి తెలియగోరువారు రైల్వేలోనే ప్రతిష్టేషనునందును అప్యకమునకు దొరకునట్టి కాలపరిమితి పట్టికను చూడవచ్చును.

జి. టి. యం. ఆఫీసు
సార్కుజును, మదరాసు
14-9-26

హెచ్. డి. సిక్లెర్,
ఆక్టింగు జనరల్ ట్రాఫిక్ మేనేజరు.

ఏలూరు అన్న, వత్తూ, వైద్య, విద్యాదాన
స మా జము

తృతీయసంవత్సరార్థము ది 17-9-26 జరిగెను

ఏమి కాశ్యతము? ఎవరు కాశ్యతము? నుగురించి ఉప
న్యాసములు.

నూజివేడు కాపరస్థులు వుయ్యూరు సంస్థాన ఆస్థాన
పండితులు బ్రహ్మశ్రీ చివుకుల సత్యనారాయణ శాస్త్రిగారు,
ఏలూరు జాతీయ పాఠశాల తెనుగు పండితులు మల్లి గరికపాటి
మల్లావధానులుగారు ఉపన్యసించిరి.

ఇప్పటికి నిల్వ వడ్డీతో రు 25000 లు. (25 కాశ్యత
ధర్మకర్తలు రు 500 దాతలు గలరు.)

ధర్మకర్తల ఫోటోలు రిపొర్టుచివరకు కలవు.

ఏలూరు అన్న, వత్తూ, వైద్య, విద్యాదాన సమాజము
తాలూకు తృతీయ సంవత్సరార్థము నిన్నటిదినము అనగా
ది 17-9-26 శుక్రవారం సాయంకాలము లువ్వనహాలుసందు
ముహూర్తాన్ని పి. ఆర్. వెంకటేశ్వరఅయ్యర్ ఆన్లైన్, (బి.
యె; బి. యల్) సబ్ జడ్జిగారి ఆధిపత్యముక్రింద జయప్రద
ముగా జరిగెనని సంక్షిప్తముతో తెలియపర్చుచున్నాము.
ప్రథమమున జాతీయపాఠశాల విద్యార్థులచే దైవప్రార్థన
జరుపబడెను. అధ్యక్షుని ప్రారంభోపన్యాసము తరువరి సమా
జము కాశ్యత సభ్యులు మ-రా-శ్రీ కందుల యేకాంబరేశ్వర
రావుగారివల్ల వర్క్రింగ్ డైరెక్టరు కాశ్యతధర్మకర్త (మల్లి కం
దుల రామయ్యగారికొమాద్దు) సంవత్సర రిపొర్టులోని ముఖ్య
మయిన భాగములు 25 కాశ్యత ధర్మకర్తలు (రు 500 లు
దాతలు) లిస్టు చదువబడెను. వుయ్యూరు సంస్థానఆస్థాన
పండితులు నూజివేడు కాపురములు మ-రా-శ్రీ చివుకుల సత్య
నారాయణ శాస్త్రి, జాతీయ పాఠశాల తెనుగు
పండితులు మ. రా. శ్రీ గరికపాటి మల్లావధానులుగారు
ఏమికాశ్యతము? ఎవరుకాశ్యతము? (ధర్మములే కాశ్యతము)ను గు

రించి, ఉపన్యసించిరి. సమాజము వుద్దేశ్యములు బలపరుచుచు,
మ.రా.శ్రీ గుడిమెట్ల నుబ్బారావు, యం. చలనయ్య, కందు
లూరి నుబ్బారావుగారు మాట్లాడిరి. అధ్యక్షుని అంత్య ఉప
న్యాసమున (ఇంగ్లీషు) 1917సంవత్సరాంతమునకు రు2277-3-5
లు వుండి, యిప్పటికి రు 25000 (యిరవయ్యఅయ్యువేలు) నిల్వ
సమాజమునకు చేకూరుటచే, అభివృద్ధికి సంతసించితిమనియు, యీ
గ్రామమున, వైద్యులే చాలావరకు తోడ్పడిరి అనియు, ముందు
యింకను అభివృద్ధిజేందుటకు దాతలు తోడ్పడెదమని మొదలయిన
సంగతులతో ముగించిరి. అధ్యక్షునకును, ఉపన్యాసకులకును
సభ జయప్రదముగ జరిగించిన మహాజనులకును, మల్లి కందుల
యేకాంబరేశ్వరరావుగారివల్ల వందనములు యిచ్చుటతో సభ
ముగిసెను.

ది 17-9-26 సంల ఏలూరు పురముంజెరము, అన్నదాన
సమాజము వార్షికోత్సవముఅనుటచే, అధ్యక్షతనహించిన సబ్ జడ్జి
గారి సమీపమున, ఒకవైపున, రు 500/-లు దాతలు (కాశ్యత
ధర్మకర్తలు) ఫోటోలును, ఆయిత్ క్లాకుహావ, కాశ్యత ధర్మకర్త
లు చేరులను, ఒకవైపు సమాజము చందాలు తెలుపు బోర్డును
అలంకరించుటచే ప్రజలకు వుత్సాహము కలుగజేసినది. భారతీ
య గీతములతో ప్రార్థన జరిగినది. ఏమి కాశ్యతము ఎవరు కా
శ్యతము?ను గురించి పలువురు వుపన్యసించిరి. సభ జయప్రదము
గా జరిపిరి. సబ్ జడ్జిగారికిని, వుయ్యూరు సంస్థాన పండితులకు
కర్పూరము దండొనజేసిరి. రిపొర్టును చదివిరి. వందనములతో సభ
ముగిసెను.

మోహినీతైలము

5 తులీ నూనెగల సిసా 1-కి రూ. 0-12-0

మోహినీతైలము:— సువాసన గలిగి యుండును.

మోహినీతైలము:— తలయందు చుండు పోగొట్టును.

(బ్రిటిష్ లీడ్ రెజి మూట 1-కి రు. 8-12.

అమ్మ తాంజనం శివో, మదరాసు - పొంగళానా.

కామినియానూనె (రిజిస్టరు చేయబడినది)

చదువుడు మోచింపుడు కొనుడు
జగత్సృష్టిచెందక
ఇచ్చు ప్రదేశముల కిది అమోఘమైన వాసనద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు ఉడిపాకుకడ కాపాడుచు, వారి
యొక్క అభివృద్ధిని, సౌగంధ్యము పెచ్చించును. పుట్టెయందు గలుగుమంటను పారద్రోలును, బట్టలను నూర్చును.
రంగుమారిన వెంట్రుకలను మామూలు రంగును గలిగించును.
దీనియందు మనోహరమైన సువాసనగలదు. ఉపయోగించిన తరువాత
మెదడుకు ఉత్సాహమును, చురుగ్దనమును, మంచియోచనము గలిగించును.
వనకు నేలమంది దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలగు అపారమైన అత్యుత్పత్తి
గుణమును గుఱించి చాలగొప్పగా భావజేయున్నారు.
ఈ దీనిని తెలుపబడిన యోగ్యతప్రకరము చదువుడు.
దివాడచంద్ర భండారి, అమృతపర పంజాబునండి (హానీనగర్—
"మీ కామినియానూనెను పరిశీలించితిని. ఇది వెంట్రుకలు పిరుగు
లకు, అందముగా నుండుటకు చాలఉపయోగకరము. బి. పి. గూలముగా
4 బుడ్లను దయచేసెదవును.
దీనిని ఉపయోగించుటకునునకుడు. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.
1 బుడ్లి ధర రు 1-0-0 పొంపుఖర్చు 0-6-0 ప్రత్యేకము
" " 2-10-0 " 0-12-0 "

మోచింపుడు:— కామినియానూనె ప్రతి పట్టుకమునందును, గ్రామ
మునందును యుండు ప్రతి వాగరిక గృహమునకు దుకాణమునందు తప్పక దొర
కును. కొందరి వ రక్షణకు తెలియనివ రక్ష నలుతుగల కష్టపరకము నెచ్చి
"ఇది పరమము, "తేమమైనది" చెప్పుదును. అందులో వారికి గొప్పలాభ
ము గలదని తెలుసుకొనుడు. గాన అట్టిచల్లని వ్యాపార శిల్పిమాలకులగు
జాబడకుడగు. ఎప్పుడెక్కిరి కామినియా నూనె తప్ప మరే
దియు వాడకువదని నిరవరముకొనుడు.

అత్తరులన్నిటికి రాజువంటిది
ఓటో దిప్ బహారు
వాడబడిన వారందరిచేచాలగొప్పగొప్పగా ప్రశం
సించబడినది. వేలి రుమాంయందు కొని చుక్కలను
వేసిన కొత్తగాకొసిన పుష్పములనలె మియట్టుకక్క
లను దానివాసన వ్యాపించును.
దీని ని ఒకసారి వాడుడు: తరువాత మిరపపుడును
దీని నేవాడుదురు.

కొన్న బుడ్లి 1 కి ధర రు 2-0-0 బి. పి. ఖర్చులు రు 0-5-0 ప్రత్యేకము.
" " 1-4-0 " 0-5-0 "
సోల్ వజంట్లు:— ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,
285, కాన్పూరుగేరు మార్కెట్టు, బొంబాయి.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వసంల సెప్టెం. 27-వతేది సోమవారము

1. ధాన్యములు.

దనియాలు బా 1-కి రు 68 0 0 మొదలు 77 0 0 వరకు

బియ్యముబస్తాలు			
కుసుమ తెనాలివి	,, క 48 గంబి రు 12 8 0	18 0 0	
నెల్లూరివి	,, డిటా	14 0 0	15 0 0
డిల్లి	,, డిటా	15 0 0	16 0 0
రాగులు	ర. 164 బస్తా 1-కి	9 10 0	10 0 0
గుచ్చులు	,,	22 0 0	25 0 0

2. ధాన్యము వస్తువులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,, 12 8 0	18 4 0
వెనగలు	,, డిటా	18 8 0 14 4 0
వెనలు	,, డిటా	14 0 0 15 0 0
మినుములు	,, డిటా	16 8 0 18 0 0
ఉలములు	,, ర 164	9 0 0 9 8 0

3. నూనెవస్తువులు.

గుచ్చులనూనె బా 1-కి	,, 158 0 0	156 0 0
నయ్య ను 1-కి	,, 14 0 0	25 0 0
కొండాపురంవేరునెనగవచ్చుబా1కి	,, 50 0 0	52 0 0
ఇతరప్రదేశము	,,	48 0 0 49 0 0
వేరునెనగనూనెగాడుగబా1-కి రు 121మిషకొనూనె		117 0 0
అమునము బా 1-కి	,,	92 0 0 98 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయపగుపు బా 1-కి	,, 72 0 0	78 0 0
కురపగుపు	,,	25 0 0 28 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి) బా1కి	180 0 0	187 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు వీలిమందు మణుగు 1-కి	రు 40,45	
కాళహస్తీపాయకట్టు	,,	50,55
బెల్లము బా 1-కి	రు 40 0 0	60 0 0
చింతపండు బా 1-కి	,, 85 0 0	56 0 0

5. ఇనుము.

వట్టరకం బా 1-కి	,, 28 0 0	80 0 0
చవరం	,, 29 0 0	81 0 0
రవుండు	,, 27 0 0	29 0 0

6. నోహములు.

బంకె 100 రులంకికు	,, 64 2 0	61 8 0
బంగారము, రులము 1-కి	,, 21 4 0	21 8 0
సవరము1-కి	,,	18 8 0
ఇత్తడి బా 1-కి	,, 240 0 0	258 0 0
రాగి డిటా	,, 258 0 0	262 0 0

7. కూడి.

బోంబానెస్తు బారవ 1-కి	,, 900 0 0	
పన్నుడు కూడి	,,	145 0 0

8. నూలు.

పుస్తూరు యేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి	,, 5 4 0	
నూళియేనుగ నెం 20	,, 5 12 0	
నెం 20 పెన్నె సెంహం యీటె	,, 7 10 0	
నెం 22	,,	7 14 0
నెం 12 1/2 అలెన్సు	,,	5 8 0
నెం 12 1/2 పాండిచేరి	,,	6 0 0
నెం 14 1/2	,,	5 7 0
నెం 12 1/2 న్యూకాటక్	,,	5 10 0
నెం 14 1/2	,, న్యూకాటక్	6 0 0
నెం 10 1/2 కోయంబూరు	,,	5 4 0
నె 2 1/2	,,	5 14 0
7 14 1/2	,,	6 8 0
నెం 12 1/2 చూళ	,,	5 12 0
నెం 18 1/2	,,	6 0 0

అమృతాంజనము

వక్రనిడబ్బితో నహ సీసా-1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి పీఠి, మద్రాసు లేక, పొంబాయి

అలహాబాద్, వకనూరి బంధువులు

రక్త హాతి

2128

మొదలగు వాటికి.

Deschiens' syrup

పిర్రును ఉపయోగించుము.

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియంత్రణను, 30,000 వైద్యులు ప్రశంసించుచున్నది. డెస్చియన్, పారిస్
అను మాత్రము, గమనించుము. ఎక్కడను చిక్కను.

Tobacco of all Chemists (Wholesale) C. T. HARI & Co., 174, Broadway Madras.

యాట్రెన్ 105

అమెబిల్ విరేచనములకు దీర్ఘకాలమునుండి యున్నను
బాసిల్లరిగా నున్నను అద్వితీయమైన నివారిణి

మాత్రము

ఎనిమిది

మామూలైనప్పుడు మెక్స్-నందు తయారుచేయబడినది.

బీజింగ్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మెడిసిన్, డెస్చియన్ ప్రొడక్టులను గలగు వ్యాధులకు చికిత్సలయము, హామిల్టన్ ఆం
దరు కెమిస్టులవద్దను విక్రయమునకు దొరకును.

BEHRING INSTITUTE MARBURG-LAHN GERMANY

Madras Representative :- T. RAMACHANDRA RAO, 153, Broadway, Madras.

మైసూరు పాశ్చాత్య వైద్యుల సంఘము ఆయుర్వేదము సిద్ధాంతములలో వాకటియగు

Regd
TradeMark

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

(1) మ.రా.రా.శ్రీ, మ. జి. నూర్యనారాయణమూర్తి షర్ట్ అ. డెస్చియన్ జి. పి. స్కూల్ పోస్టునగరం. జిల్లా
గోదావరి. పిరు వ్రాసినది.

తను లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను చాలమాధుర్యపించి ఉపయోగించియున్నాను. ఉత్తముగను
కలిగినదని నిర్ధారణయైనది.

(2) " మ. ఇ. హెన్రీ, పబ్లికేషన్స్, కొత్తకోట. పిరు వ్రాసినది.

తాము మొదట పంపిన కస్తూరిమాత్రలను చాల ఉపయోగమును చేసియున్నాము. కాక పయచేసి ఇప్పుడు 21
సీసాలనుపంప కోరుచున్నాను.

(3) " మ. జి. నూర్యనారాయణ జమీంగార్, కోరుకుల్ల పోస్టు కాళిహాటి జిల్లా కృష్ణా.
పిరు వ్రాసినది.

తను లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను పంపివనముగానున్నదని ఖండితముగా చెప్పగలను. దయతో 12 సీసా వి.పి తో
తంపవలెను.

(4) " మ. రామచంద్రరావు, డి. పి. డబ్ల్యు. గుమస్తా, కురాడ, పోస్టు కాతరం, కృష్ణాజిల్లా పిరు వ్రాసినది.

తను లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను పిల్లలకును పెద్దవారికిని చాల ఉపయోగముగా నున్నది యని సంతోషములను
మా యవరముచేసాను.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు

అత్యద్భుతగుణము

వసంతకుసుమాకరం

మహా ఔషధరాజము

రెండు సం॥లనుంచి శాస్త్రోక్తముగా తయారు చేయబడినది. 4, 5 పంజీలనుంచి గల అతిమాత్రవ్యాధిని 10 రోజు
లో నిర్మూలము చేసినది. కుష్టవృద్ధులకు వింతిమహిమలకు అద్భుతముగా పనిచేయుచున్నది.

(2)

శ్రీ కృష్ణ ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, ఏలూరు.

యమ్. నారాయణ, మేనేజరు.

మెనర్సు బి కోటయ్య, యం.చలమయ్య అందు కో,
క్యాంపు ఫర్నిచర్ మేకర్సు, నర్సారావుపేట.

గుంటూరు జిల్లా

నమ్మకమైన సామానులు ప్రశస్తమైన పనివారితో తయారు
చేయబడును.

	మొదటిరకం.	రెండవరకం.
క్యాంపు మంచము	14-0-0	18-0-0
పడక మర్చి	7-8-0	6-8-0

మేజుబల్ల డ్రాయరు గలది 10-0-0. లేదిది 8-0-0.
ఆఫీసు మర్చిలు ఇంకా యితర సామానులకుడా వున్నవి. త్వర
పడుడు. మియెక్కు దేహసౌఖ్యమును పొందుడు. మావద్దవున్న
సామానులకు పూర్తి అయి వివరములు కావలసినవారు క్యాంపు
లాగునకు పై కనిపిలినామనకు వ్రాయుడు. ప్రతిఆర్డరుతోను
1/8 వంతు సొమ్ము అడ్వాన్సుగా పంపవలెను. 2979

మాన సోల్లా సి సి మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

నెలకులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణముభిక్షము!

శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి వైద్యకాంక్ష
కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అత్యధము, అరుచి, ఆపులించుట,
అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, పర్యాంగముల
యందు బలమయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, శిరస్సు,
తేళ్లు, అడులు మొదలగువానియందు గలిగిడి పోవలను
పోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు చేర్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతకోష్ఠములను వెంటనే మాన్పును.

ఇందు అనేక ఔషధములు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ
ముగలచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.

బిక్కుసారి వాడేమాచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:— (1978)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

గొప్ప విలువు

అనేకులు వారి ప్రాణములను 150 పుట్టులు గల మా

కామశాస్త్రమును

చదువుటచే కాపాడుకొనిరి. ఆరోగ్యము, విశ్వర్యము, అభ్యుదయము
పిటికి సంబంధించిన ఆరోగ్యపద్ధతులను గుఱించి తెలుపును. మీరు ఉత్తరము వ్రాసిన, అది మీకు ఉచితముగా
కంపబడును.

210

ఆతంకనిగ్రహఫార్మసీ 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

బ్రాంచి:— మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ.